

MERKUR

NOVO - NAJEM STROJEV

v prodajalni na Koroški cesti 1
mešalec, dvigalo, kosičnice...

Odpote strani

Dr. Cene Logar

»Živ sem pa le!«

Pogovor Mihe Nagliča z dr. Cenom Logarjem o Golem otoku, trpljenju in pokončnosti

ljubljanska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJC BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Slovenski prepiri

Zadnje čase dobivajo nesoglasja v slovenski politiki nevarne razsežnosti, ki zajedajo odnose v skupščini in v vladi ter odnose med skupščino, vlado in republiškim predsedstvom. Sporne točke so denacionalizacija in lastninjenje, uresničevanje slovenske zunanje politike in dogovaranje s preostankom Jugoslavije, način dela republiške skupščine, imenovanje sveta Banke Slovenije, pa še stara in že mnogokrat pogretna tema - nova slovenska ustava. Vse skupaj že presega meje normalnega in kolikortoliko produktivnega parlamentarnega dialoga, običajnega za parlamentarno demokracijo in se spreminja v prepri, obtoževanje, nagajanje in vztrajanje pri svojem samo zaradi principa, da le ne bo imel nasprotnik prav. Sredino zasedanje družbenopolitičnega zborov slovenske skupščine je šolski primer takega ravnanja. Skupščina normalno ne deluje več, že sprejete odločitve se ne spoštujejo, ob "uradnih" skupščinskih usklajevalnih telesih nastajajo nova, ki jih nekateri priznavajo, drugi ne, vedno pogosteje oblika pa je, če nekomu ni nekaj prav, odhod iz sejne dvorane ter povzročitev neslepčnosti, ki je ob že tako skromni udeležbi poslancev (tudi plačanih iz našega skupnega republiškega proračuna) ni težko povzročiti. Z zmerjanjem, obtoževanjem, grožnjami in obstrukcijami ne bomo daleč prišli. Kvečemu do popolne

blokade dela skupščine in predčasnih volitev, kar so nekateri poslanci že zahtevali. Skupščina se je razdelila v dva tabora, ki vsaj ta trenutek vedno teže najdeti pota sporazumevanja, in vsak od obeh taborov bo skušal z vsemi sredstvi doseči svoje cilje. To je bilo na sredini seji družbenopolitičnega zborov skupščine, ko je ostal v dvorani samo Demosov tabor, iz nekaterih ust jasno povedano. Za sedanje stanje v skupščini je več odgovornih: od vodstva in pripravljalcev gradiv, na katere se grmadijo pripombe, do neucinkovitega usklajevanja v odborih in komisijah, do poslancev pozicije in opozicije, ki vedno bolj gledajo, kdo kaj pove in ne kaj je kdo povedal.

Razmere, tako doma kot okoli nas, niso pravljne za tako početje. Ne samo zaradi vojne na južni meji in odklonilnega stališča Evrope do mednarodnega priznanja Slovenije - javni prepriči okrog tega, kdo naj hodi na tuje, kdo se sprejaha po Evropi in kdo ne, motijo, saj bi moral vsak po svojih močeh prispevati k mednarodnemu priznanju Slovenije - ampak zaradi obupnega gospodarskega in socialnega položaja doma. Če že dnevno poslušamo priseganja, da je vsa zakonodaja, okrog katere se sedaj jalovo prepričamo, bistvena za razvoj Slovenije, potem naj bo dogovaranje in sprejemanje na ravni zahtevnosti naloge. ● J. Košnjek

Drevi ob 20. uri bo v hotelu Creina v Kranju

GLASOVA PREJA

Pogovarjala se bosta

Jelko Kacin in Viktor Žakelj

Pokličite po telefonu 211-860 ali 211-835 in si rezervirajte sedež v restavraciji. Pohitite, ker je na voljo le še nekaj prostih mest. Obljubljamo vam lep večer ob iskrivem pogovoru in dobri postrežbi hotela Creina.

Dugar kupuje Elan

Kranj, 19. septembra - Po poneljkovi neuspešni dražbi za begunski Elan se vznešenje še ni poleglo, saj se je na kranjskem sodišču kasneje pojavit Bruno Dugar, ki za Elan ponuja 46 milijonov mark.

Dugarjeva ponudba še ni opremljena z bančnim jamstvom, vendar je vzbudila vznešenje med upniki, ki so pripravljeni odsteti 38 milijonov dinarjev, od sodišča so zahtevali ponovno licitacijo in bančno jamstvo kot pogoj sodelovanja na dražbi. Pričakujemo torej lahko še eno dražbi, na nej bo verjetno glede na Dugarjevo ponudbo izključna cena ponovno 56 milijonov dinarjev. Vse pa kaže, da bo primorski podjetnik poskušal Elan kupiti tudi drugače, saj se šušlja, da namerava kupiti terjatev propadle KiH banke in tako postati Elanov delničar.

KRANJ, Koroška 2, tel. 217-687
Delovni čas: od 8. - 12. ure
in od 17. - 19. ure

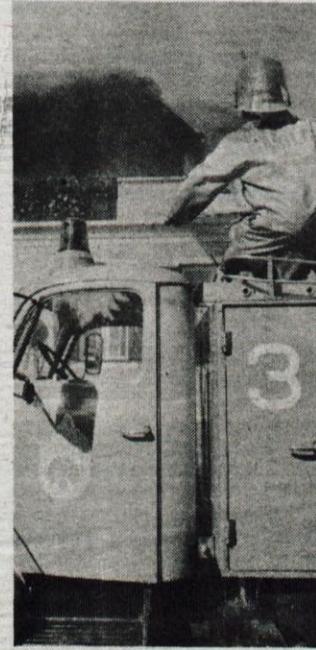
VAŠA
ZAVAROVALNICA

CROATIA ZAVAROVANJE D. D.

Požar na Gregorčičevi 13

V četrtek dopoldne je zagorelo v hiši Mojce Mekuč na Gregorčičevi 13 v Kranju. Ogenj je zanetil pozabljen prižgan likalnik v spalnici v zgornjem stanovanju. Preden so stanovalci v spodnjem stanovanju zaslišali prasketanje in poklicali poklicne gasilce, je požar povsem uničil spalnico, predsobo, kopalnico, balkon, deloma pa tudi otroško sobo in kuhinjo ter spodnje stanovanje. Škoda še ni točno ocenjena, vsekakor pa gre v več sto tisoč dinarjev. ● H. J., foto: G. Šink

IZBERITE SVOJO POT DO ZNANJA!

LJUDSKA UNIVERZA ŠKOFJA LOKA

VPIS IN INFORMACIJE

tel.: 064/622-764

Slovesnost ob 500-letnici cerkve

Slovesna akademija

Kranj - Jutri, v soboto, ob 20. uri bo v kranjski župnijski cerkvi slovensna akademija, na kateri bodo počastili 500-letnico dograditve župnijske cerkve, baragovega dneva in misijonskega kongresa. Slavnostni govornik bo dr. Peter Vencelj. V kulturnem programu bodo sodelovali: sopranistka Sonja Hočevar, tenorist Stane Kornik, oktet Jakob Petelin Gallus, organistka Barbara Šibernik, organist Davorin Žitnik, dramski igralec Pavle Rakovec in APZ France Prešeren Kranj. Program povezujeta Jožica Jordan in Janez Dolinar. ● L. M.

V nedeljo, 22. septembra, ob 16. uri pa bo v župnijski cerkvi slavnostna maša nadškofa in metropolita dr. Alojzija Šuštarja z ostalimi slovenskimi škofi. Ob tej priložnosti bo v cerkvi tudi koncert, na katerem bodo poleg drugih skladb izvedli tudi Mozartovo Miss Brevis. Nastopajo sopranistka Aleksandra Milosavljević, altistka Mojca Vedernjak, tenorist Marjan Trček, basist Marko Bajuk, na orgle bo igrala Barbara Pibernik. Nastopajo še Komorni zbor Gallus Kranj, Mladinski mešani zbor Škrjanček Kranj in Komorni orkester Cappella Carniola pod vodstvom Angele Tomanič. ● L. M.

GORENJSKI GLAS
vrč Kotčep

NOVINARSKI VEČER

ob 30-letnici
kampa Smlednik v Dragočajni
bo jutri, 21. septembra, ob 16. uri
v kampu v Dragočajni

Pokrovitelj: Zavarovalnica Triglav d. d. Ljubljana,
Območna enota Ljubljana

Desetino višje pokojnine

Ljubljana, 18. septembra - Predsedstvo skupštine Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja je sklenilo za 9,9 odstotka povečati pokojninske prejemke, in sicer s 1. avgustom.

Za slabo desetino so torej višje pokojnine, dodatki za pomoč in postrežbo, denarna nadomestila za telesno okvaro in kmečke preživnine, od 1. septembra dalje pa za prav toliko tudi starostna pokojnina kmetov. Višje pokojnine bodo upokojenci dobili izplačane konec meseca, z njimi vred pa tudi razliko do avgustovske pokojnine.

Najnižja pokojninska osnova po novem znaša 6.300 dinarjev, najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo 5.355 dinarjev, najnižja pokojnina splot 2.205 dinarjev, najvišja pokojninska osnova 29.859 dinarjev. Dodatka za pomoč in postrežbo znašata 3.570 in 1.785 dinarjev, denarna nadomestila za telesno okvaro pa od 236 do 787 dinarjev. Kmečka starostna pokojnina pa od 1. septembra znaša 2.677 dinarjev.

Tokratno povečanje pokojnin temelji na julijski račni placi. Povprečna pokojnina je avgusta znašala 7.280 dinarjev, povprečni neto osebni dohodek pa 9.853 dinarjev. ● D. Ž.

STROJNO
VEZENJE
APLIKACIJ
OLGA BREZAR

BRTOF 112 A. 64000
KRAJN
TEL.: 241-094

VELIKA IZBIRA POHIŠTVA ZA
OPREMO, STANOVANJE IN PO-
SLOVNIH PROSTOROV
UGODNI KREDITI IN POPUSTI
V SALONU POHIŠTVA

JAKOB
NAD PIVNICO EVROPA V KRAJNU
Tel. (064) 216.661

BARVE, LAKI, LEPILA, ČISTILA
Lila
v traovini
Kranj, Jezerska 121
tel.: 242-450

IZ SLOVENSKEGA PARLAMENTA

V sredo in včeraj sta zasedala družbenopolitični zbor in zbor združenega dela

Prepir in protestni odhod iz dvorane

Skupščinske razprave, lahko bi jim rekli kar prepri, o denacionalizaciji in lastninjenju se vlečejo iz tedna v teden kot jara kača, vendar skorajnjega konca, tudi zaradi medzborovskega usklajevanja, ni mogoče napovedati. V eni dvorani se poslanci usklajujejo, v drugi pa se prepriajo in odhajajo iz dvorane.

Ljubljana, 20. septembra - Počilo s sredinom dogajanja v skupščini, ko sta zasedala družbenopolitični zbor, ki je pri "obdelovanju" dnevnega reda v zastanku, in zbor združenega dela, je lahko sorazmerno kratko. **Zbor združenega dela je sprejel predlog zakona o denacionalizaciji, pri katerem je med 120 dopolnilom dol soglasje samo dvajsetim, prav tako pa tudi predlog zakona o razvoju malega gospodarstva.** Zbor združenega dela je že v sredo končal ljubljanski del zasedanja, včeraj pa se je postal v Celju, na obrnem sejmu, kjer bo razpravljal o problematiki obrti in obrtništva.

Družbenopolitični zbor pa se v sredo praktično ni premaknil z mrtve točke. Pozicija oziroma večina je hotela glasovati o zakonu o denacionalizaciji, vendar je opozicija iz protesta dvorano zapustila, tako da je ostalo v njej ob treh poldneh le 38 od 80 poslancev. Zbor je namreč najprej sprejel predlog, da o zakonih tokrat samorazpravlja, sprejemal pa jih bo kasneje, po sprejetju zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij oziroma privatizaciji. Potem je prisla pozicija na dan s predlogom o glasovanju, čemur se je opozicija uprla in vztrajala, da je treba vse zakone (zadružnega,

Dve komisiji z enako nalogu

Za premostitev nasprotij v pogledih na lastninjenje oziroma privatizacijo podjetij delujeta v skupščini kar dve komisiji. Zoper obe je bilo nekaj ugovorov, da gre za državni udar v skupščini, saj ima to predstavnško telo svoje organe za usklajevanje in podobno, vendar sedaj obe delata. Prva je nadstrankarska, sestavljena iz zastopnikov parlamentarnih strank in zbornice. Ta dokaj uspešno premaguje nesoglasja. Pristala je na vladni model, ki ga je treba dopolniti, predvsem pa se zavarovati pred prevelikim in trajnim podprtanjem s končnim ciljem: zgraditi učinkovito gospodarstvo tržnega zahodnega tipa ob upoštevanju pravičnosti ter zagotavljanju svobode gospodarjenja. Soglasje komisije je vedno eno, kako pa bodo to sprejele stranke in poslanci, pa je drugo. Druga komisija, nekateri ji očitajo, da je opozicijska, pa deluje pri zboru združenega dela. V njej so dr. Andrej Ocvirk, Igor Umek, dr. Ivan Ribnikar, dr. Jože Mencinger, Emil Milan Pintar, Bogo Rogina in Jože Zupančič. Ta naj bi danes končala z delom in s svojimi stališči seznanila tudi prvo, nadstrankarsko komisijo.

denacionalizacijskega itd.) sprejemati v paketu po sprejetju privatizacijskega zakona. Uspešnega dogovora o rešitvi zapleta med odmori ni bilo. Ena stran je hotela glasovati o denacionalizacijskem zakonu, druga pa ne in ta je zapustila dvorano, tako da je bilo zaradi neslepčnosti glasovanje nemogoče.

Včeraj (četrtek) se je seja družbenopolitičnega zebra nadaljevala in upajmo, da se bodo strasti umirile in da ne bo ponovnega medsebojnega nagajanja. Do sprejema lastninskih zakonov je

v vsakem primeru še dolga pot, saj bo treba različna medzborovska stališča uskladiti, vsi, tako levica kot desnica, pa zatrjujejo, da so ti zakoni nujni. ● J. Košnjek

OBLAČILA ZAME

Na meji sklepčnosti

Ljubljana, 19. septembra - Po sredinem neslavnem koncu seje družbenopolitičnega zebra se je seja danes nadaljevala. Ponovili so medsebojne očitke in skušali na sestanku voditi poslanski klubov uskladiti stališča do sprejema zakona o denacionalizaciji. Opozicija je trdila, da je treba spoštovati dogovor in zakon sprejemati v paketu po sprejetju lastninskega zakona, pozicija pa je trdila, da denacionalizacija ni neposredno vezana na lastninjenje in se zakon lahko sprejme, kot sta druga dva zebra s sprejemanjem in zavračanjem dopolnil že storila. Sklepčnost je bila na meji, vendar so začeli odločati o posameznih amandmajih k zakonu o denacionalizaciji. Stislati je bilo opozorila, da bi bila huda napaka, če bi zakon sprejela samo pozicija, brez sodelovanja opozicije, ki za zakon potem ne bi imela nobene odgovornosti. Zboru je bila predlagana tudi pobuda, da od vlade zahteva poročilo o pomoči Hrvatski, socialisti pa so predlagali organizaciji protestnega zebra nasilje na Hrvaskem.

Zbor združenega dela kranjske občinske skupščine le ušpel zasedati

V tretje uspešno

Kranj, 18. septembra - Potem ko je prvi sklic, v začetku julija preprečila vojna, drugi sklic 1. avgusta pa zaradi neslepčnosti ni bil uspešen, je danes Zbor združenega dela Skupščine Kranj le opravil zasedanje. Nekateri točki dnevnega reda, ki so se nanašale še na leto 1990, so bile zaradi časovne odmaknenosti seveda manj aktualne.

Za današnje zasedanje Zbora združenega dela v Kranju bi lahko rekli, da je potekalo gladko, saj so uspeli 14 točk dnevnega reda obravnavati ter o njih sklepati, v dobrih dveh urah. Poročevalci so bili, kot je to tudi na drugih zasedanjih, v obrazložitvah sicer temeljiti, zaradi časovne odmaknenosti pa so se potrudili poročila aktualizirati. Pri pregledu lani doseženih gospodarskih rezultatov je bilo v razpravi zahtevano, da bi ustvarjalci tovrstnih poročil, poleg "diagnозe", ki jo v bistvu tako poročila predstavljajo, morali vsaj poskušati predlagati tudi "terapijo", kot odziv na sedanje zaostrene razmere, pa je delegat iz prosvetnih vrst opozoril na materialni položaj prostnih delavcev, ki presega robevo vzdrljivosti. Podpredsednik občinske vlade, je povedal, da se položaja vlada zaveda in že dalj časa išče rešitve.

Pri osnutku socialnega programa - vsaj upamo lahko, da bo program sprejet pred iztekom leta, za katerega je pripravljen - smo slišali, da bo v Kranju potrebno povečati družinski cenzus za socialne potrošnje, saj je le ta pod republiškim povprečjem ter opozorilo iz vzgojitevskih vrst, da je vredno temeljitega razmisleka predlagano izločanje otrok nezaposlenih iz vrtec. Po tem mnenju so namreč mnogi od teh otrok še bolj potrebni vzgoje, socializaciji, kulturnih dobrin in nenazadnje tudi redne prehrane, kot otroci sicer (pre)zaposlenih.

Edini zaplet oz. nestrinjanje, ki bo zahtevalo medzborovskega usklajevanja, je nastalo pri imenovanju uredniškega odbora za izdajo Kranjskega zbornika 1995, saj naj bi po mnenju delegatov zборa združenega dela v njem sodelovali uveljavljeni ustvarjalci. Ob zaključku zasedanja smo slišali, da bodo poslej zasedanja sklicevana predvsem, kot ločena seje zborov, saj se taka oblika kaže kot bolj pričakovita. Je težko ugantiti zakaj? ● S. Ž.

Kranj pomaga Osijeku

Predsednik skupščine občine Kranj inž. Vitomir Gros je 18. septembra v pismu predsedniku skupščine občine Osijek zapisal: "Spoštovani gospod predsednik, nikakor Vas ne morem dobiti na telefon, zato sem se odločil, da Vam po telefaksu pošljem to pismo. Zgroženi smo nad barbarskim delovanjem četniških upornikov in agresorja jugoslovanskega armade, ki ne spoštuje več prav nobenih civilizacijskih norm niti nobenih mednarodnih konvencij. Ker smo tudi v Kranju šli skozi podobno vojno, še toliko bolj razumemo težave in tragedijo hrvaškega naroda in s tem seveda tudi prebivalcev Vašega mesta Osijek. Ker smo iz časopisnih vesti izvedeli, da vam primanjkuje zdravil in obveznega materiala, Vas prosim, da mi sporočite, kakšen material trenutno najbolj potrebuje, da bomo skušali najti možnost, da vam s tem materialom pomagamo in ga nekako spravimo do Vas. Mislim, da lahko tudi v imenu občanov občine Kranj zaželim Vam in prebivalcem Vaše občine, da se to dogajanje čim prej konča ter da se napadalci umaknejo iz Hrvaške. Prosim, da mi v odgovoru sporočite želeno ter Vas in prebivalce občine Osijek prisreno pozdravljam."

Prof. dr. Zlatko Kramarič, predsednik skupščine občine Osijek je še isti dan odgovoril.

"Spoštovani kolega Gros, izredno mi je draga, da se pravi prijatelji spoznajo v nesreči. Prosil sem gospode in osješki bolnišnici, da se vam osebno javijo in povedo, kaj točno potrebujejo. Jaz se Vam v osebnem imenu in v imenu občanov Osijeka zahvaljujem za besede podpore. Do skorajnjega slišanja in videnja. Vaš iskreni prijatelj prof. dr. Zlatko Kramarič." ● J. Košnjek

NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Dr. Z. Jenšter

MARKO JENŠTERLE

Devalvirani podpisi

Podpisi, ki jih naši politični voditelji dajejo pod še tako pomembne dokumente, so že zdavnaj popolnoma razvrednoteni, kar z drugimi besedami pomeni, da tudi sporazum v Igalu med Franjem Tuđmanom, Slobodanom Miloševićem, Veljkom Kadijevićem in lordom Carringtonom vsaj zaenkrat ne pomeni prav ničesar. Problem, ki ga Evropa verjetno nikoli ne bo uspela razumeti, je ta, da države Evropske skupnosti v jugoslovanskem primeru poslujejo s partnerjem, ki deluje po čisto drugačnih obrazcih. Ne gre za to, da Jugoslavijo enostavno razglasimo za balkansko državo in s tem naznačimo, da gre pač za nekaj povsem drugega, kot je Evropa. Če bi bila Jugoslavija res preprosto Balkan, bi tudi Evropska skupnost z njo lahko poslovala na enak način, kot posluje z drugimi balkanskimi državami. Prav tako, kot je doslej na primer počela z Vzhodno Evropo.

Z Jugoslavijo pa je drugače. To je najbolj zapletena tvorba, kar si jih je v tem času mogoče zamisliti v Evropi, pri kateri prevladuje predvsem mešanica sodobne Evrope in Balkana, tej pa je dodana še vrsta manjših, a nič manj pomembnih, kulturnih in političnih dimenzijs. Za take tvorbe Evropa še ne pozna obrazcev sodelovanja.

To se očitno kaže po tem, da nikakor ne more nastopiti enotno, da države čez noč spreminja svoja politična stališča, ves čas nekaj kalkuirajo okoli prizanja Slovenije in Hrvaške, a tega nikakor ne morejo realizirati.

Toda, če kritične besede letijo že na račun evropskih držav, potem je vprašanje, kakšne naj uporabimo za razmere pri nas. Hrvaška, ki je po slovenski vojaški izkušnji prišla pod prav val srbsko-vojaškega nasilja, nekaj tednov enostavno ni mogla dojeti, da se vojna na njem ozemlju res začela. Zaradi tega je v trenutku izgubila iniciativno, se postavila v defenzivo in se na koncu vendarle zatekla k preizkušenim metodam slovenskega vojaškega vrha. Pomanjkanje taktike in očitno zmedenost hrvaškega političnega vrha sta jih močno škodila tudi v luči mednarodne podpore. Zaradi tega ni prav nič čudno, če je nizozemski zunanjji minister Van den Broek v trenutku, ko je bilo jasno, da Hrvati ne morejo več trpeti vojaške represe in so se ji uprli, njihovo protiakcijo označil kot izvajanje vojske. Celo avstrijski zunanjji Mock, ki je zadnje čase očitno podpiral slovenske težnje po dokončni osamosvojitvi, se je na seji avstrijskega parlamenta uprl zahteval opozicije, naj Avstrija nemudoma prizna obdržavi. Mock zdaj že dvomi, da bi bilo mogoče stvari rešiti s priznanjem Slovenije in Hrvaške.

Oba omenjena zunanja ministra sta več kot zgovorna dokaza za to, da Evropa sama ne ve, kaj bi storila s krizo v Jugoslaviji. Zdržene države Amerike, ki so vse doslej igrale glavno vlogo pri reševanju podobnih spopadov (se posebej pa, če so bili zanj strateško pomembni), so se že pred časom previdno umaknile in vse skupaj prepustile Evropi. Ta pa ima še sama s seboj dovolj problemov, saj se nahaja na občutljivi točki zdrževanja.

Formalnosti, ki spremjajo tako pomembne mednarodne politične dogodke, kot je zdržena Evropa, je ogromno. Za vse velja, da jih je treba spoštovati v popolnosti, saj je za ogroženost projekta do volj kršenje samo enega. Po tem seveda Jugoslavija kot tako že dolgo več ne sodi v Evropo. Nobena vojskujoča se stran v njej ne more nastopiti v vlogi garanta, še najmanj pa sta to lahko zvezno predsedstvo ali vlada. Ne le, da gre za popolnoma nemočno organa, ampak tudi za to, da je vprašljiva njuna legitimnost. Jugoslavija ima v sebi zdrženih toliko pravnih ureditev (nekaterih močno spornih) na različnih ravneh, da jih enostavno ni mogoče spraviti na skupni imenovalec.

Evropa si pred vsem tem namenoma zatiska oči in v nedogled odlaže reševanje problema, ki je ključen tudi za njo samo.

Tudi časopisi umirajo

Evropa je zastala pri 52. številki

Tednik Evropa z ambicijo nadomestiti vrzel, ki je pri političnih tednikih na Slovenskem nastala s prenehanjem izhajanja Teleksa, je tudi omagal po 52. številki zaradi bremena izgube ter hipoteke, da je naslednik Komunistične demokracije, čeprav ni hotel biti ne prvo ne drugo.

Ljubljana, 17. septembra - Prva številka Evope je izšla 25. julija lani v nakladi 15.000 primerkov, sedaj pa je tednik pristal pri 7000 prodanih izvodih, od katerih je dve tretjini naročniških, za rešitev pred najhujšim pa bi zadostovalo okrog 10.000 prodanih izvodov.

Izdajatelj Evope je bilo podjetje Zdaj, za marketing in oglase pa je skrbel Eurospexter. 47 številk časnika je bilo pokritih, pet pa ne, tako da je izguba dosegla 1,5 milijona dinarjev. Stroški izdaje ene številke so bili okrog 330.000 dinarjev in cena 30 dinarjev za izvod. Če bi se stvari drugače obrnile, bi uredništvo okrepili vsaj še z dvema časnikarjem v sicer majhen kolektiv svobodnih novinarjev bi se lahko uspešnejše kosal na vedno bolj zahtevnem in zasičenem slovenskem informativnem tržišču.

Direktor podjetja Zdaj Dušan Kumer, glavni in odgovorni urednik Evope Bojan Požar in novinarja Jože Poglajen in Jože Urh ter zastopnik časopisa sveta Lenart Šetinc so na torkovi časnikarski konferenci nizali razloge za začasno, vsaj tako pravijo, prenehanje izhajanja tednika. Skušali so ustvarjati politični informativni tednik z neodvisnimi interpretacijami posameznih dogodkov, bili so odprtji do zunanjih sodelavcev in na straneh časnika so se pogostejo pojavljali ljudje iz pozicije kot iz opozicije, kar tudi pri Stranki demokratične prenove, ki časniku ne more finančno pomagati, ni bilo vedno delezno povabilo. Do časopisa je bil grajen negativni odnos tudi zaradi tega, ker je v javnosti prevladovalo prepričanje, da je to glasilo prenoviteljev in naslednik Komunista, kar pa Evropa ni bila in ni hotela biti. Izdajatelj je prosil vlado za denar iz proračuna za pluralizacijo medijev, pa na prošnjo ni bilo niti pozitivnega ali negativnega odgovora. Če bi dobili 7 milijonov dinarjev, kolikor jih je na primer Demokracija, bi Evropa splavila in bi s tem denarjem lahko izdali najmanj 20 številk ter prebrodili najbolj kritično obdobje. Sploh pa se politični tednik težko preživi, so dejani na konferenci, če nima državne pomoči. Ker pa je vsaki družbi potreben, države tak tisk podpirajo. Zaradi odhoda Evope nastaja vrzel v slovenskem medijskem prostoru, je dejal Lenart Šetinc, kar je širše kulturno in politično vprašanje Slovenije, ki ima očitno zelo ostra merila in deli denar brez javnih razpisov in po političnih merilih. ● J. Košnjek

Zahvalna maša

V nedeljo, 22. septembra, bo ob 10. uri zahvalna maša pred obnovljeno cerkvijo sv. Lambertja. Slovesnost bo vodil arhidiakon Melchior Golob iz Ljubljane, pel pa bo cerkveni zbor iz Radovljice.

Popoldne ob 16. uri bo na Pustem gradu predaval dr. Cene Avguštin, g. Miran Kenda pa bo prebral nekaj zanimivih odlomkov iz zgodovinske povesti Jožefa Lavtičarja: »Lipniški grad«.

NOVINARSKI VEČER v Dragočajni

Dobimo se v Kampu

Nič ne bomo spremenjali. Dobimo se jutri, 21. septembra, ob vsakem vremenu, ob 16. uri v Kampu Smlednik v Dragočajni.

Dragočajna, 20. septembra - Kot smo že napovedali in objavili v soboto ob otvoritvi poslovnih prostorov Turističnega društva Dragočajna - Moše, smo se ta teden s turističnimi delavci odločili, da bo prireditev Novinarski večer z veselim srečanjem po njem jutri (v soboto, 21. septembra) ob 16. uri v Kampu Smlednik v Dragočajni. Torej na istem mestu, kot smo jo že načrtovali minuto soboto. Ce pa bo slabo vreme, bomo poskrbeli, da nas ne bo močil dež.

In ničesar tudi ne bomo spremenjali glede na že načrtovano kulturno-zabavno prireditev, na kateri bomo pod pokroviteljstvom Zavarovalnice Triglav d.d. Ljubljana - Območne enote Ljubljana ob 30-letnici kampa podelili priznanje Gorenjskega glasa Turističnemu društvu Dragočajna - Moše. Prišli bomo torej novinarji, Ansambel sekstet Kravanke, Folklorna skupina Sava, tamburaši Bisernice iz Reteč, povabljeni ste krajani, gostje; vsi, ki Gorenjski glas poznate in ga radi prebirate. Se vedno tudi velja, da se na Gorenjski glas lahko tudi naročite in če boste izpolnjeno naročilico, ki smo vam jo minuli teden poslali skupaj z vabilom na prireditev, izpolnili in oddali ob prihodu na prireditev, boste vključeni še v posebno žrebanje za nove naročnike.

Veljajo torej še vedno tudi vstopnice, ki ste jih morda kupili že minuli teden (prinesite jih tudi zaradi žrebanja!): in tudi vse nagrade, ki pa jih ni malo, še čakajo.

Nagrade čakajo tudi na zmagovalce teniškega turnirja, danes (petek) od 16. do 21. ure in jutri od 9. ure naprej pa se nadaljuje tudi tekmovanje v kegljanju. Pa Šunko bodo tudi obesili za tiste, ki radi stavite...

Skratka, veselo in zanimivo bo. In ne pozabite! Začeli bomo ob 16. uri! ● A. Žalar

O pohvalah prihodnjic

"Prav je, da smo se dobili. Slišali smo precej mnenj, kritik, bili pa so zraven tudi odgovorni iz občine. Misli sem, da bomo tudi kakšno pohvalo slišali. No, pa morda o njih drugič," je v sredo sklenil posvet predsednikov krajevih skupnosti in delegatov zobra krajevih skupnosti kranjske občinske skupščine predsednik komisije za delovanje krajevih skupnosti Zvone Presek.

Pa so pohvale vendarle tudi bile. Ni jih bilo sicer morda toliko in poudarjanih v razpravah, vejejo pa iz pregleda o polletnem delu 46 krajevih skupnosti v kranjski občini. Res je, da bi bilo zelo malo pokazati, če bi se v krajevih skupnostih odločili za pravilo igre: Potrebujemo cesto, vodo, telefon, kanalizacijo, prostor...! Občina naredi! Tako pa so bila sprejeti drugačna pravila, in kakršnaki so, spodbujajo in pomagajo hkrati pri reševanju problemov ob lastni udeležbi kranjanov. Najbrž jih bo treba pravila in kriterije namreč, v prihodnje nenehno preverjati in sproti dopolnjevati in usklajevati, popravljati, kjer se ne kažejo najbolje.

Res pa je tudi, da sedanja, kakršna so, so vendarle pokazala, da merjenje moči z nesoglasji, z morebitnimi očitki, kdo je kaj in kaj kdo ni, s premalo pripravljenosti za skupno opredeljevanje in nenazadnje z zgolj besedno pripravljenostjo za delo (lopate in krampi pa v pajčevino zaviti čakajo, kdaj se bodo v vodstvu odločili, da jih je nenazadnje vendarle treba vzeti v roke) ne vodi daleč. Tam, kjer so se dela lotili takoj, imajo že ta hip vendarle kar nekaj pokazati. In teh med 46 krajevimi skupnostmi v kranjski občini nenazadnje ta trenutek tudi ni tako malo. ● A. Žalar

KRATKE GORENJSKE

Uspela vaja - Jezersko - V gasilskem društvu na Jezerskem so minulo nedelje pripravili sektorško gasilsko vajo, v kateri so sodelovali poleg domačih še gasilci iz Preddvora, Olševka, Hotemaž in Luž pri Visokem. 65 gasilcev je iz bazena na Fajroški ravni na Jezerskem s tremi motorimi brzgalnami moralo zagotoviti vodo za gašenje na kmetiji Karsičar na nadmorski višini 955 metrov. Premagati so morali 65 metrov višinske razlike. Vaja je uspela. Podobno, vendar precej bolj zahteveno vajo pa pripravljajo gasilci na Jezerskem tudi v soboto, 28. septembra, popoldne. Takrat se bodo srečali na Jezerskem tudi gasilci Železne Kaple - Reberce, iz pobratenega društva Črna na Koroškem, sodelovali pa bodo tudi gasilci iz Preddvora. ● (až)

Razprodaja priviliba kupce - Radovljica - Konec minulega in v začetku tega tedna je imela Veletrgovina Živila Kranj v Radovljici razprodajo vseh prehrambenih, galerijskih in drugih izdelkov v svoji samoposstrežni trgovini. V Živilih so se namreč odločili, da bodo zaradi povečanega števila prebivalcev v novih naseljih na Cankarjevi, Prešernovi in Gradnikovi ulici v Radovljici na kraju, kjer je sedanja samoposstrežna trgovina z okrepčevalnico, zgradili novo. Ta bo večja in, kot napovedujejo, najšodobnejša na Gorenjskem. Odprtaj naj bi bila še letos, dela pa so že zaupali jeseniškemu Gradisu. Nedavna razprodaja je priviliba številne kupce, saj so bili izdelki tudi do 50 odstotkov cenejši. ● (jr)

Prireditve v knjižnici - Radovljica - Delavke v radovljški knjižnici A. T. Linharta so ta mesec spet začele s četrtnimi otroškimi prireditvami. Poslej bodo v knjižnični dvorani vsak četrtek ob 17. uri. Tako je bila na programu že pravljica ura za predšolske otroke, v četrtek, 16. septembra, pa bo mojster umetniške fotografije Jaka Čop ob spremljavi barvnih diapozitivov pripovedoval pravljico o Zlatorogu. ● (jr)

Koncert v Grobljah Domžale - Danes, v petek, ob 20. uri se bodo s koncertom Dekliškega pevskega zboru kulturnega društva Domžale pod vodstvom Karla Leskovca v grobeljski cerkvici nadaljevali glasbeni večeri. V koncertnem programu so dela Iacobusa Gallusa, Orlando di Lassa, Mozarta Badingsa, Kogoj, Srebotnjaka, Lebiča in drugih. Dekliški pevski zbor že več let sodi v sam vrh slovenskega zborovskega petja. Njihov program obsega renesančne skladbe, priredbe slovenskih ljudskih pesmi in skladbe slovenskih skladateljev.

GORENJSKI KRAJI IN LJUDJE

UREJA: ANDREJ ŽALAR

Krajevna skupnost Zminec

Sedanji način financiranja je treba ohraniti

Če bi krajani rekli, dajte nam cesto, ker jo rabimo..., je ne bi nikdar imeli.

Zminec, 19. septembra - Krajevna skupnost Zminec v škofjeloški občini z okrog 160 gospodinjstv in nekako 600 prebivalci ter z dočaj številnimi naselji, od katerih pa sta le Zminec in Bodovlje niziški, je pogosto celo za može v občini, kadar gre za odločitve o denaru, nekako težko razumljiva primerjava z Davčo. Pa vendar, pravijo v krajevni skupnosti, po razsežnosti med to in krajevno skupnostjo Davča ni velikih razlik. Sicer pa je telefonska akcija, ki se je v tej krajevni skupnosti začela pred petimi leti in bila končana prav med vojno letos v Sloveniji, v Davči pa se tudi obeta, da bodo vendarle dobili telefone, tudi svojevrstna potrditev trditve o primerljivosti teh dveh krajevnih skupnosti v škofjeloški občini.

V nedeljo so na zboru krajnov v krajevni skupnosti Zminec izvolili novo vodstvo, za predsednika sveta krajevne skupnosti pa Staneta Primožiča - mlajšega. Tako je sklenil štiriletni mandat svet krajevne skupnosti, ki mu je predsedoval Stane Rupnik, ki je v pogovoru o štiriletnem delu in uresničevanju programa, ki so si ga zastavili na začetku, poučaril, da je bila sestava sveta zares homogen in je deloval pri vseh ključnih naloga kot utečen kolegijski organ.

"Celotni program je bil že na začetku mandatnega obdobja podrejen reševanju komunalnih problemov v krajevni skupnosti. Takrat smo bili na primer na začetku telefonske akcije. Vse pa povedo tudi naslednje številke. V krajevni skupnosti imamo 43 kilometrov kategoriziranih javnih poti in 24 kilometrov nekategoriziranih. Ceste so bile torej druga velika naloga v programu."

Za to, da je letos pred nedavnim v krajevni skupnosti zazvonilo 149 telefonov, je bilo v akciji, ki jo je vodil poseben gradbeni odbor, trajala pa je

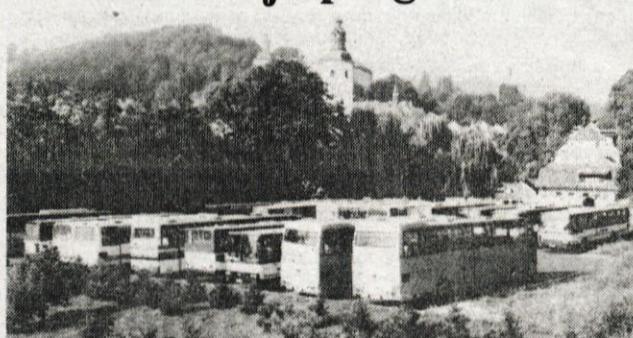

Stane Rupnik

kot rečeno, kar pet let, treba postaviti kar 565 telefonskih drogov in položiti 44 kilometrov kablov. O razsežnosti govori številka, da je na vsak priključek odpadlo povprečno 295 metrov kabla. Celotna investicija je stala okrog 600 tisoč nemških mark, vsak narčnik pa je z delom in denarjem moral prispevati okrog 85 odstotkov celotnih stroškov.

"Tako kot pri telefoniji gre tudi pri cestah," poudarja Stane Rupnik. "Številna naselja so

Uresničevanje programa

Škofja Loka, septembra - Postopoma, vendar dosledno in uspešno na območju štirih krajevih skupnosti v Škofji Loki (Škofja Loka - Mesto, Kamnitnik, Stara Loka - Podlubnik in Trata) poteka letos uresničevanje skupnega programa, za katerega so se vodstva v letosnjem koordinacijskem pod predsedstvom Borisa Čajiča, predsednika sveta krajevne skupnosti Kamnitnik, dogovorili na začetku leta.

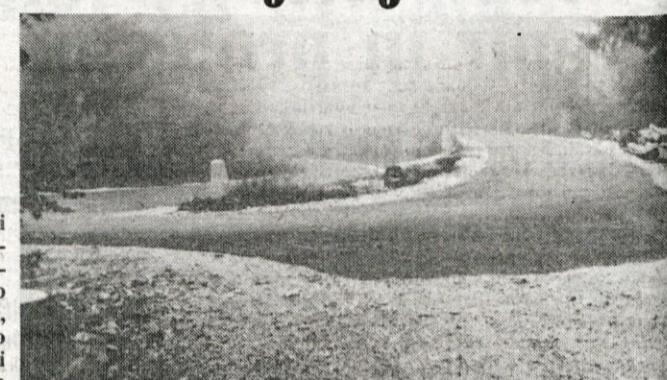
Že pred dvema letoma so začeli urejati parkirni prostor na območju Vrtnarje, zdaj pa so ga tudi asfaltirali. Parkirišče je namenjeno Alpetourovim in turističnim avtobusom. Na ta način so v Škofji Loki lahko uredili in razbremenili avtobusno potajo. Dve tretjini k temu skupnemu programu je prispeval Alpetour, eno tretjino skupnih sredstev pa krajevna skupnost Kamnitnik, ki je bila pooblaščeni investitor tega programa. Dovozno pot pa sta financirala tudi Tehnik in Mesoiždelki Škofja Loka. Dokončno ureditev tega dela pa načrtujejo, če bo denar, že prihodnje leto. Manjkata namreč še javna razsvetljjava in hortikulturna ureritev.

Še ta mesec pa se bo začela tudi rekonstrukcija Stare ceste in sicer v prvi fazi v dolžini 110 metrov od Sorške do Koširjeve ceste. Tako se bo začelo reševati tudi sedanje nevzdržno parkiranje pri Zdravstvenem domu. Izvajalec dela, ki prav tako sodijo v skupni letosnjem program štirih krajevih skupnosti, bo SGP Tehnik Škofja Loka. ● A. Ž.

Čigav je najdebelejši

Grad pri Cerkljah - Pregovor, da ima ... kmet vedno debel krompir, je sicer tokrat preveč zbadljiv. Vendar pa bomo od jutri (petek) naprej vendarle pri Cirilu Zupinu v Gostilni Na vasi v Gradu pri Cerkljah skušali najti najdebelejši letosnjki pridelek, ali pa morda najbolj zanimiv. Ta tradicionalna, tretja prireditve se bo namreč jutri začela z razstavo, trajala pa bo do nedelje, ko bo ob 14. uri strokovna komisija ocenila zmagovalca in razvrstila ostale, ki so si letos poleg krompirja "pridelali" še nagrado na tej prireditvi.

Tudi letosnjko prireditve je Ciril Zupin pripravil skupaj z nami - Gorenjskim glasom. Sredi tedna nam je ponovno potrdil, da je zanimanje med pridelovalci - rekorde za letosnjko prireditve veliko. Še danes (petek) imate torej čas, da prinesete svoje pridelke k Cirilu v Grad pri Cerkljah. ● A. Ž.

v višinskem predelu. Statistika je laž, ker je v zvezi z demografsko ogroženimi območji v zvezi z desetletno povprečje. Če bi upoštevala 30-letno povprečje, bi bila med demografsko ogroženimi vsa višinska naselja v naši krajevni skupnosti. Tako pa je zdaj med temi le Breznica."

V zadnjih štirih letih so v krajevni skupnosti uredili in asfaltirali osem kilometrov cest. Tako so obnovili skoraj pol drug kilometer tako imenovane "Vojške" ceste, dobre tri kilometre ceste v Sopotniški grapi, pol drug kilometer v Bodovljah in okrog kilometra v Hribu nad Zmincem. Z delom in denarjem so veliko prispevali krajani sami in ob tem tudi sami skrbeli za vzdrževanje in obnavljanje številnih nekategoriziranih javnih poti. Uspeло jim je tudi, da so samemu Zmincu z ureditvijo javne razsvetljave "dali" nekakšen drugečen, sodobnejši videz. Uspeh, po oceni dosedanjega predsednika Staneta Rupnika, pa je tudi, da so med krajani vzbudili prizadetost glede varstva okolja. Ljudem je namreč vedno manj vseeno, kako je z onesnaževanjem Termo. Res je, da razumejo, da sanacija ni izvedljiva čez noč, vendar pa se

končna rešitev ne bi smela odlagati, ampak se je je treba lotiti in postaviti cilj v časovni okvir, ki bo krajonom "dosegljiv", da bodo nekako lažje pričakali sanacijo. Zgolj prepričevanja, da "se dela na reševanju problema", so preveč ohlapna tolažba.

"Prepričan sem, da bo tudi novo vodstvo krajevne skupnosti še naprej imelo največ dela na komunalnem področju. Telefonia je res končana. So pa tu ceste in kaže se kanalizacija. Morda pa mu bo uspelo kaj več, kot je nam, tudi na družabnem oziroma društvenem področju. Naša želja je bila, da bi mladi imeli igrišče. In čeprav imamo samo eno dvoranovo v zadružnem domu, bi radi imeli v kraju različne društvene dejavnosti. Sicer pa bi v ugotovitvi, po končanem mandatnem obdobju rad poudaril, da smo s skupnimi močmi in ob pomoči širše skupnosti v občini vendarle kar nekaj naredili. Mislim, da je treba sedanji način financiranja krajevnih skupnosti v občini ohraniti. Če bi krajani rekli, dajte nam denar za cesto, ker jo rabimo... je najbrž ne bi v naši krajevni skupnosti nikdar imeli..." ● A. Žalar

Denar za ceste

Tržič, septembra - Izvršni svet je za ureditev krajevih cest v občini namenil dodatna 2 milijona din; ta denar bo šel na račun del, ki so bila letos planirana za regionalno cesto in obvoznicu, a niso bila izvedena.

Na enem zadnjih zborov krajevnih skupnosti so delegati opozorili na izredno slabo stanje cest v krajevih skupnostih, ki so jih poletna neurja še posebej poškodovala, za katere pa letos niso dobili še nobenih sredstev. Posebna komisija si je pred kratkim ogledala stanje cest v občini in na Oddelku za prostor in okolje je bila izdelana ocena stroškov za izvedbo vzdrževanja do konca leta. Ugotovljeno je bilo, da bi za izvedbo planiranih del potrebovali še dodatna 2 milijona dinarjev s tem, da bi za manj zahetna dela organizirali javna dela. Ta denar je izvršni svet namenil iz sredstev, ki so bila

za letos uporabljena pri urejanju regionalne ceste in obvoznic, pa niso bila porabljeni. Vsaki krajevni skupnosti pa bodo dali tudi po 19.230 din iz sredstev namenjenih delovanju Skupne strokovne službe krajevnih skupnosti občine Tržič, ki naj bi se letos financirala direktno iz proračunskega sredstva.

Največ denarja bo porabljenega za krpanje asfalta na lokalnih cestah, za vzdrževanje makadamskih krajevih cest, vzdrževanje javne razsvetljive

in odpravo večjih poškodb, kot je na primer usad zemljišča na cesti v Gozd. Z deli bodo pohiteli, da bodo cesti urejene še do zime. ● D. Dolenc

PRITOŽBO KNJIGO PROSIM

Ob koncu tedna le paprika - Slika, ko smo si ogledali kranjsko tržnico v mestu je sicer najbolj zgovoren dokaz (posneli smo jo v ponedeljek zjutraj) oziroma potrditev pripombe naše bralke iz Kranja, ko nas je konec minulega tedna poklicala v uredništvo. Povedala je, in se hkrati jezila, da so prodajalcipripravljali kranjski tržnici kot nec tedna tako rekoč zrinili redne prodajalke zelenjave in drugih pridelkov. Res je zdaj čas vlaganja paprik, vendar za nadeljsko koristilo je potrebna tudi druga zelenjava. Zato Kranjčanka iz starega dela mesta predlaga upravljalcu tržnice, da ima tudi pri razporejanju ponudbe na nej določeno mero...

Agoniji zdravstva še ni videti rešitve

Varčevanje se ne obrestuje

Kranj, 18. septembra - Skoraj ne mine dan, da ne bi slišali za težave, s katerimi se vse težje spopada naše zdravstvo. Občutno povečana doplačila zdravstvenim storitvam, ki so že udarila po žepu tiste, ki potrebujejo te storitve, so samo eden od znakov za to. Delavci v zdravstvu so začetek oktobra napovedali splošno stavko, potem ko so jim, v časih, ko se cene dnevno povečujejo, že drugi mesec zapored zmanjšali osebne dohodek ter jim grozi, zaradi plačilne nesposobnosti, konec dobav tak materialov kot energije. Slovenska vlada je pred štirinajstimi dnevi obravnavala položaj v družbenih dejavnostih in pri obravnavi gradiva pod naslovom "Prepritev zloma v zdravstvu" tudi potrebne ukrepe, ki bi rešili najhujše. Ker smo o težavah zdravstvenih organizacij v vidiku "izvajalcev" že poročali, smo tokrat zaposili za pogovor predstavnika organa, ki neposredno skrb za financiranje te dejavnosti, vodijo enote Republike uprave za zdravstvo na Gorenjskem dr. Draga Petrič. Iz daljšega pogovora o trenutnem položaju zdravstva na Gorenjskem, do polnjevanja oz. potrebnem razvoju sistema financiranja zdravstva, položaju in primerjavah z zdravstvom v drugih evropskih državah in o tem, kaj nam obeta sistem zavarovalništva v prihodnje, žal zaradi omejenega prostora objavljamo le del.

Zdravstvene organizacije se pritožujejo, da sredstva iz lanskega leta niso bila ustrezno valorizirana, poleg tega pa se nakazujejo z zamikom kar 50 dni. Kakšen je položaj?

Številka 50 je zaokrožena, resnično pa se giblje na ravni 42-dnevnega zamika, kar pomeni, da imamo 27 dni zamude nad normalnim plačilnim rokom. S 1. julijem je odobrena valorizacija sredstev za OD za 18,5 in 38 odstotkov za materialne izdatke, kar bi moralo za najnajnejše začasniči. Odprt po ostaja vse, kar se je nabralo v prvem polletju oz. doslej. Že je sprejet, da se pol zamika - t.j. 21 dni prenese v prihodnje leto, nominalna sredstva pa se tem povečajo za 20 odstotkov, kar pa je nevzdržno. Znan je podatek, da je porast cen od avgusta 1990 do avgusta 1991 že presegel 100 odstotkov. Tudi če vsa sredstva pridejo, bodo težave z likvidnostjo ostale in položaj, v katerem banka vsak čas ne bo več dala kreditov, se zaostreje. Zamik do dobaviteljev zdravstvenih zavodov do vitem položaju seveda še večji (preko 60 dni) in grozijo z ustavljivimi dobab tudi najosnovnejših potrebnih materialov ter energije.

V časih svobodne menjave dela smo se na Gorenjskem radi povabilili, da imamo zdravstvo racionalno organizirano, da v Sloveniji dosegamo najnižje stroške zdravstvenega varstva na prebivalca, iz teh ugotovitev smo oporekali sistemu solidarnosti, ko smo plačevali

znotra večje stroške drugim. Ali so v teh razmerah uveljavljeni enaki kriteriji financiranja v republikah, kar bi z drugimi besedami pomenilo, da se nam ta smoternost, dosegena v preteklosti obrestuje?

Ali pa gre zopet za nekak sistem indeksacij na preteklo stanje, kar bomo pomenilo, da se nam varčno celo, v zaostrenem položaju, maščuje? V republiških analizah lahko preberemo o ugotovljenih presekih delavcev v zdravstvenih zavodih (114 delavcev "nepriznanih", kot presežek pa 85 delavcev). Na kakšnih kriterijih so presežki ugotovljeni?

Presežki delavcev niso ugotovljeni na podlagi enotnih kriterijev, pač pa na predpostavki, da je v celotnem zdravstvu republike potrebno zmanjšati zaposlenost za ugotovljen odstotek. Kar se prihodkov za zdravstvo tiče, je treba priznati, da je Gorenjska znotra oslabela, saj zbere povprečno manj za zdravstvo kot znača povprečje v Sloveniji, čeprav se denarja zbere še vedno več, kot se ga v namen zdravstva potroši. V sistemu financiranja zdravstva se ohranja inercija, ki nikakor ne upošteva konkretnega položaja, zato prihaja v materialnem položaju zdravstvenih zavodov do ogromnih razlik. Kot ste v vprašanju nakazali: nujno je spremeniti sistem financiranja na enotne kriterije (n.pr. potrošnja na prebivalca, pri bolnišnicah po gravitaciji vse korigirano, z nujnim upoštevanjem posebno-

zahtev).

Pri tem se mešata tržni in proračunski mehanizem financiranja. Razmišljaj o številu storitev in odkupu le-teh, pomeni razmišljati o tržnih mehanizmih, v resnici pa je financiranje povsem proračunsko: toliko denarja imaš, toliko najmanj moraš napraviti. Če več, me ne briga: In izvajalci se seveda s svojega stališča prilagajajo. Opaziti je, da se obseg opravljenega dela krči, ča-

sti, kot so starostna in socialna struktura prebivalstva in podobno), ki so že dolgo časa znani tako, da bi ob enotnem načinu zbiranja sredstev (v republiki) dobili tudi enoten način delitve oz. porabe. Ko sem za ministrstvo pripravljala analizo potrebnih kadrov po enotnih kriterijih, sem prisrelj do takih podatkov, da jih nihče ni hotel upoštevati. Za Gorenjsko se je pokazalo, da ima le 42 odstotkov kadrov, ki bi jih moral upoštevati kot priznani kader za izvajanje enotnega zdravstvenega varstva, so pa regije v Sloveniji, ki to enotno raven s konkretno zasedbo presegajo tudi za 15 odstotkov (skupaj je torej razlike tudi več kot 30 odstotkov!), k čemur naj dodam, da razlik v stopnji hospitalizacije - torej številu bolnikov v bolnišnicah ni odstopanj. To z drugimi besedami pomeni, da imamo na Gorenjskem "tehnološki primanjkljaj" do ravni izenačitve. Postopek Republike uprave za zdravstvo, ki administrativno ugotavlja in razglasa tehnološki presežek, je za Gorenjsko absurden še z ene plati: v osnovnem zdravstvu Gorenjske je nepriznanih 114 delavcev, mi pa vemo, da imamo prihodkov, ki jih ne financira Uprava (obratne ambulante, pregledi šoferjev, delavcev v živilstvu, plačane storitve) za 120 ljudi. "Tehnološki presežek" torej ustvarja "čisti dobiček". Novi sistem financiranja torej ni ničemer izboljšal racionalnosti, trdim celo lahko, da so popustili nekateri mehanizmi stimulacije varčevanja, kar se na stroških že odraža.

Zanima me tudi, ali število zdravstvenih storitev resnično občutno upada, kot to trdi ministrstvo, ko utemeljuje kadrovsko kriterij, o kateri sta govorila?

Pri tem se mešata tržni in proračunski mehanizem financiranja. Razmišljaj o številu storitev in odkupu le-teh, pomeni razmišljati o tržnih mehanizmih, v resnici pa je financiranje povsem proračunsko: toliko denarja imaš, toliko najmanj moraš napraviti. Če več, me ne briga: In izvajalci se seveda s svojega stališča prilagajajo. Opaziti je, da se obseg opravljenega dela krči, ča-

kalne dobe povečujejo, bolniki se odbijajo in pošiljajo drugam. Zmanjševanje obsega opravljenega dela je torej posledica prilaganja izvajalcev nastalim razmeram.

Iz republiških materialov je razvidno, da v gorenjskih bolnišnicah ni kadrovskih presežkov. Po vsem, kar ste že povedali, je jasno, da taki izračuni ne morejo biti relevantni na daljši rok. Bo potrebno poseči tudi v bolnišnične zmagljivosti na Gorenjskem?

Tudi za bolnišnične kadre sem pripravljala analize, ki kažejo, podobno kot v osnovnem zdravstvu, izjemno velika razhajanja po Sloveniji. Po številu zaposlenih na bolniško posteljo prednjaci na bolnišnici v Izoli s kar 2,07, kar je celo več kot klinični center v Ljubljani (1,91), medtem ko je v Novem mestu le 1,38 zaposlene na posteljo. Jesenška bolnišnica odstopa z 1,80 nad povprečje Slovenije in izračuni kažejo, da bi bilo potrebno število zaposlenih tudi na Jesenicah zmanjšati za okoli 44 ljudi. Torej tudi pri tem bo potreben bolj pogibljen, strokovnejši in selektivnejši pristop.

Do konca leta so le dobr trije meseci. Kje vidite izhod iz položaja, ko je dejavnost in zaposleni v zdravstvu resno ogroženi?

Ukrepi varčevanja v 3 mesecih resnično ne morejo rešiti položaja, ki se je zaostroval in pogrezal v dolgove tri četrtine leta. Da preživimo, z vsemi težavami bi bilo nujno zagotoviti dodatnih 20 odstotkov sredstev.

Ker bi to pomenilo zgolj namesko porabo v ta namen zbranega denarja, se bo za to potrebno prej ali slej odločiti. Ne predstavljam pa si, kaj in kako bomo reševali, v razmerah galupirajoče inflacije, ki se napoveduje. ● S. Žargi

JE ANGELI
KLANJANJE
KRAJN, KOROŠKA C. 16.
tel.: 212-249

GORENJSKI GLAS - NAŠA AKCIJA: PREDSTAVLJAMO VAM DRUŽINE Z VELIKO OTROKI

Breme hišnih vogalov na ženskih ramenih

Bačne, 17. septembra - Življenje v hribih nad zdaj že zaprtim rudnikom urana v Žirovskem vrhu, kot da je izumrlo. Vas Bačne s samo devetimi hišami, raztresenimi vsaka v svojem bregu, do katerih vodi strmoglav gozdna cesta, resnično zasluzijo svoje ime. Toda pri Peternejevih, kjer pred desetimi leti zgrajena hiša nosi številko Bačne 5, je vse živo otrok, starih od poldrugega do šestnajstega leta. Na lepem postane logično, da so hribovske kmetije bogateje kot dolinske obdarjene z otroki - samo z mladimi se bo tu gori ohranilo življenje.

Donedavna je življenje pri Peternejevih teklo skorajda idilično, čeprav so zakonca Mileno in Pavleta kot vsakogar težile skrb o letini, dolgovih, preživetju številne družine. Pred tremi meseci pa je Pavleta pri delu na travniku pod seboj pokopal traktor. Družina se je odela v črnino, skrb za sedem otrok in precejšnjo hribovsko kmetijo pa je težko obležala na Mileninih ramenih. V hlevu je 23 glav živine, na 48 hektarjih zemlje pa poleg gozda predvsem travnik in koruza za silabito. Še dobro, da so ljudje v hribih tako povezani med seboj, tako čuteči za sočlovekovo stisko. Mileni so v najhujši sili prisločili na pomoč brat, svak, sosedje in sošolci 15-letnega sina na Janeza. Ob mojem obisku sta bila svak in Janez (naš gospodar, ga z ljubečim ponosom imenuje mama) ravno zaposlena s kopanjem bazena za hlajenje mleka, ki ga je Peternejevim podarila Kmetijska zadružna v Škofji Loki. Ta jim je odpisala tudi del posojila, ko se

je pri hiši dogodila tragedija. »Z možem sva imela izredno rada otroke in že v mladih letih mislila na veliko družino,« je dejala Milena, ženska sred tri desetih let, ki je svoje čase služila kruh kot prodajalka, nato pa sta jo zase terjala družina in grunt. »Rada sem ostala doma, vesela, da me ne bremeni več dvojni delovnik. Tudi kmečko delo je trd delovnik, pa vendar sem lahko več z družino. Starejši otroci mi pri delu že veliko odvrnejo. Dekleti Mateja in Mihaela sta v veliko pomoč v hiši in pri mlajših otrocih, Janez in Milan pa tudi pri težjih opravilih. Janez je stalno na traktoru, moško pa ureja tudi vse drugo, zato mu pravim kar naš gospodar. Tudi moževa 71-letna mati nam kaj pomore v gospodinjstvu, sicer pa ima rada svoj mir v 200 let stari hiši poleg naše.«

Ob kmetiji je Milenina največja skrb sedmero otrok. Najstarejša Mateja obiskuje drugi letnik srednje medicinske šole v Ljubljani. Lani je prebivala v

internatu, toda huda utesnjost ji je narekovala selitev. Zdaj je čez teden pri nekaterih družinah v Škofji Loki, od koder je hrepenevale kako popoldne lažje pripelje domov, kot bi jo iz Ljubljane. 15-letni Janez se je letos vpisal v škojeloško lesarsko šolo. Mihaeli je 13 let in v 7. razredu osnovne šole v Gorenji, vasi še ne tuhta o svoji poklicni prihodnosti. 11-letni Milan je v 5. razredu, sicer pa ga bolj kot sola mikata narava in kmetija. Najmlajšim trem, dvojčkom Marku in Blažku pri treh letih in pol ter Jani pri letu in pol, še dolgo ne bo treba misliti na šolo in trdo življenje, čeprav so ga z očetovo smrtno že izkusili zalogaj. Hugo ga pogrešajo, pravi mama Milena.

Kmetija ne dovoljuje, da bi si gospodar in gospodinja privoščila daljše počitnice, zato sta Peternejevi včasih odšla le na krajski izlet. Poslej tudi to najbrž ne bo več mogoče. Otroci pa gredo radi na morje ali v toplice. Vsi skupaj so bili zato na moč veseli našega povabilna na skupni jesenski izlet družin z veliko otroki, ki ga bomo prideli oktobra. ● D. Z. Žlebir

Menda ni manj zahtevne gore, ki se je kranjski upokojenci - planinci ne bi lotili. Komaj čakajo, da se začne sezona. Nedavno tega smo jih srečali na Ratitovcu. Srečo Mesarič, Zelnik in Dušan Feldin so na ta priljubljeni selški vrh pripeljali več kot štirideset svojih planincev. Prelep razgled je bil na vse strani, še borovic so nabrali na ratitovški planjavah, predvsem pa so se naužili svežega zraka in nabrali novih moč za prihodnje podvige. Zadnjic so jo mahnili na Kofce, imajo pa predvidenih še nekaj lepih poti do zaključka sezone. Avtobus jih pripelje do izhodišča in jih pride tudi iskat. In kar je tudi zelo pomembno: niso dragi ti njihovi izleti. Prevoz na Prtovča in nazaj je stal vsakega le po 90 din. Res, lahko bi jih dali za zgled drugim društvom upokojencev na Gorenjskem. - D. Dolenc

Pomoč beguncem

Kranj, 18. septembra - Tudi uradne socialne institucije se z novimi programi odzivajo aktualnim razmeram. Center za socialno delo v Kranju je sklenil razširiti delo svojega servisa za hišna opravila. Nudim - rabim tudi na reševanje stanovanjske stiske beguncev, ki bi zaradi vojne pribegali v Kranj.

Delo servisa temelji na prostovoljnosti, saj bi ljudje, ki bi bili pripravljeni začasno vzeti begunce na stanovanje, to obveznost sprejeli brez plačila. Računajo namreč na čut za solidarnost in medsebojno pomoč, kajti občinski proračun za socialne namene ni tako bogat, da bi zmogel dodatne stroške.

Socialna delavnica Dragica Fučka nam je pojasnila, da bi prek medijev najprej obvestili javnost o namenu in ciljih potrebuječim beguncem. Zbrali bi imena in naslove družin, ki bi bili pripravljeni beguncem začasno ponuditi streho nad glavo. Sodelovali bi tudi s službami, ki se ukvarjajo s problematiko beguncov, zlasti z Rdečim križem (in Slovensko Karitas), občinskimi izvršnimi svetom in drugimi. Center za socialno delo pa bi ljudem, ki utegnijo zaradi življenjske ogroženosti pribegati v Slovenijo, nudil tudi morebitne socialne storitve, zlasti moralno podporo in svetovanje o tem, kako pridobiti socialne pravice. O morebitnem nudjenem materialnem pomoči se s financerjem socialnih programov v občini zaenkrat še niso dogovorili.

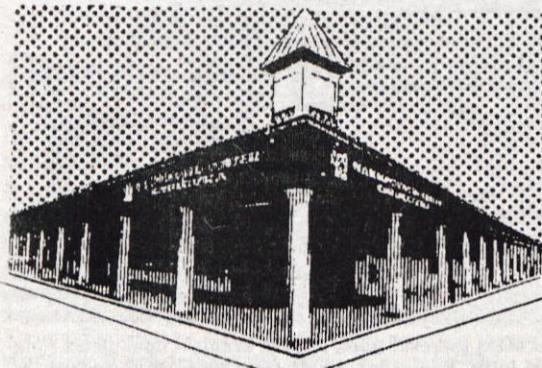
Prebivalci Kranja in okolice, ki želijo solidarno pomagati beguncem in se vključiti v projekt »stanovanjski servis za begunce«, kakor so ga imenovali na Centru za socialno delo, lahko svojo pripravljenost sporočijo po telefonu 215-661, interna 298, ali 213-581 (Dragici ali Liviani). ● D. Ž.

Teden jeseniških upokojencev

Jesenice, 20. septembra - Zveza društev upokojencev Jesenice je od 16. do 20. septembra spet pripravila tradicionalni teden upokojencev iz te občine, sedmi po vrsti. Začeli so ga v ponedeljek popoldne v Kazini z okroglo mizo o socialnem in zdravstvenem položaju starejših občanov. V tork je bilo v hotelu Larix v Kranjski Gori meddržavno tekmovanje upokojencev v kegljanju na asfaltu, v sredo v šahu, v četrtek v strelnjanju z zračno puško, v petek na Mojstrani so kegljali z nihajno kroglo, sinoč pa je bil v domu upokojencev Dr. Franceta Berglja koncert moškega pevskega zbora DU Jesenice in nastop folklorne skupine DU Javornik - Koroška Bela. Danes dopoldne je na balnišču v Žirovnicu še tekmovanje v balinanju, sedmi teden jeseniških upokojencev pa bodo sklenili drevi ob 19. uri s koncertom Pihalnega orkestra jeseniških železarjev v gledališču Tone Čufar na Jesenicah. ● D. Ž.

Gorenjska za Društvo za boj proti raku

Kranj, 20. septembra - V petek, 20. septembra, bo v Kranju okrogla miza, za katero se bomo Gorenjci končno le enkrat širše dogovarjali o ustanovitvi Društva za boj proti raku Gorenjske. To vrstna društva imajo, razen naše, že vse slovenske regije. Upajmo, da bo tokrat zasedanje vendarle rodilo sadove. Okrogle mize se bodo poleg predstavnikov Zveze društev za boj proti raku Slovenije, Društva za boj proti raku Ljubljana, ki zdaj pomaga urejati zadeve Gorenjev, udeležili tudi pred

TRGOVINA IN GOSTINSTVO
KRAJN

NAKUPOVALNI CENTER DRULOVKA vas vabi na PRODAJNI DAN

Pripravili smo vam degustacije
in prodajo izdelkov znanih proizvajalcev
PO ZELO UGODNIH CENAH.

ŽITO - GORENJKA Lesce, **YURIJ** - Šentjur
Ljubljanske mlekarne, **SLOVIN, UNION,**
MIP, FRUCTAL

PROGRAM od 11. ure do 19. ure.

- zabavna tekmovanja za male in velike
- glasba
- ob 16³⁰ nagradno žrebanje za izlet zvestih kupcev

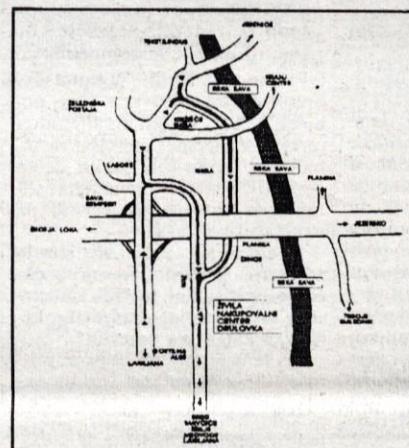
V PETEK, 20.9.1991

SUPER RAZPRODAJA PREHRAMBENO BLAGO CENEJŠE

do 25%
GALANTERIJSKO BLAGO CENEJŠE

do 50%

Degustacije:

- džemi Teta Liza s palačinkami
- "Loka" kava
- izdelki "Perutnina Ptuj"
- ovrte ribe "Mirne" Rovinj
- hladno točeno pivo

Oljarica Britof požela kar tri priznanja

V znamenju sončnic

Kranj, septembra - Na prvem sejmu kvalitete v Kranju je Oljarica Britof prejela PRIZNANJE SLOVENSKE KVALITETE za vsa tri olja, ki prihajajo iz te znane kranjske oljarne, jedilno olje CEKIN SPECIAL, olje CEKIN in olje KONZUM.

Ni veliko let od tedaj, ko so nam trgovci še z mericami vili olje iz velikih sodov v doma prinesene steklenice. Ena sama vrsta olja je bila, kaščna je pač že bila. Le da je bilo olje, pa smo ob tistem splošnem pomankanju morali biti zadovoljni. Danes pa je drugače. Nikjer ni več sodov, nobenega polivanja ni več, steklene olje se ponujajo s trgovskih polic z različnimi etiketami, različnih firm, raznih vrst, različnih kvalitet. Nekdo je zapisal, da danes še olje olju ni več enako.

Napredek je naredil svoje, drugo je naredila konkurenca, ki je tudi pri oljih vse hujša. Vsem gre za kvaliteto, kajti le kvaliteta bo tista, ki bo pritegnila kupca. Danes gospodinja ne potegne več kar na slepo s trgovske police prve steklenice z oljem, ki jo ugleda. Poisči pravo, tisto, s katerim je zadovoljna sama in ga je sprejela tudi njena družina. Vedno več gospodinj išče čisto sončnično olje, ki v svetu velja za delikateso, poleg tega pa za najbolj zdravo olje, saj vsebuje veliko nenasilenih maščobnih kislín. Tako, 100-odstotno sončnično olje je tokrat nagrajenko Oljaričino olje CEKIN SPECIAL,

Posebna žirija prvega kranjskega sejma kvalitete je priznanja "SLOVENSKI PROIZVOD - SLOVENSKA KVALITETA" - prisodila vsem trem jedilnim oljem Oljarice Britof, s katerimi pokriva skoraj polovico potreb slovenskega trga.

sledi pa mu olje CEKIN, ki vsebuje 70 odstotkov sončnice in 30 odstotkov oljne repice, in olje KONZUM, v katerem je 70 odstotkov repice in 30 odstotkov sončnice. A da ne boste misili, da je slednji zato kaj slabši: na zadnjem ocenjevanju olj Centra za zaščito potrošnikov DOMUS v Ljubljani letos avgusta, je prav KONZUM dobil največ točk, 95,8, in odlično oceno. Komisija vzame vzorce iz trgovin, nobene posebne kvalitete olja ne morejo torej pripraviti za takšno ocenjevanje. Oljaričina olja so pri teh ocenjevanjih vedno visoko ocenjena, vsaj eden, dva dobita oceno odlično. Kaj vse storijo, da ohranijo kvaliteto, oziroma, da olja še izboljšujejo? Takole je povedal strokovnjak za olja Stane Jammik, diplomirani inženir živilske tehnologije in vodja razvoja v kranjski Oljarični pravo, tisto, s katerim je zadovoljna sama in ga je sprejela tudi njena družina. Vedno več gospodinj išče čisto sončnično olje, ki v svetu velja za delikateso, poleg tega pa za najbolj zdravo olje, saj vsebuje veliko nenasilenih maščobnih kislín. Tako, 100-odstotno sončnično olje je tokrat nagrajenko Oljaričino olje CEKIN SPECIAL,

"Za izdelavo res dobrega jedilnega olja sta najpomembnejši dobra surovina in kvalitetna refinacija. Ti dve zaležeta vsaj tako, kot tako imenovani antioksidanti, snovi, ki jih nekatere proizvajalci dodajajo olju, da podaljšujejo njegovo obstojnost. Mi antioksidantov že načeloma ne dodajamo, zato pa veliko po-

škem sejmu. Vedno so se uvrščala v najvišje kakovostne razrede, bila nagrajevana z najvišjimi priznanji. Kot najboljše je navadno veljalo sončnično olje CEKIN SPECIAL, ker je namesto bolj zdravo in uporabno kot olja iz drugih surovin. Zelo bogato je z vitaminom E in telesu tako zelo potrebno lignino maščobno kislino.

In kako olja rabiti, hraniti, da bodo dlje obstojna?

"Olje je obstojno tudi pri sobni temperaturi, če je le na temenem. Kadar ga kupimo na zalogo, pa je priporočljivo, da ga hranimo tudi na hladnem. Ob segrevanju moramo paziti, da ne prekoračimo temperaturo 200 stopinj, saj potem ni več uporabno. Friteze so prav zato zelo praktične, ker omogočajo nastavitev temperature. Najvišja priporočljiva temperatura za cvrenje je 180 stopinj. Dlje bo uporabno, če bomo v njem pekli krompir ali izdelke iz testa, pri cvrenju paniranih jedi pa v olju ostanejo koščki panače, ki se v vročem olju žgo in mu skrajšajo dobro uporabnost. Zato je prav, da take jedi cvremo posebej. Nikakor pa ne dolivajmo svežega olja. Ko olje potemni, ga v celoti zamenjajmo."

Olja kranjske Oljariice so bila vsako leto ocenjevana tudi na novosadskem in zagreb-

Kokra

Kranj
veleblagovnica Globus

Objava nagrajencev nagradnega žrebanja v veleblagovnici Kokra Globus, oddelek papir, dne 17. 9. 1991:

1. nagrada: kartica Klub Kokra Zdenka Poljanc, Kranj, Bertoncljeva 3
2. nagrada: kartica Klub Kokra Mira Sabljak, Kranj, T. Vidmarja 6
3. nagrada: kolekcija iz programa Papirus Tadeja Klemenčič, Kranj, Tomšičeva 2
4. nagrada: kolekcija iz programa Eurocom Klemen Šavs, Kranj, Vrečkova 3
5. nagrada: šolska torba Olga Perčič, Kranj, C. Kokrškega odreda 14
6. Franc Bajt, Senčur, Srednja vas 30 A, 7. Nina Cerar, Cerkle, Lahovče 14, 8. Anica Jeraj, Smlednik, Dragočajna 2, 9. Matjaž Mikec, Golnik, Golnik 22, 10. Maja Perčič, Kranj, C. Kokrškega odreda 14, 11. Marija Ljucovič, Kranj, Šiškova nas. 40, 12. Ljuba Pavšlar, Kranj, Titov trg 19, 13. Nina Illovar, Kranj, M. Pijade 28, 14. Dragica Brlogar, Kranj, Predoslje 52, 15. Miha Lombar, Preddvor, Olševec 40, 16. Matej Narat, Cerkle, Trnovlje 8, 17. Mira Ravnikar, Cerkle, Lahovče 65, 18. Polona Bizjak, Preddvor, Tupaliče 33, 19. Marija Guzelj, Žabnica, Zg. Bitnje 56, 20. Tomaž Kodrič, Kranj, Č. 1. maja 65, 21. Ada Ovnček, Kranj, Stružev 45 B, 22. Maja Raspov, Kranj, C. S. Žagarja 54, 23. Nika Weingerl, Kranj, Suha 40, 24. Vera Malovrh, Kranj, Smledniška 43, 25. Mateja Noč, Jesenice, Stranska pot 5, 26. Mojca Tonkli, Zg. Besnica, Zg. Besnica 42, 27. Matjaž Satler, Kranj, Oldhamska 14, 28. Anica Oblak, Gor. vas, Gor. vas 182, 29. Tatjana Vunšek, Kranj, C. na Rupo 30, 30. Ivanka Pavletič, Kranj, Oprešnikova 84, 31. Hermina Žun, Cerkle, Praprotna polica 21, 32. Mateja Koder, Duplje, Sp. Duplje 45, 33. Janez Župan, Križe, Snakovska 67, 34. Alen Krunešić, Kranj, V. Vlahoviča 3, 35. Milena Prester, Senčur, Pipanova 20, 36. Nadja Petek, Senčur, Visoko 4 B, 37. Bojan Ančik, Kranj, V. Vlahoviča 5, 38. Ana Gačnik, Kranj, Nazorjeva ul. 4, 39. Tadej Omersa, Kranj, Valjavčeva 12, 40. Pečnik, Naklo, Strahinj 31, 41. Kandolf, Cerkle, Grad 15, 42. Franc Tomšič, Šk. Loka, Frankovo nas. 158, 43. Maja Kaloperovič, Kranj, C. 1. maja 69, 44. Marja Spisovski, Kranj, Gubčeva 5, 45. Izidor Kavčič, Gor. vas, Žirovski vrh nad Zalo 19, 46. Marta Vehovec, Kranj, Rupa 16, 47. Ana Hlupič, Kranj, Stružev 72, 48. Silvia Leskovec, Cerkle, Trnovlje 35, 49. Štefka Markovič, Senčur, Voglje - Senčurska pot 3, 50. Tjaša Golmajer, Preddvor, Hotemaže 95.

Nagrajencem iskreno čestitamo!

Nagrade lahko dvignete v soboto, 21. 9. 1991, od 8. do 13. ure na oddelku papir v veleblagovnici Kokra - Globus.

Ostalim nagrajencem bomo nagrade poslali po pošti. Kokra Kranj vas vabi na nakupe v vse svoje poslovalnice.

V spomin pozabljenih in odrinjenih vojakov

RAZGALJENA VOJNA

Kdo ve, ali bodo nemški arhivi kdaj prijazno tudi za naše zgodovinarje omogočili prešteti vse v nemško vojsko mobilizirane Slovene. Nemški tankovestnosti in natančnosti najbrž točna številka mobiliziranih slovenskih fantov na Gorenjskem in Štajerskem, to je med vojno tretjemu rajhu pripadajočega ozemlja, ni neznana, prav tako ne število padlih in pogrešanih. Tudi na to v svoji knjigi Pod Marijinim varstvom, ki je bila v začetku tedna predstavljena na tiskovni konferenci v hotelu Grad Hrib v Preddvoru, opozarja avtor ing. Alojzij Žibert.

Prav gotovo pa je manj pomembno, če bo zgodovina takšne podatke dobila kakšno desetletje kasneje. Tragedija in sploh usoda slovenskih mobilizirancev namreč prihaja s to knjigo še zdaj v ospredje, potem ko je bila kalvarija 35.000, po nekaterih podatkih tudi 70.000 slovenskih mobilizirancev zaradi znanih ideoloških razlogov vsa leta po vojni zamolčana. Molk je vladal za okoli 8000 padlih na različnih frontah Evrope, okoli 10.000 pogrešanih in prav toliko invalidih. Kot da bi šlo za peščico nasilno mobiliziranih v nemško vojsko in ne za množico, veliko za celo mesto. Moralno in še drugačno zadoščenje so tem ljudem, tako mrtvim kot preživelim, dolžni tako država naslednica nekdanjega tretjega rajha kot naša država. V tem pogledu se Žibertova knjiga pridružuje doslej še osamljennim pozivom k popravljanju krivic, ki so jih slovenski vojaki z neprostovoljnimi vpoklicem in posledicami morali prestajati.

Knjiga, katere vsebino so bralci podlistka v Gorenjskem glasu že lahko spoznali letos spomladi, je ne le pričevanje udeleženca in oddolžitev spomina na sotovariše, ki so delili vse hudo, kar je lahko vojaka na nemško ruski fronti doleto; najpomembnejše sporočilo Žibertovega, pisanja je vsekakor razgaljanje te in vsakršne vojne kot človeka nevrednega, nesmiselnega početja. Spominsko pričevanje slovenskega vo-

jaka v tuji uniformi je trkanje na vest ljudi, ki so v zgodovini in danes in bodo morda tudi jutri silili ljudi, da s pobijanjem druga drugega rešujejo stvari, ki se rešujejo tudi drugače. Žibertova knjiga je polna grozljivih opisov, podrobnosti, ki jih ni najti v podobnih vojnih spominih. V tem je podobna grozljivi realnosti nam najbliže današnje vojne na hrvaških tleh, ki jo televizijski ekran s srhljivimi, komaj verjetnimi podrobnostmi prinaša v naš dom. Tista vojna pa je bila oddaljena, razen udeležencev samih je ni bilo mogoče prepoznati tako podrobno, kot lahko spremljamo te sedanje vojne. Toda, očitno mora vsaka generacija na svoji koži oskusiti vsaj nekaj teh strahov, da spozna, kaj vojna dejansko je: razgaljena ideoloških pokrival, je le smrt v najbolj ogabnih, pretresljivih in človeka nevrednih oblikah.

Kustos za zgodovino Jože Dežman iz Gorenjskega muzeja Kranj, ki je kot recenzent napisal tudi spremeno besedo v knjigi, meni, da gre za kombinirano dokumentarno pripoved, ki jo avtor lahko verodostojno dopolnil z dokumenti, fotografijami in gradivom, ki ga je zbiral ves vojni čas. Skozi vso svojo pripoved v knjigi namreč avtor izpričuje, kako se ni mogel vdati nekakšnemu pasivnemu sprejemjanju grozot vojne, pač pa je s skromnimi že skoraj telegrafsko kratkimi zapiski spremjal

dogodek in vse pošiljal domov. Vse to je bilo ob drugem gradu dovolj trdna spominska opora za pisanje o tej zamolčane vojaki, prihaja pozno na plan. Vendar ne prepozno, da ne bi tudi spodbujala prve še skromne poskuse, da bi te še žive nekdanje vojake, ki so za sodelovanje v nemški vojski prestajali desetletja trajajoča kazenskih drugorazrednih državljanov, za katere ni invalidin in cele vrste drugih pravic, ki jim gredo kot nekdanjim udeležencem vojne in kot navadnim državljanom. Začetki procesa, ki naj bi sčasoma zbrisali ta njihov sramotni pečat, so skromni, toda so. K vedenju o vsem tem je po svoje prispevala tudi zgodovinska razstava, ki jo je Gorenjski muzej pripravil skupaj s Pokrajinskim muzejem v Celju in ki zdaj potuje po slovenskih krajih pod naslovom Po sili vojak. O vojni in njenih usodnih posledicah je treba pač vedeti vse, da bi se je nove generacije znale ubraniti, tako vojne same kot tudi njenih dolgotrajnih in kdove, če ne še bolj uničujočih posledic. Vse to so vedno znova aktualna vprašanja tudi za današnje dni, za današnje vojne: čas brez vojn, kot da ga ni. Ljudje vedno znova padajo v te pasti. Prav na ta način je treba brati in razumeti Žibertovo knjigo. ● Lea Mencinger foto: Jure Cigler

Knjigo Pod Marijinim varstvom Alojzija Žiberta je v nakladi 2000 izvodov založilo podjetje Gorenjski glas. Oblíkovno je knjigo opremil Igor Pokorn. Fotografije v knjigi je prispeval avtor sam, naslovna fotografija je delo Jureta Ciglerja. Knjigo so natisnili v Gorenjskem tisku Kranj.

Kaj vse ni bil, kaj vse ni počel v svojem življenju Črtomir Zorec, ki je sicer zase vedno skromno dejal, da je le publicist in učitelj. Ko so mu ob rojstvu pred skoraj 84 leti v zibel položili ime Prešernovega junaka iz Krsta pri Savici, so mu morda starši tudi že določili področje, ki ga je spremljalo domala vse življenje. Vztrajno in dolga leta je odkrival, pisal in objavljal v Gorenjskem glasu vse, kar je odkril o delu in življenju pesnika Franca Prešera. Sam je temu delu ljubiteljsko raziskovanje, ki ga ni opustil niti potem, ko že ni bil več kustos Prešernovega spominskega muzeja, pač pa je tudi kasneje vztrajno kot popotnik, ki ve svoj cilj, hodil po "Prešernovih stopinj". Ni skrival svojega veselja, ko je leta 1987, ob slovenskem kulturnem prazniku in ob njegovih osemdesetletnici izšla tudi knjižica z enakim naslovom, in nej pa del njegovih večletnih odkritij o pesniku napisanih v zanj značilnem kramljajočem slogu. Bolezen in starost sta mu preprečila, da bi iz ogromnega zbranega gradiva lahko pravil za objavo še druge zapiske, ki prav tako na začilenu Zorečev način odslikavajo njegov odnos do pesnika in vsega, kar ga je zadevalo.

Da je bil svojevrsten kronist in raziskovalec, ne le prešernofil, pač pa radoveden zbiralec vsega, kar je zadevalo slo-

In memoriam ZOREC ČRTOMIR

venske ljudi, pričajo tudi obsežni zapis zbrani pod skupnim naslovom Gorenjski kraji in ljudje. Zorec, sicer po rodu Dolenec, je vse življenje hrnil dopisnicu, na kateri mu je takrat enoletnemu otroku njegov oče voščil rojstni dan z voščilom "Bodi Slovenec". Nekakšnemu izpolnjevanju tega voščila je bilo morda podobno Zorečev dolgoletno popotovanje "po obali" slovenskega ozemlja ob Benečiji, Rezije, Kanalske doline, Tržaškega, do Slovenske Koroske in Porabja in seveda Gorenjske: vse je sproti objavljalo, toda nikoli v knjigi. Znal je priti k ljudem, tudi k tem trdim in na zunaj zaprtim Gorenjem, za katere je vedno trdil, da so tako čvrstega rodu, da jih noben zgodovinski preprič ne odtrga z njihove zemlje. Med temi ljudmi je preživel dolga desetletja. ● Lea Mencinger

pred drugo svetovno vojno kot profesor in ravnatelj na Tekstilni šoli. Ko se je po izgnanstvu in internaciji znova vrnil v Kranj, se je poleg svojega strokovnega dela kot profesor izjemno veliko posvečal tudi kulturnim vprašanjem, saj se je ukvarjal tako z gledališčem, bil pri ustavljaju Gorenjskega glasa, opozarjal je na vse, kar bi Prešernovo mesto, kot je vedno imenoval Kranj, lahko storilo za svoj kulturnejevi videz in vsebino. Na vse to je mislil vsa dolga leta, neumorno je znova in znova načenjal vprašanja, ki so ga k ljuditelju umetnosti, nemirnega raziskovalca vsega neznanega in novega podzgajala, da ni miroval; vedno znova je govoril o takšni podobi mesta, ki je nekdaj znalo povabiti arhitekta Jožeta Plečnika, da bi mestna podoba ustrezala kulturno zgodovinskim vrednotam v povezavi s potrebami sodobnega časa. Črtomir Zorec je na svojem življenjskem popotovanju že rekel svoje zadnje besede, napisal svoje zadnje misli. Sledi, ki jih je zapustil s svojim raziskovalnim nemirom, težnjo po odkrivanju vsega vrednega, lepega, pa bodo ostale v spominu vseh, ki so to cenili, ga razumeli in mu pri tem pomagali. Z vsem svojim ravnanjem, predvsem skrbjo za kulturni razcvet mesta, je zapustil volito, ki nas vse obvezuje. ● Lea Mencinger

TEČAJI V KIESELSTEINU

Kranj - S septembrom so v Centru za estetsko vzgojo, ki v okviru ZKO Kranj deluje v gradu Kieselstein, Tomšičeva 44, znova povabili v celo vrsto tečajev za otroke in odrasle. Med že znanimi in ustaljenimi tečaji so za novo sezono pripravili tudi nekaj novosti.

Poglejmo najprej novosti med tečaji. Zaplešimo po domače se imenuje tečaj folklorje, ki se za otroke od 5. leta dalje začenja 21. septembra. Potekal bo ob sobotah dopoldne od 10. do 11.30, trajal pa bo ves semester. Novost med likovnimi tečaji za odrasle, letos jih ponuja kar osem, je tudi tečaj risanja po modelu (ob torkih zvečer).

Vsi drugi tečaji so nadaljevanje že nekaj let vpeljanih oblik, ki se letos začenja 16. septembra: prostor za otroke je v dveh cincibanskih skupinah, v osnovnošolski, za mlade pa v tečaju moderne plesne tehnike in tečajih klasičnega baleta ter jazz baleta. Vsi tečaji za otroke so popoldanski razen ene osnovnošolskih skupin (torek dopoldne), za mlade prav tako popoldne in zvečer, razen jazz baleta ob sobotah dopoldne. Gledališča šola razpisuje tri tečaje za različne stavnostne stopnje od 5. do 14. leta: igralnico, delavnico in gledališko šolo, vse v popoldanskom času ob četrtekih in petkih že v tem tednu. Že od začetka septembra pa poteka likovni tečaj za otroke od 5. leta dñe, ponedeljek, torek, sreda, četrtek popoldne, ob petkih pa dopoldne, v tečajih pa je še nekaj prostora. Likovni tečaji za odrasle so: študijsko risanje, risanje po modelu, keramika (začetni in nadaljevalni) oktobra in novembra, grafika oktobra, vitraž (začetni in nadaljevalni) oktobra ter kaligrafija novembra. Dodatne informacije na ZKO Kranj, Tomšičeva 44, telefon 221-331.

LIKOVNA RAZSTAVA

Žiri - V Galeriji Žiri so sredi tega tedna odprli razstavo del članov Likovne skupine Sava, ki deluje v okviru KUD Sava Kranj. Na razstavi se predstavlja sedem likovnikov: Stane Kristan, Mirjam Pavlič, Brane Škofic, Agata Trojar, Jože Valenčič, Dore Vrhovnik in Fredo Vidic. Likovna dela, gre za pester izbor različnih tehnik, je za razstavo odbral prof. Andrej Pavlovec.

FAUST V LJUBLJANI

Škofja Loka - Škofjeloška Zveza kulturnih organizacij vabi na organiziran ogled predstave Goethejevega Fausta v izvedbi mariborske Drame in režiji Tomaža Pandurja. Kot je znano, prihaja ta gledališča evropska in svetovna uspešnica po dolgem času tudi na ljubljanski oder Cankarjevega doma. Obisk velikega spektakla pripravlja loški organizator v nedeljo, 29. septembra. Odhod izpred avtobusne postaje Škofja Loka ob 18.30. Vstopnice po 550 in 650 din (vračunan je avtobusni prevoz) so na voljo pri ZKO Škofja Loka na Loškem gradu, tel. 621-535.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V avli Skupščine občine Kranj je na ogled razstava sester Andreje in Marjetke Dolinar. Razstava je odprta vsak dan, razen sobote in nedelje, od 16. do 20. ure. V Prešernovi hiši razstavlja akad. slikarka Eti Štih de Fernandez de Cordova. V steberščini dvorani in galeriji Mestne hiše je na ogled razstava ob petstoletnici dograde župničke cerkev. V dvorani Gorenjskega muzeja v Tavčarjevi ulici je odprt razstava Življenje na listkah. V kranjski župnički cerkvi razstavlja akad. slikar Uroš Žitnik. V galeriji Kavka razstavlja kolaže akad. slikarka Klementina Golja. JESENICE - V razstavnem salonu Dolik odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo slikarke Drage Sokolic, članice Dolik. V Kosovi graščini si je moč ogledati ilustracije Andreja Trobentaria.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše je na ogled razstava likovnih del predšolskih otrok. V galeriji Pasaža razstavljajo črno-bele fotografije mladinci Fotokluba Radovljica.

ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji razstavlja akad. slikar Herman Gvardjančič. V galeriji Loškega gradu razstavlja slikar Jože Tisnikar. V galeriji ZKO - Knjižnica je na ogled razstava del nastalih na Ex tempore Selca 91. V galeriji Fara odpirajo danes, v petek, ob 19. uri razstavo fotografij Fotokino kluba Anton Ažbe. Na Loškem gradu v Freising Baru razstavlja akad. slikar Vinko Tušek. Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen pondeljka, od 9. do 17. ure. V okroglem stolpu gradu je na ogled razstava Priprava o prazgodovinskihi - s fotografijami in video filmom prikazane gradbeno-frazrekonstruirane prazgodovinske hiše.

ŽELEZNKI - V galeriji Iskra Železniki bo danes, v petek, ob 19. uri otvorite slikarske razstave slikarja Berka. O avtorju bo govoril Andrej Pavlovec.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo Kmečke hiše v Selah. O razstavi bo govoril dr. Ivan Sedej, razstava pa bo odprt Nante Olip, podžupan v Selah. Nastopa pesvki zbor iz Sel. V paviljonu A banke je na ogled razstava Govorica dokumentov.

KUKOVICA PRILETI

DO MONOSA IN SKUPAJ GRESTA NA SEVER

(tomaž, marijan, cveto)

Tako, kot da pride gospod, ki izvede kakega silnih trikov. Roke, noge, gola prsa in nenadno: "AAAAAAA". Vi, Vas zadnjči nisem videl.

Si držal sreča v rokah? Te je "skrbno" poljubila? So čitali? Ne, večerna zabava. Nekega vsakega dne piganost. So se povabljeni gostje udomačili.

In vstanejo tedaj vsi v vrstah. Petek, 13. september, Modra dvorana gradu Kieselstein.

Na vogalih hiš in po zapuščenih trgih se najdejo primitivne, nevoščljivost in polno zablod. Kot egoisti, ki nosijo na cesto tišino, bežijo mimo mojega malega okna. V drobcih dežja se skrivajo Tvoje pričakovanje, Moje in Njegovo pričakovanje. Po poblenji cesti, pod drevjem prihaja župnik.

Nekaj se pripravlja. V ta večer so se skrili veliki kvadrati, plava koža, okostnjak, težki žolčni kamni in lačen pes se potika. Garjav pes. Sprašujem se tudi, dekliške prsi, vrtnice, tvoj oče, Bog Koneckoncev, kje so?

Lajaj. O-pričekli. Hudič, hudič. V blato. Na debla. V vse trobente. Izginite, izginite!!! Nadalje.

Tako nevidne muhe, beda, črne skale, bele gore, prah, drhtenje, cipa; smo se stiskali?

Ali pesnik zadrgano vztraja ali je "ploden", (mlad in naven) ali (Saj ne morem več)??

Je nemožnost govorjenja tisti M.O.N.O.S.O.V. "neizbežni ambient". Neizrečeno odsotnost?

Ali se poezija IZMISLI?

JE MISEL.

JE IZ?

Je petnajst KNJIG = ena KNJIGA? ... edino vprašanje na tiskovni konferenci "Materiala za koliko KNJIG...?"

Monos je retoričen, resnica ga ne zanima, ker je resničen. Resničen je, ker je učinkovit. Učinkovit, ker je prepriljiv.

Cveto pa je pustil pesmi v vas.

Recital.

Cveto Sever. Vdih. Skrajno čutno v občutek skrivnosti v začetku asketski. Pa potem pesem je strast.

(recital: dvorana petdeset stolov, vsi zasedeni, tudi stojijo, reflektor, prižgan, usmerjen na stol, pod stolom sveča, prižgan, nad stolom sveča - tudi prižgan, za črn zastor, na desni ob stolu Cveto - čepi, čita, skozi belo kroglo. Kitara.) Tisto zapleteno podobo je do konca razgalil z ogledalom. (pod črnim zastorom - ogled

GOSPODARSKI KOMENTAR

Volčjak

MARIJA VOLČJAK

SDK-jevo pismo

Vroče lastnjenje se zdaj haldi v skupščinskih komisijah, kako bo kolač družbene lastnine razrezen, je z zanesljivostjo težko reči. Vsekakor pa že lahko slutimo, da se podrazvajenju podjetij ne bo moč izogniti. Vse bolj namreč postaja jasno, vsaj glede na razpravo v skupščinski komisiji, da podrazvajenje ni sporno samo po sebi, čeprav bi moralo biti, saj ne vsebuje motiva za učinkovito gospodarjenje, temveč je v srži vendarla vprašanje, kaj se bo zgodilo z direktorji, jih bo moč vseprek odstavljalati ali ne. Nikakor se namreč ne moremo znebiti občutka, da bo v skupščini opozicija pristala na podrazvajenje, če bo dobila zagotovila, da bodo direktorji v glavnem ostali na svojih mestih.

Tudi iz besed Franca Grašiča, tržiškega poslanca v slovenski skupščini, kjer vodi tudi odbor za splošne gospodarske zadeve, je bilo na sredinem večeru s tržiškimi direktorji moč sklepati, da večji sprememb ne bo, da bo vladu svoj predlog ponovila na skupnem sedanjem, če ne bo šlo drugače, da mu je kot direktorju iskreno žal, ker ni v ospredju učinkovitosti gospodarjenja, temveč so pomembnejša razmerja politične moći.

Naravnost osupljivo pa je delovala informacija tržiškega župana Petra Smuka o tem, da je dan poprej videl pismo direktorja slovenskega SDK, v katerem Igor Omera slovenski skupščini predlaga podrazvajenje podjetij, kot razlog pa navaja malverzacije in kraje družbenega premoženja. Pismo sicer nimač v rokah, seveda pa nimamo razloga, da župan Smuk ne bi verjeli, da je takšno pismo res v skupščini. Presenetljivo je namreč to, da ga je napisal direktor Omera, ki je bil doslej znan kot oster nasprotin podrazvajenju podjetij. Je torej pismo podpisal po službeni dolžnosti in je kraj res toliko, da je moral reagirati ali pa gre za novo politično prepričanje? Ne moremo se namreč izogniti dejstvu, da se pri nas o krajih družbenega premoženja veliko govorji, nihče pa ne objavi seznama podjetij, kjer se to dogaja. Tudi v pismu direktorja SDK-ja niso našteta, temveč so opisane oblike malverzacij. Zaradi tega pismo diše po političnem pritisku v smislu poenotenja pozicije, ki ji posamezniki "nagajajo", očitno ne le Spomenka Hribar. Toliko bolj, ker se po Kranju šušlja, da je pismo s podobno vsebino dobila s kranjske občine tudi kranjska SDK, od koder je seveda moralno po logiki sistema moralno potovati na vrh slovenskega SDK.

Novi borzni tečaji za tuje valute

Že kar nekaj časa so časopisi ob petkih še posebej zanimivi zato, ker objavljajo tečajno listo s četrtkovega borznega sestanka Ljubljanske borze, d. d. Kako tudi ne - ob četrtkih borzna ponudba in povpraševanje določata devizne tečaje za tuje valute, omenjeni borzni tečaji pa so podlaga večine poslov, kjer je osnova določena v valutni klavuli.

Tečajna lista z včerajnjega sestanka Ljubljanske borze je pričakovana: tečaji za vse vrednostne papirje in tuje valute so se skladno z našo inflatorno spiralo kar znatno dvignili. Borzni tečaj za avstrijski šiling je od danes (20. septembra) do prihodnjega četrtka (26. septembra) 3,32 din za efektivno; odkup DEM vam bodo poslovne banke in menjalnice obračunale po 23,37 din za eno marko, ameriški dolar pa po 39,07 din. Večina bank vam bo pri menjavi obračunala provizijo - le Stanovanjsko komunalna banka vam obljuhila izplačilo celotne dinarske protivrednosti za odkupljeno devizno efektivo brez provizije.

Ce smo ob začetku oblikovanja tečajev tujih valut na Ljubljanski borzi napovedovali, da bo borzni tečaj vplival tudi na »črno borzo« in se bosta tečaja razlikovala le minimalno, pa so dejanske razmere na trgu to napoved postavile na glavo. Sredi tega tedna je bila nemška marka na ljubljanski tržnici že 32,00 din, v enem samem dnevu (v sredo, ko je Kadiljevičeva vojska bombardirala Zagreb) se je črni menjalniški tečaj povečal v nekaj urah z 28,00 na 33,00 din za marko. Če izračunate - med marko »na črno« in marko po borznem tečaju je približno takšna razlika (v odstotkih), kot je med marko po tečaju Ljubljanske borze in marko po Markoviču.

Po včerajnji borzni tečajnicici je stimulacija za odkup tuje valute izračunana na 85 odstotkov in velja do četrtka. Prav toliko je skupno tedensko povprečje EDP. Slovenska obračunska enota SECU se je včeraj na borzi oblikovala na 49,2824 din, še predvčerajnjim pa je bil SECU po 46,3120 din.

Se podatki s tečajnico vrednostnih papirjev: podobno kot na torkovem borznem sestanku so tudi včeraj tečaji poskočili. Popularne obveznice RSL 2 (kupon za polletne obresti bo vnovčljiv 1. oktobra) so dosegle 113,7.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Poslanci na celjskem obrtnem sejmu

Na 24. mednarodnem sejmu obrti v Celju, ki bo odprt do nedelje, 22. septembra, letos na 45 tisoč kvadratnih metrih razstavlja 1.320 razstavljalcev in več kot 400 prodajalcev. Odprtja sejma so se udeležili številni ugledni gostje, slavnostno pa ga je odprl predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan, ki je dejal, da bodo brez ozdravitev gospodarstva, oživitev proizvodnje in njene organizacijske posodobitve slovenska osamosvojitevna prizadevanja izgubila svoj smisel. Zadržal se je tudi pri lastninski zakonodaji in dejal, da očitki ne bodo nadomestili trdega dela, potrebnega, da rešimo probleme lastnjenja na poti v uspešno gospodarstvo.

Včeraj so na celjskem obrtnem sejmu pripravili delovni sestanke poslancev zborov združenega dela slovenske skupščini, tam je bilo tudi več slovenskih ministrov, tema njihovega govora je bila "Obrt v Sloveniji". Obrtniki namreč z marsičim niso zadovoljni, pravijo, da je sedanji in osnutki novih zakonov povsem v nasprotju z zahtevami in interesami obrtnikov, zelo si predvsem zakone, ki jim bodo omogočili razvoj. Obrtnica med drugim tudi predlaga ustavnitev posebnega skladka, s katerim naj bi reševali probleme delavcev, zaposlenih pri obrtnikih, saj so zdaj vsi breme delodajalcev, ki delavce zradi tega odpustajo, dogaja pa se, da vračajo obrtna dovoljenja.

Srečanje tržiških direktorjev

BPT bo moč rešiti v dobrem letu dni

Osrednja tema je bila seveda lastninska zakonodaja, zlasti različni pogledi na podrazvajanje podjetij.

Tržič, 18. septembra - V vili Bistrica, ki jo tržiška občina namerava v kratkem dati v najem, so se na že 30. srečanju zbrali tržiški direktorji, povabljeni so bili tudi domaćini, ki to delo opravljajo drugod. V središču njihove pozornosti je bila seveda lastninska zakonodaja, zlasti najbolj sporna vprašanja, ki so ustavila njen sprejem v slovenski skupščini. Direktorji so obravnavali tudi domače probleme, slišali smo spodbudne vesti iz tržiškega BPT, pripravljalci pa so jim predstavili koledar za prihodnje leto, ki bo posvečen 500-letnici Tržiča.

Direktorji so informacije o sprejemanju lastninske zakonodaje dobili tako rekoč iz prve roke, saj je tržiški poslanec Franc Grašič, direktor Peka prišel naravnost z zasedanja zboru združenega dela slovenske skupščine. V paketu lastninske zakonodaje je najbolj sporen zakon o lastnjenju podjetij, preostali trije (zakon o denacionalizaciji, zakon o zadrugah in stanovanjski zakon) bodo verjetno sprejeti brez večjih popravkov. Glavne zamere predloženemu zakonu o lastnjenju podjetij se nanašajo na delitev podjetij na velika, srednja in majhna podjetja, kar jih spravlja v neenakopraven položaj, izpuščena je dokapitalizacija, premalo vabljiv in je zato vprašljiv delavski odkup v malih in srednjih podjetjih, sporno je podrazvajenje v prehodnem razdobju, zanj tudi ni jasno, koliko časa bo trajalo, ni še pripravljena vzporedna zakonodaja.

Bo zakon sprejet brez večjih sprememb

Znano je, da je zbor združenega dela vrnil predlagani zakon v osnutek in se odločil, da bo enakopravno obravnaval tudi Pintarjevega in Mencingerjevega ter pregledal skoraj 200 amandmajev, posebna komisija bo na osnovi tega pripravila nov predlog zakona, ki bo po Grašičevih besedah najbrž pripravljen že konec tega tedna, nakar bo seveda v skupščini upravitelj BPT Matija Majcen-Roblek. Razmejil je poslovne

Vilo Bistroc, kjer so se prvič sestali direktorji, bo tržiška občina dala v najem, saj upajo, da jim je ne bo potrebno vračati bivšim lastnikom. Zahtevali pa bodo, da to ne bo le gostinski objekt, temveč bo namenjena tudi poslovni in kulturni dejavnosti.

Tržiški župan Peter Smuk je pokomentiral zamere, ki so jih poslanci v zboru združenega dela naložili predlaganemu zakonu o lastnjenju. Dokapitalizacija je po njegovem lahko vzpostavljen proces privatizacije, saj nanjo ne sme biti vezana pravica do delovnega mesta, ljudje pa naj svoj denar plasirajo tudi drugam, ne le v svoja podjetja. Vse kaže, da s popravki delavski odkup postaja vabljivejši, saj je zgornja meja s 18 tisoč dinarjev po Smukovih besedah premaknjena že na 100 tisoč dinarjev. Podrazvajenje pa je utemeljil tudi z malverzacijami in krajami družbenega premoženja, na kar opozarja tudi SDK.

BPT posluje z dobičkom

V BPT bo moč v letu do leta in pol normalno poslovali, kar pomeni, da bo podjetje melo dobiček, delavci pa primerne plače, je napovedal stečajni upravitelj BPT Matija Majcen-Roblek. Razmejil je poslovne

rezultate do in po 14. maju letos, dotedaj je imel BPT 62 milijonov izgube (lanska in letos), upnikov je bil dolžan približno 200 milijonov dinarjev, vendar je po Roblekovi oceni realnega 170 do 180 milijonov dinarjev dolga, preostalega bodo prerekali. Na zadnjem narušku na sodišču se je izkazalo, da so upniki doslej prijavili 165 milijonov dinarjev, od tega BPT prerekal 30 milijonov dinarjev.

Po 14. maju BPT posluje z dobičkom, ki je doslej znašal približno 9 milijonov dinarjev. Stečajnemu senatu so že predlagali zaposlitev 56 delavcev, še ta mesec jih bodo zaposlili 27, do konca leta pa naj bi bilo redno zaposlenih 100 delavcev.

Operativno so že določili profitne centre, za vsakega bodo naredili poslovni načrt, če dva meseca pa bo nared profitna študija, ki bo pokazala, kaj

Seveda BPT brez družbenega pomoči zdaj še ne bi posloval z dobičkom, na kar je opozoril župan Smuk in dobil Roblekova odgovor, da bi brez nje imel BPT v v zadnjih treh mesecih in pol približno 1 milijon dinarjev izgube.

se splača izdelovati in kaj ne. Že zdaj pa ocenjujejo, da bodo še naprej izdelovali posteljino in prte. Pri razvoju računajo na republiško sofinanciranje, dokaj realna pa so tudi tuja vlaganja. Razmišljajo o valilnici novih podjetij.

Ker se morajo umikati z jugoslovanskega trga, vse več izvajajo, po 15. aprili so izvozili 60 odstotkov proizvodnje, kar seveda zahteva vse večjo kakovost.

24. Mednarodni obrtni sejem od 13. do 22. septembra

Celjski sejem izpolnjuje pričakovanja

Celje, 18. septembra - 24. mednarodni obrtni sejem v Celju je znowa dokazal, da je to prireditev, ki pritegne vse, ki se zavedajo, da je za prodor na trg, med ljudi, do kupcev "pomembno priti zraven". Na celjskem sejmu na 45000 m² skupne, od tega 12000 m² pokrite površine, razstavlja okrog 1.320 razstavljalcev, od tega 87 tujcev.

Zanimanje za sejem je izredno veliko tako med razstavljalci - vseh zainteresiranih niso mogli vključiti - kot med obiskovalci: že v prvih štirih dneh ga je obiskalo več kot 100.000 obiskovalcev. Organizatorjem je tokrat uspel ločiti prostore, namenjene razstavljalcem, od onih za prodajalce in gostince. Sejem spreminja tudi vrsta spremljajočih dogodkov, strokovnih posvetovanj in podobnega. V ponedeljek je bil dan Italije, v torek dan Avstrije, v četrtek dan Nemčije, danes, v petek, pa je dan Madžarske.

Več uglednih gostov je že obiskalo sejem: otvoril ga je Milan Kučan, v sredo pa ga je obiskal Lojze Peterle. Obrtniki so o vseh priložnostih, posebej pa v sredo na srečanju delegacije Ministrstva za malo gospodarstvo Slovenije in Republike uprave za dohodke ter predstavnikov Obrtne zbornice

Tuja podjetnika bi gradila golf

Kako se bodo odločili Ratečani

Rateče, 19. septembra - Tuji podjetniki bi tik za mejo v Ratečah zgradili veliki golf in ustrezone športne objekte, na naši strani pa hotel. Zemljišče za predvideno gradnjo pa je v lasti rateških kmetov.

Ratečani že nekaj let poznamo zamisel, da bi na travnikih in poljih na italijanski strani meje zasebni podjetniki zgradili športni center, veliki golf, na naši strani pa bi postavili hotel.

Ob prvi zamisli so se Ratečani, dvolastniki, ki imajo na tem območju največ zemlje, odločno uprli, saj zemlje niso hoteli prodati. Teden tudi še niso gorovili o tem, da bi zemljišča zamenjali, temveč je šlo ob predvideni novogradnji le za pridobljanje zemljišč dvolastnikov.

Zamisel o izgradnji golfa na drugi strani meje in hotela na naši strani je očitno izredno trdživa in podjetniško zanimiva. Ponovno sta se pojavila dva podjetnika iz Švize in Nemčije ter že lela Ratečanom - dvolastnikom predstaviti projekt. Zato je predsednik jeseniške občin-

ske skupščine dr. Božidar Brdar sklical v Ratečah sestanek, ki se ga je udeležilo okoli 30 krajanov. Dvolastnikom so predstavili zamisel: golf igrišče s 36 luknjami in dve klubski hiši naj bi zgradili na levem stranu na italijanski strani, na slovenski strani pa hotel v vrednosti 20 milijonov mark s 150 posteljami, izgradnja pa naj bi trajala dve leti.

Okoli 100 hektarov zemljišča, kjer naj bi zgradili golf igrišče, je v lasti rateških dvolastnikov, ki pa jim ponujajo nadomestna zemljišča. Rateški dvolastniki bodo še premisli, in se odločili čez nekaj tednov, kdo bodo v Ratečah spet sklical podoben posvet. Podjetnika, ki sta predstavila projekt, bosta primerni, če bo rateški odgovor negativen, igrišče gradili v bližini Trbiža. ● D. Sedej

Odprte strani

Igor Torkar

Meditacija o moji razkuštrani mladosti

(odlomek)

Kiselkast vonj policajskega pendreka. Še danes in za vekomaj moj nos ve, da je ta vonj mešanica prečudnih vonjav. Vonj po žaltavem eteričnem olju, vonj po ožganem glavniku, vonj po pasti za čevlje; pa vonj po stari dahpari in vonj po znojni, umazani človeški roki. Perverzna mešanica vonjav. Že bolestno občutljivi Proust je pisal, kaj vse in kdaj in koga mu lahko en sam vonj privabi, prižene ali pričara v raj in pekel spominov. Meni prižene gumasti vonj policajskega pendreka v labirint spominov ne samo podobno mojih preteklih, preživeti, presmejanih in prejokanih let, ampak zmeraj tudi živo postavo in živ obraz pojma "policaj". Živiljenjske izkušnje so me prekleto dobro poučile, kaj vse in kdo vse se skriva pod imenom policaj, kifle, kifi, caje, žandar, detektiv, špicelj, vohlač, plavi angel in seveda delavec notranje uprave, kadar govoris o tem večno potrebnem poklicu resno, razumno in priznavajoče. Ja, ja, večni plavi angeli! Zakaj angeli?

Prapraoče policajev je bil nadangel Gabriel. Kot vsi vemo, je ta nadangel Gabriel prvi strokovno izvedel prvi izgon v zgodovini človeštva, ko je izgnal Adama in Eva iz raja. Rodovina plavih angelov je torej stara že tisočletja. Značilnost prastarih rodbin so občasni znaki izrojenosti, degeneracije. V rodovini plavih angelov je eden od teh znakov opazno pešanje duha. Zdržljivost telesa pa ta rodbina z nenehnim treniranjem karateja, boksanja, jahanja, strelnjanja in vihtenja pendrekov ohranja na zavidljivih višinah. Tako, da na sploh lahko rečemo: Mens nesana in corpore sano. In še nekaj lahko rečemo: policij, kifle, kifiti, caje, žandarji, detektivi, špiceljni, vohlači, plavi angeli ter ječarji vseh časov - vsi imajo enako postavo in enak obraz in enako dušo. Enaka razlezena ušesa, enako vodenje mrzle oči, enake sprešane ustnice, enako bodljikav smehljaj in enako po-

rozno dušo. Nič čudnega. Poklicna značilnost. Saj vsi vemo, da ima težak na stara leta žuljave, vozlaste, okorne, velike in splošne drugačne roke, kot, naprimjer, pianist, porodničar ali hermafrodit. In da kanalski delavec ali po slovensko "drekupnar" - ki vse živiljenje pumpa drek iz greznic in zamašenih kanalov - smrdi po drek, pa če se vsak večer še tako umiva. Prav tako plavi angeli od vekomaj dišijo in bodo vekomaj dišali po žaltavi gumi policajskega pendreka, ki se je skozi stoletja dialektično razvil iz gorečega meča nadangela Gabrijela, ki je, kot sem že povedal, prapraoče policajev.

Policaji, detektivi, ječarji. Neverjetno, koliko se jih je že nabralo v tem mojem razkuštranim živiljenju. Domačinov in tujcev. Neverjetno, koliko sem jih srečal, oziroma - so me srečali, ustavili in prijazno povabili s seboj v njihove kopalnice. V teh kopalnicah so mi "žajfali", krtcačili, umivali in tuširali telo in dušo, večno očetovsko zaskrbljeni za mojo državljanško higijeno. Zaskrbljeni, zadnje čase pa tudi začudenji. Redkega med njimi je bilo celo malo sram, ko je videl, da ob njihovem pranju z moje telesa in duše teče še kar čista voda. Malo siva že, črna pa nikoli! S težavo in počasi doumovajo, da imam svojo kopalnico. Celo dve. Eno v Ljubljani, drugo v Poljanah nad Škofjo Loko. V njih se po potrebi umivam sam! In tuširam. Telo v Ljubljani, dušo v Poljanah. Ne bo odveč, če ob tem povem še to, da sem se znašel v policajskih kopalnicah kar v treh režimih. Posamezne tedne v stari Jugoslaviji, skoraj dve leti v nacistični Nemčiji in kar štiri leta in štiri dni v moji samoupravni, demokratični, socialistični Jugoslaviji. Skupaj seštevo: skoraj sedem najlepših moških let! Sedem let! Me slišite, nekateri še vedno živi nekaznovani rablji? Sedem let!

Urednikova beseda

Intervju z dr. Cenotom Logarjem, pripravil ga je prof. Miha Naglič, je pogovor dveh filozofov o Golem otoku. Vendar ne o dogodkih - o teh je bilo že veliko zapisanega - ampak o vprašanju: Zakaj? Ali zaradi informbiroja in sovjetske nevarnosti ali zaradi notranje potrebe jugoslovanske partije, da se je lahko obdržala na oblasti? Pogovor je nastal na podlagi daljšega zapisa v 5. letosnjem številki revije Borec.

Namesto uvodnika objavljamo odlomek iz Meditacije o razkuštrani mladosti Igorja Torkarja, ki se prav tako nanaša na obdobje informbiroja in Golega otoka. Zaključujemo pa jih z intervjujem Jožeta Novaka s slovenskim notranjim ministrom Igorjem Bavčarjem.

Prihodnji teden bomo v sredici Odprtih strani objavili zapis z Glasove preje, na kateri se bosta pogovarjala minister za informiranje Jelko Kacin in Viktor Žakelj, ter reportažo s srečanja predsednikov vlad Alpe - Jadran v Linzu.

Leopoldina Bogataj

CENE LOGAR

Odlomki Golega otoka

Peklenski načrt

Kakšen naprej pripravljen peklenski načrt proti starim, predvsem predvojnim komunistom je bil pripravljen v vrhovnem partijskem in policijskem vodstvu v Beogradu, se mi niti sanjalo ni. Šele desetletja pozneje mi je znanec, ki je bil tedaj sekretar okrožnega komiteja, povedal, da so dobili sekretarji okrožnih komitejev iz ljubljanske Udbe slepe ukaze: aretriraj toliko in toliko komunistov informbirojevcov. On jih je na primer odgovoril, da toliko komunistov nima v okrožju. Taki so bili torej nalogi za aretracijo popolnoma nedolžnih ljudi, celo takih, ki jih niti bilo ni. In to na daljavo in popolnoma na slepo. Na grmado in sežig! Šele na Golem otoku in pozneje sem videl, da so voditelji tedaj v ta ogenj lahko metali vse, ki so se jim kdaj zamerili med bojem ali pozneje. Pri meni je tako prišel na maščevalni račun Kidrič zaradi zamer v Parizu, med vojno in tudi po njej, ko nisem hotel zgrabiti za karieristični trnek, ki mi ga je vrgel... (1984)

Zakrvi se!

Vsaka baraka je bila tovarna za mučenje. V njej so fizično in psihično toliko časa mučili človeka, dokler se ta ni prijavil, da gre k svojemu (republiškemu) zasljevalcu in se mu predal na milost in nemilost ter obljubi, da bo opravljal vse to zločinsko mučenje in provociranje ter denunciranje svojih najboljših tovarišev. To je bila osnova strategija Golega otoka pri lomljenu komunistov, ki mora pripeljati v zločinstvo - spremeniti najboljšega komunista v zločinca! Zakrvi se: edino s pobijanjem in denunciranjem ter provociranjem svojih tovarišev in prijateljev moreš dokazati, da nisi staljinist, čeprav nikdar nisi bil stalnist. Denuncirati svoje tovariše pri svojem republiškem zasljevalcu, da so govorili kar koli pozitivnega o Sovjetski zvezzi. Če niso govorili, si izmisli, podtikaj. Zasljevalec potem določi sobnemu starešini oblike mučenja denunciranega, ne glede na to, ali je česa kriv ali ne. Vsi morajo dokazati svoje sovraštvo do Sovjetske zvezze z masakriranjem, denunciranjem, vsi, od zasljevalca, sobnega starešine in revidircev, aktivistov, mučiteljev, do tistih, ki so mučeni, tj. tistih, ki se nočijo vključiti v to blazno zločinstvo: Zakrvi se! zakrvi se! Zlomi tistega, ki se noč zlomiti in počenjati zločinov, kajti vsak tak neomadeževani človek je potencialni sodnik zlomljenih, prordanih, krvnikov, zločincev, ki so se vdali v zločinstvo edino zato, da bi prek hrbitov in trupel svojih tovarišev prišli na svobodo. (1984)

Dahavci in Golotočani

Dahavce so pred dahavskim procesom z mučenjem prisilili, da so priznali, da so bili, kar niso bili, to je gestapovci. Informbirojeve pa so na Golem otoku z najhujšim fizičnim in psihičnim mučenjem prisilili, da bi tudi postali zločinci. Torej niso bili več nevarni krvnikom, kot so bili dahavci. (1984)

Zlom - revizija

Na čem je temeljilo to zločinsko prisiljevanje komunistov, da bi revidirali in postali zločinci? S čim so v tem mučenju računali? Iz vseh potekov revizije sem videl, da zavest, ideje morajo biti odsev in izraz realno izvedljivih akcij, delovanja. Kakor hitro se to delovanje pokaže kot nerealno, neizvedljivo, se začne podpirati vsa ideologija, zavest, ideje. Tedaj pod najhujšim terorjem in v popolni izoliranosti od vseh ljudi nastopi zlom - revizija. To se prične najprej pri tistih ljudeh, ki so ideolesko najbolj zaostali. Ideolesko pa so večinoma najbolj zaostali tisti, ki izvirajo iz najbolj primitivne družbe, primitivnih družbenih odnosov. To se je na Golem otoku pokazalo pri Bosancih in Črnogorcih, ki so najbolj množično branili ideologijo, iz katere so zrasli in bili med narodnoosvobodilnim bojem z njo prepojeni. Pod hudimi udarci so se najprej zlomili, prešli med batinaše in seveda videli v tistih, ki se niso hoteli zlomiti in batinat, svoje sodnike, ki jih je treba uničiti. (1987)

Le enega ne!

Jaz sem zavzel isto stališče kot med vojno. Kmalu v začetku vojne sem spoznal, da je minimalna verjetnost, da bom preživel. Če je padlo toliko mojih najboljših in najožjih tovarišev, je minimalna možnost, da bom preživel jaz. V najtežjih trenutkih boja, ko nisem videl popolnoma nobene možnosti, da bom preživel, se mi je golo živiljenje pokazalo v neizmerni vrednosti in lepoti. Vselej sem tedaj sklenil: če bom prišel iz tega položaja živ v svobodo, bom zadovoljen, tudi če bom živel ob samem kruhu in vodi. Le enega ne: vdati se sovražniku. (1984)

Bojkot

Poleg fizičnega mučenja v kamnolomu in drugod in nošenja kamena je bil najbolj značilen in okrunen medsebojni bojkot med

tovariši. Z bojkotiranim ni smel nihče govoriti, vsakdo ga je smel mučiti, kolikor je hotel. Ta bojkot je tipično balkanski pojav, ki ga še danes vidimo predvsem na Kosovu, pa tudi drugod: celotna vas bojkotira cele družine, tudi iz roda v rod. To je partija v svojih frakcionaških medsebojnih bojih izvajala že pred vojno, tako v zaporih kot na svobodi. Bojkot je poleg pobojev ena izmed najokrutnejših značilnosti partije, ki deloma še danes obstaja pri nas in je znak stoltnega balkansko-turške mentalitete in zaoštaloosti. Torej je vrhovno partijsko vodstvo Goli otok formiralo že s točno izdelanimi metodami mučenja, lomljenja, moralnega in fizičnega uničevanja komunistov. Te metode je udba na Golem otoku samo še izpopolnila na osnovi novih izkušenj v novih političnih razmerah. Te metode je poznala na Golem otoku vnaprej le udba v vrhovnem partijskem vodstvu, ni pa jih poznala večina informbirojevcov, ki so bili mlajši in niso šli skozi zapore in predvojne partijske frakcionaške borbe v stari Jugoslaviji. Posebno neznane so bile nam Slovencem, ki nismo poznali tega balkanskega živiljenja in krutih medsebojnih balkanskih odnosov. (1987)

Tito, Stalin

Nekoč me je France Klopčič prosil, naj mu povem, kaj se je dogajalo ob informbiroju na Golem otoku. Ko sem mu na kratko povedal, kako so nas silili z najhujšim nasiljem in mučenjem v zločine, je dolgo razmišljjal, nazadnje pa dejal: "Stalin pa z nami ni delal tako kot Tito z vami. Ni nas silil v zločine." In Klopčič je bil star predvojni komunist, ki je populoma nedolžen prebil v Sibiriji 11 let. (1987)

Bistvo Golega otoka

Bistvo Golega otoka je bil torej pančen strah partijskega in državnega vodstva pred komunisti in pred vsem tistim, kar so do tedaj učili te komuniste o Sovjetski zvezzi in Stalnu. Dejansko so se torej bali sami sebe, kajti preko noči so postal druge osebnosti, svoje nasprotnje, razklani. In to so še danes, še danes je v partiji ta razklanost, zato nezaupanje, moralna kriza, razigranost družbe v Jugoslaviji. (1987)

Odlomki z letnico 1984 so iz besedila Goli otok, objavljenega v reviji Borec (letnik 43, št. 4-6), tisti z letnico 1987 pa iz Nove revije (št. 109-110). Izbral: Miha Naglič

Spomini na kamo dobo

Živ sem pa le!

Pogovor z dr. CENETOM LOGARJEM, filozofom in "kamen-kremen človekom".

"Živ in moralno nekompromitiran sem pa le!", bi se moral pravzaprav glasiti naslov tega pogovora s človekom, ki ni preživel le vojne, ampak tudi Goli otok. In ki ga pri tem niso zlomili, čeprav so mu uničili vse: zdravje in znanstveno kariero. Ostalo mu je "le" golo življenje ter pokončna, odmaknjena, kljubovalna in načelna država. Paradoksalno se danes, ko smo priča splošnemu polomu kamenodobnega socializma, sliši, če nekdo trdi, da se motijo tisti, ki misljijo, da je socializem propadel. Nepričakovana, na videz brezglavna trditev; a le dokler se ne zavemo, da govorimo s pravim filozofom; zanj je socializem predvsem ideal, eden najsvetlejših v zgodovini človeštva, močnejši od prakse, ki ga je razvrednotila - kakor je bilo tudi njegovo golo življenje močnejše od Golega otoka. Družbena gibanja, ki jih je zadnjih sto let navdihovala marksistična ideologija, so klub vsemu dosegla veliko: kapitalizem je pristal na številne zahtevne delavskega gibanja in se tako neverjetno počlovečil. Manj razvite družbe, ki so se razglasile za "socialistične", pak v času, ko so stopile na to pot, še niso dovršile kapitalistične faze razvoja; hotele so jo kar preskočiti in od tod deformacije, nasilne spremembe, ki so pokončale in zlomile toliko človeških življencev. Eno od nalomljenih, a nikdar zlomljenih je tudi "golo" življenje našega sogovornika.

Spoštovani profesor, nedavno smo v reviji Borec (letnik 43, št. 4-6) in v Novi reviji (št. 109-110) prebrali daljšo in krašo verzijo vaše analitične in pretresljive izpovedi o Golem otoku. Ker sta omenjeni reviji dejansko dostopni le ožjemu krogu bralcev, ne bo odveč, če vas predstavimo še širšemu krogu, v našem primeru gorenjskih bralcev. Otoška leta ste preživel onstran južnega roba Gorenjske, v Horjulu, sredi Polhograjskih Dolomitov. Kaj vas je nato, kot mladinci, "zapeljalo" v študij filozofije? Kako ste si - kot otrok številne in nepremožne družine - sploh lahko privoščili tako elitno študijsko pot: od klasične gimnazije in skozi čisto filozofijo v Ljubljani do specialističnega modroslavnega študijsa v Pragi in v Parizu?

Že kot mladostnika me je znanje zanimalo: svet, zgodovina, človek, narava, dogajanje. Zato sem dosegel, da so me doma dali študirati v gimnaziji. V dijaškem domu (pri Lazaristih na Taboru) v Ljubljani je bila možnost za to, ker ni bilo treba veliko plačevati. To je naša družina zmogla. Tu sem študiral do sedmega razreda klasične gimnazije, ko sem dobil stanovanje pri stricu.

Že v petem razredu sem dobil od znancev na gimnaziji tajno v roke dela Friedricha Nietzscheja: Also sprach Zarathustra, Jen-seits von Gut und Boese, Umwertung aller Werte (1). Ta dela smo trije sostanovalci ilegalno brali in tudi za nas je bila to prava "Umwertung". V tem domu so namreč vzgajali tudi za duhovniški poklic. Ker se je tedaj odločalo, kako se bomo odločili, smo vsi trije po šestem razredu izstopili iz tega zavoda.

Nadaljnji študij na gimnaziji mi je omogočal moj stric, ki je bil uradnik na banovini. Dal mi je na razpolago sobo, v kateri smo živelji štirje dijaki: jaz, moj brat, bratranec in Franjo Golob, ki je študiral slikarstvo in bil med vojno ubit od Nemcev kot talec nekje na Gorenjskem. Od doma nisem dobival nič denarja. Zajtrk nam je dajal stric, v dveh gostilnah sem več let dobival kosilo in večerjo, sicer pa sem se vsa leta odtej preživiljal z inštruiranjem.

Na univerzi sem dobil stanovanje z zajtrkom v Oražnovem domu, kosilo in večerjo pa od nekaterih gostilničarjev, ki so podprteli revne študente. Za vse ostale potrebe sem služil z inštrukcijami.

Kako je mogoče, da ste ob intenzivnem in poglobljenem študiju tako izrazito "meščanske" filozofije, kot je Brentanova deskriptivna psihologija in nanjo navezujoča se fenomenologija, postal komunist in marksist?

Veselje do znanstvenega dela, predvsem do filozofije, me je po končani gimnaziji leta 1932 pripeljalo na univerzo, kjer je bil profesor filozofije France Veber (2). Ta je bil fenomenolog, predmetni teoretik. In ta filozofija me je vsega prevzela. Najprej sem preštudiral vsa dela svojega profesorja, ob najbolj intenzivnem sodelovanju njega samega in v diskutiranju z njim. Da bi prišel do osnov te filozofije, sem preštudiral vsa dela njegovega učitelja Alexiusa Meinonga (3), pri čemer mi je Veber veliko pomagal. Nato sem preštudiral še vsa dela Meinongovega učitelja Franzana Brentana (4). Tu pa mi pri težjih in nerešljivih problemih Veber ni mogel več pomagati. Zato sem se s pismom obrnil na Oskarja Krausa, ki je bil profesor na nemški univerzi v Pragi in je izdal Brentanova dela iz njegove zapuščine. Tako sva si začel o teh problemih dopisovati. To je bilo v tretjem letniku. Dopisovala sva si skoraj dve leti. Končno mi je nasvetoval, naj zaprosim za češko štipendijo in pridevem v Prago. Zaprosil sem zanjo in jo začuden tudi dobil. Pozneje mi je v Pragi Kraus povedal, kako je poskrbel, da je zanjo dal priporočilo sam predsednik Čehoslovaške republike Tomaž Masaryk. Ta je bil namreč tudi sam Brentanov učenec in je v Pragi ustanovil Brentanov inštitut, katerega predstojnik je bil O. Kraus, sicer profesor na nemški univerzi in izdajatelj (poleg Al. Kastila) Brentanovih del. Slednji večine svojih del sploh ni izdal, ostala so v rokopisu. V mladosti je namreč prišel v hud konflikt z avstroogrsko državo in cerkvijo in je moral zapustiti mesto univerzitetnega profesorja na Dunaju.

V inštitutu sem delal, dokler sem bil v Pragi in vsak dan diskutiral s profesorjem o vseh fenomenoloških vprašanjih Brentanove in Meinongove filozofije, fenomenologije, predmetne teorije, idr. Drugo leto mi je dal štipendijo Brentanov inštitut na Masarykovo priporočilo. Ko je Kraus videl, da obvladam Brentanovo filozofijo, mi je priporočil še nadaljevanje študija na pariški Sorboni. Zaprosil sem za Turnerjevo štipendijo in jo s Krausovim praporčilom dobil.

Na Sorboni sem se seznanil predvsem z eksistencialno filozofijo in študiral zgodovino filozofije, za kar so bili tu odlični profesorji. Drugo leto sem zaprosil še za francosko štipendijo - in jo spet dobil.

V Pragi in Parizu sem študiral v času najbolj dramatičnih dogodkov. Ker je bila Avstrija že okupirana in priključena Nemčiji, sem pred okupacijo Čehoslovaške bežal do Romunije, preko nje v Jugoslavijo (pri Aradu) in nazaj do Ljubljane. Štiri dni in štiri noči nisem zatisnil očesa. Podobno se mi je potem godilo v Parizu; prvo leto še ni bilo vojne, drugo leto pa je ves čas bila in ka-

pitulacija Francije me je dobila v Parizu. Le slučajno sem ostal živ in me ni dobil gestapo, vsled mojega sodelovanja z levičarji. V vsem tem času sem poleg filozofije moral zasledovati fašizem in njegove namere, kajti videl se, da bo tudi usoda našega naroda odvisna od Hitlerja in njegove osvajalne politike. V Parizu sem dobil Hitlerjev Mein Kampf, ga temeljito preštudiral in videl, kaj nas čaka: agresija, okupacija, uničenje slovenskega naroda, ki je bil Hitlerju napotil, da bi prodrl do Jadranskega morja in Trsta in potem naprej v Sredozemlje.

Torej boj na življenje in smrt. Tako sem pričakoval leto 1941, napad in okupacijo Jugoslavije. Že v Pragi in v Parizu sem se družil s komunisti, med njimi je bil tudi Kidrič. Spoznal sem, da je za nas Slovence edini upovezava s SZ. Tako se je pozneje tudi izkazalo: če ne bi bilo Rdeče armade in SZ, bi Hitler zavladal nad vso Evropo, Afriko in Azijo. Treba je bilo milijonov mrtvih rdečarjev, da je bil premagan fašizem. Tega se danes, ob krizi socializma in SZ, ljudje ne zavedajo več.

S komunisti se torej niste zbližali zaradi teoretičnih vprašanj, temveč v dejavni skrbi za usodo slovenskega naroda...

Zaradi sodelovanja s komunisti me je policija zasledovala že v Pragi in kasneje v Parizu in v Jugoslaviji, kjer sem bil povezan s Kidričem v bojih, ki so se med jugoslovanskimi študenti vodili med levico in desnico.

Spoznal sem, da nas čaka napad Hitlerjeve tedaj nepremagljive armade. Kako izgleda poraz, sem videl na primeru francoske armade junija 1940. To je treba doživeti. Jaz sem to videl in občutil ter iskal rešitev za slovenski narod. Uvidel sem, da nas more rešiti le povezava s SZ in RA. In to se je tudi zgodilo: predvsem Rdeča armada nas je rešila pred fašizmom in uničenjem naroda, za kar bom vse življenje hvaležen danes že razpadajoči SZ. Če bi Hitler zmagal, danes Slovenec ne bi bilo več, ker bi nas, kakor se je očitno pokazalo že 1941, razselili po vsej Evropi. Zato mi je bila 1941 največja čast, ko me je Kidrič sprejel v KP, kajti najbolj dosledni borci proti fašizmu so bili ravno komunisti in SZ.

Sele po vojni sem začel intenzivne študirati tudi Marx. V tem nauku vidim predvsem tri veličine: 1. da je prešel iz Hegelovega absolutnega idealizma in absolutne ideje v materializem, materialno objektivnost; 2. da je odkril presežno vrednost, iz katere je v veliki meri mogoče razložiti razvoj zgodovine, razrednih interesov in razrednega boja; in 3. da je odkril, kako je razvoj mišljenja odvisen od razvoja materialne produkcije. Zato "meščanska" filozofija Brentanove deskriptivne psihologije (fenomenologije, gnoseologije, fenomenognozije) ni v nikakršnem nasprotju z marksizmom; je le pomanjkljiva, abstraktna, ker mišljenja ne obdeluje kot družbeni faktor, pač pa le kot abstraktno individualni fenomen.

Zelo se danes motijo tisti, ki menijo, da je marksizem propadel. Nihče še ni odkril nobene boljše interpretacije sveta in družbe, smo le v krizni fazi razvoja družbe in socializma, predvsem pa jugoslovanske in sovjetske države. Na vsakem koraku vidimo, koliko sta marksizem in socializem prinesla. Če pa smo ves čas več pojdeli kot pridelali, smo temu krivi mi sami, krivi torej tudi za našo krizo.

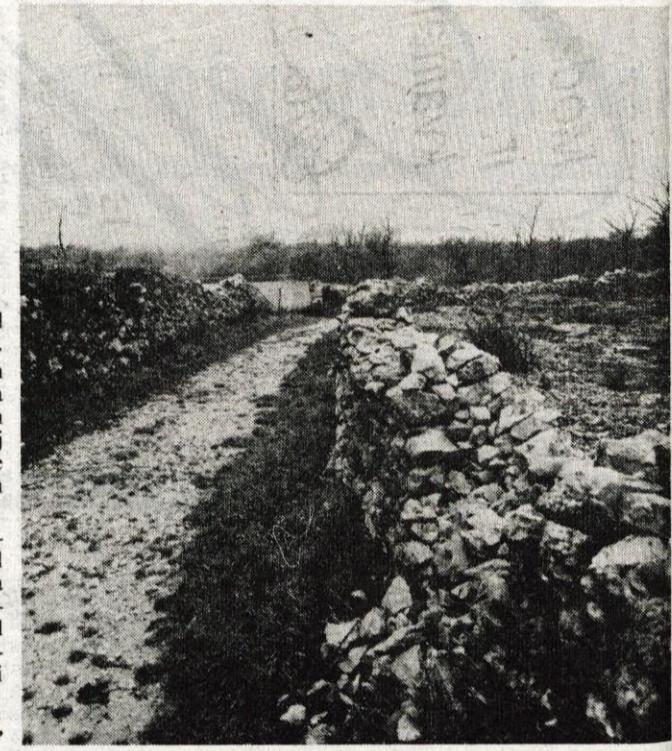
Po Marxu je pravi prehod v socializem le iz najbolj razvite kapitalistične družbe. Države, ki so po prvi in drugi svetovni vojni prešle v socializem, pa so bile med najbolj zaostalimi. Kljub temu in kljub dnašnji krizi so marksizem in iz njega izvirajoča socialistična gibanja prinesla vsemu človeštvu velik socialni in kulturni napredek.

Vaše življenje in tudi vašo golotoško kalvarijo so usodno zaznamovala srečanja z Borisom Kidričem. V Parizu ste mu dajali polovico svoje štipendije, po okupaciji vas je poslal v rojstni Horjul organizirat odpor, po vojni pa vas je skušal na vsak način potisniti v diplomatsko službo, ki se vam je upiral, ker ste hoteli nadaljevati filozofske karriere; to slednje in dejstvo, da ste bili že pred vojno in tako mlad doktor filozofije, vam je falirani, a bolestno ambiciozni študent kemije zavidal... Milovan Djilas v svojih vojnih spominih (Une guerre dans la guerre, Pariz, 1979, s. 340-41) ves zgrožen opisuje, kako neprizadeto sta ukazala Kardelj in Kidrič počgati grad Soteska ob Krki, v katerem sta bila pred tem, v začetku jeseni 1943, nekaj časa nastanjena slovensko vodstvo in Djilas kot njegov gost. Je bil Boris Kidrič, ki je sicer odraščal v omikanem meščanskem in akademskem okolju, res tako surov in zloben?

Za mene je bil Kidrič usoden, nočem pa o tem govoriti. Sicer pa se v partizanih in sploh v partijskem življenju ter delovanju pred vojno, med njo in po njej take stvari niso dogajale le meni. Vedeči je treba, da je bilo vse partijsko življenje in delovanje, odnosni med partijci in odnosni partije do nepartijcev, uvoženo iz SZ, iz zaostale družbe; partija, predvsem pa njen vodilni del, se je štel odgovornega za ves narod, hotela pa je imeti vse pravice tudi nad posamezniki, predvsem nad partijci. Tako so se pojavljali v partiji, od vrha do tal, tudi nekateri poedinci-diktatorji, ki so jo izrabljali za svoje osebne interese. To se ni godilo le pri nas, ampak tudi v drugih zaostalih družbah. Čimbalj je bil družba kulturno razvita, tem manj je moglo biti takih pojmov (Francija, Anglija idr.). Pri tem se je uporabljalo različne metode: če npr. hočeš uničiti najboljšega mizarja, ga prestavi v kovačnico. Tu bo moral biti poražen. Na podobne načine se je delalo in s tem uničevalo nezaželeno najboljše kadre tudi pri nas in tako pripeljalo družbo v današnjo gospodarsko, politično in moralno krizo. Na Goli otoku je bilo veliko kadrov, ki so bili napotni kaki partijski ali udabaški veličinci.

To pa je spet možno le v enopartijski družbi. Prav zato je Dolomitska izjava usodna: odpravila je elemente večstrankarske družbe, ki preprečuje take deviacije. To vidimo danes v naši novi parlamentarni večstrankarski družbi. Zato smo lahko hvaležni naši mladi generaciji, ki je s svojimi boji in žrtvami pripeljala do te demokratizacije.

V Dolomitih ste organizirali OF in NOB skupaj z nekaterimi zanimimi kadri, kot sta, denimo, Stane Kavčič in France Popit. Iz Horjula izvira znamenita oefovska družina Stanovnikov, vaš sovačan pa je tudi legendarni partizanski komandant, general Rudolf Hribenik - Svarun, ki sedaj živi na Gorenjskem. Kako je

mogoče, da so Dolomiti kljub angažmaju tako močne "rdeče" kadrovske ekipe, kasneje postali (za razliko od Gorenjske) prava "bela trdnjava"?

Leta 1941 se mi ni niti sanjalo, kaj se dogaja v Šentjoštu. Tega sem se zavedel šele, ko so nam pobili vse štiri tamkajšnje organizatorje OF. S tem so postavili fronto, ki sem jo moral sprejeti. Nisem namreč vedel, da je tedaj deloval v Šentjoštu proti OF najbolj zagrizen organizator bele garde, profesor Tomc s svojimi mladci, ki je bil v gimnaziji moj profesor. Bil je zaklet klerikalec, ki je z vsemi silami izvajal proti OF politiku škofa Rožmana. Preprosti vaščani Šentjošta so mu verjeli in se z vso predanostjo vrgli na OF. Vsega tega leta 1941 nismo vedeli, prepričani smo bili, da bomo tam imeli najboljše pripadnike. Jeseni 1941 smo imeli v gostilni "Na Ljubljanci" v Šentjoštu celo sestanek za aktiviste horjulskega področja, ki ga je sklical Marjan Brecelj, krščanski socialist. Naivno smo mislili, da smo na najbolj varnem kraju. Dejansko pa so nas prav tam opazovali naši najhujši nasprotniki, zavedeni Šentjoščki mladci. Tako je nastala prva in najhujša "bela trdnjava" v Šentjoštu in se nato razširila po vseh Dolomitih. Toda obenem je bil horjulski župnik Franc Nastran najboljši pripadnik OF. Pobojo naših štirih aktivistov v Šentjoštu pa je bil prvi tovrsten zločin bele garde v Sloveniji.

Vaš dolomitski soborec Stane Kavčič vas je po vojni (24. 10. 1946) kot partijski predstojnik označil takole: "Partijnost zelo dobra. Karakterno zelo pozitiven. V najtežjih pritožnostih se je pokazal neustrašen, zelo aktiven, discipliniran. Za dobljene naloge zelo odgovoren in vesten. Po naravi skromen in delaven. V njegovem delu ga ovira rahlo zdravje, pri političnih analizah in razvoju pa se opaža močan vpliv njegovega filozofskega znanja. Zaradi tega tudi čestokrat napravi napačna zaključke, kljub temu da je študiral in tako vse studira marksizem. Za samostojno in odgovorno delo še ni dorasel." - Kako bi, 45 let pozneje, tega soborca in politika, ki je prezgodaj "liberaliziral", označili vi, ki ste, po njegovem, preveč "filozifiali"?

S Stanetom Kavčičem sem že od 1941 sodeloval v OF. Leta 1948 pa je bil pri CK na takem položaju, da je moral nastopiti proti meni zaradi mojega stališča do informbiroja. To je moral storiti, po direktivah iz Beograda, s tem pa povzročil, da so me odvedli na Goli otok. Izgleda, da je pozneje spoznal, da je povzročil mojo tragedijo. Večkrat se je namreč hotel o tem pogovarjati z menoj, a se jaz nisem hotel. Z nobenim pogovorom mi ne bi mogel praviti strahotne krivice in zločinov, ki so mi jih prizadeli: uničili so mi življenje, znanstveno delo na univerzi, zdravje. Zaradi mučenja na Goli otoku in zaradi brc v trebušu sem moral biti pozneje trikrat operiran, da so mi zdravniksi rešili življenje; operirati so mi morali pet poškodovanih organov, zaradi srčnega infarkta imam levo stran srca mrtvo... Prizadejali so vso mojo družino, odvedli ženo na Goli otok, čeravno ni imela z Informbirojem nobene zvezne, le ločiti se ni hotela od mene.

Med aktivisti so bili med vojno in po njej velikokrat tudi nasprotni pogledi, kar je razumljivo; včasih tudi med mano in Kavčičem v zvezi s Šentjoštom, ki ga je preveč branil. Bil je namreč Šentjoščan po rodu. Bil je tudi zelo rezerviran proti intelektualcem. To je bilo tedaj v partijski splošno, pri njem pa verjetno še posebej pogojeno z dejstvom, da je bil faliran dijak; v tretjem razredu gimnazije je namreč padel in prenehal študirati, zato mu je bilo pač neprizetno v družbi univerzitetnega profesorja. Sicer pa je bil zelo sposoben politik.

V svoji izpovedi nekje omenite, kaj je v dolomitskem partizanskem žargonu pomenilo biti "poslan na Gorenjsko". Lahko to pomensko zvezo pojasnite še gorenjskim bralcem?

Golotoškim podobnem in iz SZ uvožene stalinistične metode in zločinsko mentaliteto je partija, ki je bila sovjetska agentura, uporabljala že v partizanih. V Dolomitskem odredu so npr. likvidirali partizana, ki se je v nečem pregegil, tako da

GORENJSKI GLAS

GORENJSKI GLAS,

PETEK, 20. SEPTEMBRA 1991

Brezplačni koncert Andreja Šifrerja

V petek, 20. septembra, ob 19. uri bo v jedilnici Iskra Tel v Kranju urica prijetne glasbe. Razveselil vas bo Andrej Šifrer, z nasmehom in pesmijo, značilno le zanj! Koncert prireja pod naslovom Slovo od poletja Iskra TEL - proizvodno področje. Iskra TEL je mešano podjetje v okviru Iskre Telekom, z 48- odstotnim deležem kapitala nemškega podjetja Siemens AG. V preteklem letu je podjetje doseglo uspešen poslovni rezultat, zato se podjetje želi sodelavcem zahvaliti. Pri tem je dobrovoljno priskočil na pomoč Andrej Šifrer in brezplačno organiziral koncert. ● D. S.

GORENJSKI GLAS več kot četrt sto

FESTIVAL "(ah), TE ORGLICE"

Trebnje - ZKO Slovenije in ZKO Trebnje razpisujeta prvi festival orgličarjev v Sloveniji in zamejstvu. Festival bo v soboto, 26. oktobra, letos v dvorani Kulturnega doma v Trebnjem.

Na festivalu, ki nima tekmovalnega značaja, lahko sodelujejo posamezniki, ki so pripravljeni izvesti 3 do 5 minutni program po svoji izbiri. Rok za prijave je 9. oktober letos na naslov ZKO Slovenije, Kidričeva 5, Ljubljana, p.p.136, s pripisom Orglice. V prijavi je treba napisati osebne podatke, če gre za skupino tudi število nastopajočih in naslov vodje skupine ter seznam skladb, ki jih bo skupina izvedla. Posameznik in skupinam, ki so se že prijavili na razpis festivala aprila letos, odpadel je zaradi junijске vojne v Sloveniji, se ni treba ponovno prijavljati.

VOLKS BANK BOROVLJE

LJUDSKA BANKA BOROVLJE, Hauptplatz 6,
tel. 9943/4227-3756

PODRUŽNICE: LJUBELJ, ST. JAKOB
V ROŽNI DOLINI

Vaše deňarne in druge posle lahko pri nas
opravite v slovenskem jeziku!

Obresti so tudi čez 8%, varčujete lahko v katerikoli valuti.
Denar nakazujemo po vsem svetu!

V menjalnici na Ljubelju vam tudi povrnemo
prometni davek za nakupe v vseh trgovinah v
Borovljah in okolici ter v trgovinah po vsej
Avstriji z oznako TAX FREE SHOP ali ÖAMTC.

Veselimo se vašega obiska in vam zagotavljamo, da
bomo diskretno ugodili vašim željam!

Moda
in
kvaliteta

Elita

V R E M E

Dež

Vreme po pratiki: v soboto, 21. septembra, bo oblačno, v nedeljo, 22. septembra, bo grom, v ponedeljek, 23. septembra, bo ščip, v torek, 24. septembra, bo dež, v sredo, 25. septembra, in v četrtek, 26. septembra, bo dež, v petek, 27. septembra, in v soboto, 28. septembra, bo megla.

Lunine spremembe

Ker se Luna spremeni v ponedeljek, 23. septembra, ko bo ščip ob 23. uri in 40 minut, bo po Herschlovem vremenskem ključu lepo vreme.

Koledar imen:

Sobota, 21. septembra: Matej, Jona, Jonatan, Mateja Nedelja, 22. septembra: Maver, Mavrij, Tomaž, Žarko Ponedeljek, 23. septembra: Lin, Slavka, Tekla, Adam Torek, 24. septembra: Nadja, Gojmir, Rija, Marija Sreda, 25. septembra: Urh, Uroš, Zora, Kamil Četrtek, 26. septembra: Kozmjan, Kozma, Damijan, Nil Petek, 27. septembra: Vinka, Dolfe, Adolf, Truda

DAN SAVE

Kranj - V kranjskem kinu Center bo danes, v petek, ob 20. uri prireditve, na kateri bodo ob dnevu Save Kranj predstavili dejavnost Kulturnega društva Sava. V večeru sodelujejo: Folkorna skupina Šava s plesno skupino, vokalni kvintet, inštrumentalisti in tamburaši, oktet, literarna skupina ter likovniki in fotografji.

J E Ž

Za bohinjskimi lulčki še mesni svaljki

Kot nam je po do zdaj dostopnih virih znano, so bili Bohinjci prvi, ki so ročno preimenovali mesno jed čevapčiče v lulčke. Na turističnih prireditvah po Bohinju so zato na reklamne table nad »štanti« pisali, da ponujajo lulčke!

Temu svetlemu zgledu so sledili tudi gostinci, ki so obiskovalcem stregli na srečanju na tromeji nad Ratečami.

Čevapčiče so preimenovali v MESNE SVALJKE. Mi se bomo teh kuhrskeh inovacij že počasi navadili, saj vemo, koliko je ura, težje pa bo s tujimi gosti, tistimi, ki bodo ponevedoma še zatavali k nam. Že na tromeji smo imeli priložnost slišati, da so Avstrijci in Italijani, ki vedno zelo radi zahajajo k našim stojnicam, kar naprej in naprej tulili »čevapcici, čevapcici! Prav jezilo nas je, da so sosedje tako tradicionalno zadrti! Nobenega smisla za aktualnost politično - gurmanskega trenutka!

Tovrstno izumiteljstvo pa se ne sme osredotočiti le na mesne jedi! Za začetek torej priporočamo, da iz kuhiarie izgine tudi srbska solata. Ta naj bo odslej »solata pel mel« - a ne, kako gosposko se bo slišalo!

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Spored za otroke in mlade: 1000 idej za naravoslovce
9.15 Mož, ki je stanoval v Ritzu, ameriška nadaljevanka
10.00 Video strani
13.00 Poročila
14.55 Video strani
15.05 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik, ponovitev: Tednik
18.05 EP, Video strani
18.10 Spored za otroke in mlade
18.10 Šolariji v prometu
18.35 Nevarni zaliv, kanadska nanizanka
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Forum
20.14 EPP
20.20 Festivali sveta, avstralska dokumentarna serija
20.45 Paralaksa, nizozemska dokumentarna serija
21.10 EPP
21.15 Vrtinec, angleška nadaljevanka
22.00 EPP
22.05 TV dnevnik, vreme
22.25 EP, Video strani
22.30 Sova
Pri Huxtablovih, ameriška nanizanka
Rebel, avstralski film
Draživo, francoski erotični program
0.50 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

16.45 Hokej alpska liga - Olimpija : Varese, posnetek iz Ljubljane
17.30 Regionalni programi TV Slovenija studio Maribor: Tele M
19.00 Barcelona: GP v atletiki, finale, prenos
21.25 Oči kritike
22.05 Mozart na turneji - Bologna
23.05 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.00 Poročila
7.05 TV koledar
7.15 Posebna oddaja
8.00 Poročila in frontna linija
8.15 Dokumentarni program
9.00 Poročila in tiskovna konferenca iz Osijeka
10.00 Poročila
Za svobodo
Gost
11.00 Poročila in tiskovna konferenca iz Skupščine republike Hrvatske
12.00 Poročila
12.30 TV izbor, ponovitev
13.30 Poročila
13.35 Za svobodo
Gost
Reportaže
14.30 Poročila
Za svobodo
Gost
Tuji dokumentarni program
16.00 Poročila
16.20 Za svobodo
17.05 Frontna linija
17.30 Gospodarstvo
18.00 Poročila in TV konferenca
18.40 Ameriške kronike
19.00 Pojmovnik vojne
19.30 TV dnevnik
20.05 Posebna oddaja

21.30 Poročila

Za svobodo
Srečno...
Dokumentarni program
22.30 Poročila (kronika dneva)
23.00 Za svobodo
0.15 TV izbor
1.15 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

17.30 Video strani
17.40 Zdrav duh v zdravem telesu, dokumentarna serija
18.10 Hišni ljubljenici
18.35 Twin Peaks
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Risanka
20.15 Margaret Bourke-White, ameriški barvni film
21.50 Nenadni uspehi, ameriška humoristična nanizanka
22.15 Ves svet je oder
23.05 Nostalgija

KANAL A

20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Opoldanska mora, ameriški akcijski film

TV KOPER

17.30 Športne oddaje
18.30 Risanke
18.50 Odprta meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka, otroški program
20.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
21.00 Grki - potovanje skozi čas
21.30 Agent Pepper
22.20 TV dnevnik
22.30 Rebecca, angleška nadaljevanja
23.20 Športna rubrika

STROJNO VEZENJE APLIKACIJ
OLGA BREZAR, Britof 112 A, tel.: 064/241-694

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program: Čas v sliki
9.05 Pravica do ljubezni, ponovitev
9.30 Ruščina
10.00 Šolska TV
10.30 Veliki potres v Los Angelesu, ameriški film, ponovitev
12.05 Obrazi Kitajske
12.15 Domače reportaže, ponovitev
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi
13.35 Čudovita leta
14.00 Liebling Kreutzberg
14.45 Mojstri jutrišnjega dne
15.00 Otroški program
15.05 Rakuni, risana serija
15.30 Am, dam, des
15.55 Strelovod
16.05 Nove dogodivščine Black Beauty
16.30 Mini kviz
17.00 Mini čas v sliki
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.30 Falcon crest
19.21 Znanost danes
19.30 Čas v sliki
20.00 Šport
20.15 Derrick
21.15 Znane osebnosti kuhanje
21.25 Pogledi s strani
21.35 Veliki potres v Los Angelesu, 2., zadnji del ameriškega TV filma
23.05 Šport
Lahka atletika - finale Grand Prix, iz Barcelone
23.40 Komancerosi, ameriški western
1.20 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama
12.50 Leksikon umetnikov
13.00 Šport
16.00 El Greco, italijansko-francoski film
17.30 Odkritje zemlje
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Milijonsko kolo
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Naslednji potres bo zanesljivo - le kdaj?
21.00 Znanost
21.15 Šiling
22.00 Čas v sliki
22.30 Dame Edna Megastar
23.15 Vice, avstrijski film
0.40 Spiting Image
1.05 Nobene Donave
1.55 Poročila

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 6.50 Dobro jutro, otroci - 10.00 Dopolninski dnevnik - 11.05 Petkovico srečanje + glasba - 12.00 Poročila - na današnji dan - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Obvestila, čestitke poslušalcev + EP - 17.00 Studio ob 17.00 - 19.00 Radijiški dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Oddaja za pomorščake + glasba - 20.30-23.00 Slovencem po svetu - 22.00 Zrcalo dneva + EP + vreme - 23.05 Literarni nočturno - Desanka Maksimović: Rojenje - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP - 16.40 - Športne novice - 17.00 - Obvestila - 17.30 - Časovni stroj - 19.00 - Odpoved programa -

SLOVENIJA I SOVA

REBEL - upornik z razlogom

avstralski barvni film; igrajo: Matt Dillon, Debbie Byrne, Bryan Brown, Bill Hunter, Ray Barrett. Sidney, leto 1942. Ameriški vojak Rebel, ki je bil ranjen v spopadih z Japonci, je na okrevanju. Bliza pa se čas, ko bo moral nazaj na bojišče. Tega se Rebel boji. Čeprav si je fizično opomogel, še nikakor ni zdrav - preganjajo ga strahovi, travme in nočne more. Rebel se odloči, da bo deserteril. Hrupno nočno življenje v Sidneyju je izredno vabljivo, vsaj za čas, ko bo moral čakati na ladjo, na katero ga nameravajo pretihovati. Stvar pa ni preprosta, saj deserterje lovijo vojaški policijski. Rebelu pomaga privlačna pevka Cathy, ki jo je spoznal v kabaretu nem zbabaviču.

cija Maxwell 11.20 Bret Maverick 12.05 Deseterica izmed nas 12.30 Barney Miller 12.55 Dvojica s šarmom 13.45 Perry Mason 14.45 Risanke, ponovitev 15.35 In tiho zvenijo kitare v noč, avstrijski film 17.10 Trd, toda prisrčen 18.00 Poročila 18.05 Risanke 19.50 Cosby show 20.15 Klub Paradise, ameriška komedija 22.00 Ulice San Franciscus 23.00 Kot panter ponovi, ameriška kriminalka 1.20 Hawk, ameriški film, ponovitev 2.10 Napoved, ameriška kriminalka, ponovitev

RTL PLUS

6.00 Dobro jutro, poročila 9.15 Otoške oddaje 11.25 Divja vrtnica 12.10 Vaš nastop, Al Mundu 13.05 Hammer 13.30 Kalifornijski klan 14.20 Springfieldska zgodba 15.05 Klan volkov 15.50 Chips 16.40 Tvegan 17.10 Vroča nagrada 18.00 Divja vrtnica 18.45 Poročila 19.15 Pacifiška eskadrila 21.20 Airwolf 21.10 Skravnosti iz Twin Peaks 22.10 Poročilo iz nemške nogometne lige 23.00 Tutti frutti 0.05 Nič, nič, seks, ameriški erotični film 1.20 Napad pajka velikana, ameriški film, ponovitev 2.35 Vsakemu njegovem pekel, francoska kriminalka

SCREENSPORT

8.00 Eurobika 8.30 Šport v Franciji 9.00 Moto dirke 9.30 Ameriški nogomet 10.30 Eurobika 11.00 Dirke dragsterjev 12.00 Hokej na ledu 14.00 Speedway 15.00 Rallycross 16.00 Taiski boks 17.00 Argentinski nogomet 18.00 Monster Trucks 19.00 Ameriški nogomet 20.00 Surfanje 20.30 Svet športa 21.30 GO! - nizozemski moto šport 22.00 Ameriški profesionalni boks 23.00 Biljard - svetovno prvenstvo, prenos 24.00 Taiski boks 1.00 Golf

PRO 7

6.25 Moji trije sinovi 6.50 Moj prijatelj Taffidi 7.15 Waltonovi 8.05 Bret Maverick 8.50 Risanke 9.30 Gospod Ed 10.00 Medvedje prihajajo 10.25 Agen-

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalcev - prenos Radio Slovenija - 14.30 - Domače novice 1 - 15.00 - Petkov ocvirek - 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos Radia Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domače novice - 17.00 - Tema - 18.00 - Čestitke poslušalcev in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radia BBC - 18.59 - Odpoved programa

KINO

CENTER amer. kom. OSKAR JE KRIV ZA VSE ob 17.45 uri STORŽIČ amer. trda erot. SVILA, SATEN IN SEKS ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. akcij. fant. filma MRAČNI ANGEL ob 18. in 20. uri KOMENDA amer. akcij. film AMERIŠKI NINJA IV. ob 20. uri ČEŠNJIČA amer. kom. SLIKE IZ ZAKONSKEGA ŽIVLJENJA ob 20. uri ŽELEZNICKI amer. drama ZA REŠETKOVI ob 19. uri ŠKOFJAVA LOKA amer. drama BELE NOČI ob 17.30 in 20. uri RADOVLIČA amer. tril. NEDOKAZANA KRIVICA ob 20. uri, amer. erot. film POHOTNE ZAČETNICE ob 22. uri BLEĐ amer. krim. IZ SVOJE KOŽE SE NE MORE ob 20. uri

20. septembra

Bralna značka v novi sezoni

Torek, 17. septembra, je kot rojstni dan in dan smrti klasika mladinske književnosti Franceta Bevka razglašen za dan zlatih knjig. S tem dnem pa se vsako leto začenja nova sezona branja za bralno značko. 22. maja je minilo že 30 let, odkar so bile podeljene prve, Prežihove, bralne značke na prevaljski osnovni šoli.

Zveza bralnih značk je ob jubileju pripravila nekaj novosti. Ilustrator Tone Rački in oblikovalec

Zvone Kosovelj sta izdelala celostno podobo buralnih značk, v kateri kot simbol nastopa Collodijev literarni junak Ostržek. Zveza bralnih značk je izdala tudi barvno mapo za bralce na razredni stopnji osnovne šole. V to mapo bodo mladi bralci lepili nalepke, imenovane po junakih domačih literarnih del, ki jih bodo prejeli ob koncu bralnega leta. Mapa z nalepkami naj bi tam, kjer to želijo, nadomestila dosedanje značke. Izdali so že nalepko za prvi razred, imenovano Cicibanov svet, na kateri je Tone Rački upodobil pesnika Župančiča in njegovega junaka Cicibana.

Jubilejno sezono bralne značke je posebej počastila Državna založba Slovenije iz Ljubljane. Vsakemu osnovnemu šolcu, ki je osem let bral za bralno značko, je za nagrado namenila eno knjigo iz zbirke Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev.

Prvi šolski tened je za nami

Svetle strani pouka

Všeč mi je velika učilnica, telovadba, razredničarka, učitelji za glasbo, slovenski zemljevid, nove klopi, pobeljena šola, tabla z notnim črtovjem, sošolci, tovariščina majica, tovariščin avto, veliko odmorov, tišina pri pouku... Skratka, v mojo šolo sveti sonce!

Temne strani šole

Fantje med odmorom nagajajo. Zavodski učenci se važnajo. Tabla je prevelika. Pri malici se prerivamo. Strah me je, če pred učenci nič ne vem in potem me je sram. Ne maram se učiti in hoditi v šolo.

Učenci 4. b r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Naš prvi športni dan

ali kaj smo doživelvi na poti na Andreja

Našli smo mrtvega krta. Ko smo ga pokopali, smo mu zapeli pemsico. **Mateja**

Zelo smo se zabavali. Na vrhu smo se lovili. Domov sem prišel zelo utrujen. **Luka T.**

Najbolj žalostno je bilo, ko smo odhajali domov. **Mojca F.**

Gledali smo gada. Šele v šoli sem izvedela, da je bila to zavrnena guma. **Urška**

Najlepše je bilo valjanje po travi. **Nace**
V sadovnjaku naše tovarišice smo nabrali jabolka. **Renata**

Vrha ni in ni hotelo biti. **Tjaša**

Veliko dela smo imeli s krtovim grobom. Okrasili smo ga z resjem. **Ana**

V gozdu sem našel dve gobi. **Luka H.**

Lovili smo kobilice in jih metalni proti dekletom, da so cabilice. **Gašper Po.**

Naš športni dan je bilo dolgo potovanje. **Polona**

Tovarišica Agata je pozabila na vrhu dežnik. Naša tovarišica ga je vzela s seboj in ob poti smo ga pustili odprtega. **Maja H.**

Bolel me je trebuh pa sem vseeno prišla na vrh. **Bojana**
Med potjo sem bil Kosobrin. Klobuk pa je bil lapuhov list. **Anže**

Pot je bila zelo zanimiva in lepa. **Nastja**

Hodili smo učenci 3. b r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

Učenci 3. r. v Besnici smo praznovali:

- Naša vas je stara 700 let. - Urška
- Na prireditvi je nastopala Besniška voščenka. - Klavdija
- Vaščani so izobesili zastave. - Lea
- Prireditve se je udeležil g. Lojze Peterle. - Klemen
- V šoli smo imeli razstavo. - Aleš
- V eni učilnici so bile razstavljeni nagačene živali. - Julka
- Na razstavi so prodajali knjige o Besnici in majice. - Tanja

A N K E T A

Težje bo!

Solsko leto že teče s polnim zagonom, neusmiljeni učitelji celo že sprašujejo, šolarji pa ugibajo ali bo letos težje, lažje, bolj zabavno, zanimivo ali pa...

Elvadina Topić, 6. razred OŠ:
"Ne vem, kako bo. Je še prezgodaj. Mislim, da bo letos bolj zanimivo kot lansko leto. Učitelji so v redu, dobili pa smo tudi tri nove sošolce."

Boris Kalan, 7. razred OŠ:
"Težje bo kot lansko leto. Učitelji? Dobri so. Za razrednika mi je pa popolnoma vseeno ali je moški ali ženska."

Simon Štempihar, 7. razred OŠ:
"Tudi jaz mislim, da bo težje kot lansko leto. Počitnice so bile prekratke, daleč prekratke."

Miha Ahčin, 7. razred OŠ:
"Strinjam se s svojim sošolcem, ki pravi, da so bile počitnice prekratke. Imel bi jih kar celo leto. Ne, snovi ne bi pozabil, med počitnicami bi si res privoščil popolni počitek. Letošnji razred bo težji, predvsem zaradi težjih predmetov."

Saša Hribar, 5. razred OŠ:
"Zdi se, da bi bil lahko ta razred težji, ker je več snovi in več predmetov. Učitelji so zelo v redu, dobili smo tudi nekaj novih sošolcev."

Mojca Groše, 7. razred OŠ:
"Lažje bo, ker je snov lažja. Novi predmeti so lahki, nobenih problemov nimam z njimi." ● M. P., foto: G. Šink

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.25 Video strani
 8.35 Mozaik, ponovitev
 8.35 Angleščina - Follow me
 9.00 Radovedni Taček: Piščal
 9.20 Lonček kuhaj: Piščoti iz ovseh
 nih kosmičev
 9.30 Alf, ameriška nanizanka
 9.55 Zgodbe iz školjka
 10.55 Lolek in Bolek
 11.05 Mozart na turneji - Bologna
 12.05 Oči kritike
 12.45 Forum
 13.00 Poročila
 13.10 Mozaik ponovitev: Večerni
 gost: Dr. Ernest Petrič
 14.05 Video strani
 14.15 Marlboro music show, ponovi-
 tev
 14.45 Show Rudija Carrella, ponovi-
 tev
 16.20 Sova, ponovitev
 16.50 EP, Video strani
 16.55 Poslovne informacije
 17.00 TV dnevnik
 17.05 Goldy - zadnji zlati medved, 1.
 del ameriškega filma
 18.40 EP, Video strani
 18.45 V kaj drvimo skupaj z Zemljo?,
 angleška poljudnoznanstvena
 serija
 19.10 Risanka
 19.20 TV okno
 19.24 EPP
 19.30 TV dnevnik
 19.55 Vreme
 19.59 Utrip
 20.14 EPP
 20.20 Žrebanje 3 x 3
 20.30 EPP
 20.35 Največji glasbeni klovni vseh
 časov: Victor Borge
 21.35 Sova
 Na zdravje, ameriška nanizan-
 ka
 22.00 TV dnevnik, šport, vreme
 22.20 EP, Video strani
 22.25 Sova
 Vojna in spomin, ameriška na-
 daljevanka
 Avanturisti, francoski film

14.30 Poročila
 Za svobodo
 Gost
 Tajne službe, dokumentarna
 serija
 16.00 Poročila
 16.20 Za svobodo
 16.55 Poročila
 17.05 Frontna linija
 17.30 Gospodarstvo
 18.00 Poročila
 18.05 TV konferanca
 18.40 Zgodovina XX. stoletja
 19.15 Pojmovnik vojne
 19.30 TV dnevnik
 20.05 Posebna oddaja
 21.30 Poročila
 21.35 Za svobodo
 Dokumentarni program
 Glasbeni program
 22.30 Poročila (kronika dneva)
 23.00 Za svobodo
 Lepa naša
 Glasbeni program
 0.15 TV izbor
 1.15 Poročila

18.00 Čas v sliki
 18.05 Nogomet
 18.30 Falcon Crest
 19.30 Čas v sliki
 19.53 Vreme
 20.00 Šport
 20.15 Stavimo, da...
 22.05 Trafik, zadnji del
 23.00 Madigan, ameriška kriminalka
 20.15 Show Rudija Carrella
 0.35 Čas v sliki
 0.40 Moje najuspešnejše leto, ame-
 riški film
 2.10 Čas v sliki
 2.15 Ex Libris

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

11.40 Pregled programa
 11.45 Video strani
 11.55 Šolica
 13.25 Vesela sobota
 14.25 Nenavadni uspehi
 14.55 Družina za Joeja, ponovitev
 ameriškega barvnega filma
 17.10 Ciklus filmov Nikole Babica
 18.25 Ljudska glasba in običaji
 18.55 TV razstava
 19.05 Ewoki
 19.30 Dnevnik
 20.05 Risanka
 20.15 Ko slonček skače čez plot,
 francoski barvni film
 22.00 Da, gospod Premiere, angle-
 ška humoristična nadaljevanka
 23.00 Calebove hčere, kanadska na-
 daljevanka
 23.50 Maraton: Ko se spet snideva,
 angleška nanizanka

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

15.30 Domači ansambl: Bratje iz
 Oplotnice, ponovitev
 16.00 Videonoč, ponovitev
 19.00 Garfield in prijetelji
 19.30 TV dnevnik Beograd
 20.15 Filmske uspešnice: Svengali,
 ameriški film
 21.50 EP in dresuri, posnetek iz Dona-
 ueschingena
 22.50 Satelitski programi - poskusni
 prenos
 23.10 Yutel, eksperimentalni progra-
 mi

KANAL A

20.00 Dober večer
 20.15 Informativno dokumentarni
 program
 20.30 Jurišni odred, ameriški barvni
 akcijski film

TV KOPER

17.30 Športne oddaje
 19.00 TV dnevnik
 -Jutri je nedelja
 19.30 Čarobna svetilka, otroški pro-
 gram
 20.50 Rdeča črta, ameriški barvni
 film
 22.00 TV dnevnik
 22.10 Agent Pepper
 23.00 Športna rubrika

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.00 Poročila
 7.05 TV koledar
 7.15 Posebna oddaja
 8.00 Poročila in frontna linija
 8.15 Dokumentarna oddaja
 9.00 Poročila in tiskovna konferen-
 ca iz Osijeka
 10.00 Poročila
 Za svobodo
 Servisne informacije
 Gost
 11.00 Poročila in tiskovna konferen-
 ca iz Skupščine republike Hr-
 vaške
 12.00 Poročila
 Za svobodo
 TV izbor
 12.00 Izbrali smo za vas
 13.30 Poročila
 13.35 Za svobodo
 Gost
 Reportaže

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki
 9.05 Pravico imamo ljubiti
 9.30 Angleščina
 10.00 Francozina
 10.30 Ruščina
 11.00 Columbo
 12.30 Hello Austria, hello Vienna
 13.00 Čas v sliki
 13.10 Mi
 13.35 Stotnik Wronsky, nemški film
 15.15 Rožni vrt kralja Laurina
 15.25 Biblijza za otroke
 15.30 Jocobi
 16.00 Otroški Wurlitzer
 17.00 Mini ČVS
 17.10 Odštěvanje
 17.40 Športna abeceda

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

8.30 Vremenska panorama
 11.50 Leksikon umetnikov
 12.00 Šport
 Atletika - finale Grand prix iz
 Barcelone
 17.00 Točke, metri in sekunde
 17.45 Kdo me hoče? - Živali iščejo
 dom
 18.00 Pravica do ljubezni
 18.30 Magazin Alpe-Jadran
 19.00 Avstrija danes
 19.30 Čas v sliki
 20.00 Šport
 20.15 In če me to stane življenje,
 španski TV film
 21.55 Čas v sliki
 22.00 Šport
 22.30 X-large Night Line
 23.00 Elvisovi akti
 0.30 Marianne Faithfull
 1.20 Dancin' thru the Nite
 1.50 Čas v sliki
 Ex Libris

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program, glasba -
 8.05 Zabavna in narodnozabavna
 glasba + EP - 12.20 Dnevnikov odmev -
 10.00 Dopoldanski dnevnik - 12.05
 Na danšnji dan - 12.10 Naši poslu-
 šalci čestitajo in pozdravljajo - 15.00
 Radi danes, radio jutri - 15.30 Do-
 godki in odmevi - 16.00 Obvestila, če-
 stitke poslušalcev + EP - 17.00 Studio
 ob 17.00 - Tedenski aktualni mo-
 zaik - 19.00 Radijski dnevnik + EP +
 vreme - 19.45 Lahko noč, otroci -
 20.00 Radio na dopustu - 22.00 Zrcalo
 dneva - 22.30 Kratka radijska igra -
 23.05 Literarni nočturno - Bruno Du-
 bak: Čuvar meha - zgodovinarja -
 23.15-5.00 Nočni program - glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski
 telegraf - 12.10 - Duhovna obzorja -
 12.30 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski
 poročevalci - prenos Radia Slovenija -
 13.40 - Kuhrska nasvet - 14.30 -
 Domače novice 1 - 15.00 - Tečaj an-
 gleškega jezika - ponovitev - 15.30 -
 Dogodki in odmevi - prenos Radio
 Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 -
 Domače novice 2 - 17.00 - Zabavno
 glasbena oddaja - 18.00 - Čestitke
 poslušalcev in EP - 18.59 - Odpoved
 programa

KINO

CENTER amer. kom. OSKAR JE KRIV ZA VSE ob 17. in 19. uri, prem.
 amer. akcij. filma SMRTNOSNA OBSODBA ob 21. uri **STORŽIČ** prem.
 amer. trde erot. OGNJEMET STRASTI ob 18. in 20. uri **ŽELEZAR** amer.
 akcij. fant. film MRAČNI ANGEL ob 17. in 19. uri, prem. amer. krim. filma
 ROOKIE - ULIČNI POLICAJ ob 21. uri **DUPLICA** amer. akcij. film AMERI-
 SKI NJINJA IV. ob 17. in 19. uri, prem. amer. trde erot. VROČE SANJE ob
 21. uri **ŽELEZNIZKI** amer. akcij. film MOLITEV SUROVIH FANTOV ob 19.
 uri **ŠKOFJA LOKA** amer. drama ZA REŠETKAMI ob 18. in 20. uri **RADO-
 VLJICA** amer. trill. KO JAGENJKI UMOLKNEJO ob 20. uri **BLED** amer.
 grozlj. NIKITA ob 20. uri, amer. erot. film POHOTNE ZAČETNICE ob 22. uri
BOHINJ amer. romant. kom. ZELENA KARTA ob 20. uri

SLOVENIJA 2 20.15
SVENGALI

ameriški barvni film; glavni vlogi:
 Jodie Foster, Peter O'Toole.
 Zoe hoče upseti kot rockovska
 pevka v skupini, ki jo vodi njen
 fant. Če hoče doseči svoj cilj, pa
 se bo morala nujno odvaditi ka-
 jenja, saj so cigarete njenemu
 glasu že precej škodovale. Mor-
 da pa je rešitev v hipnozi. Anton,
 ekscentrični učitelj petja, ki je po
 naključju prisoten na enem iz-
 med nastopov, sprejme izziv - iz
 Zoe bo naredil veliko pevsko
 zvezdo. Pred učiteljem in učenko
 je težavnata naloga. Zoe se razide
 s svojim fantom. Postaja vse
 boljša in uspešnejša, obenem pa
 se čustveno vedno bolj navezuje
 na svojega učitelja...

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Razvedrilno popoldne na valo-
 vih Radia Žiri - vmes EPP in obvestila -
 19.00 - Odpoved programa -

PRO 7

5.50 Dusty Dusty 6.15 Murphy Brown,
 ameriška nadaljevanka 6.40 V kanad-
 ski divini 7.05 Popackane velike mač-
 ke, avstralski dokumentarni film 7.50
 Papirnat mesec 8.15 Čarovnik 9.00
 Muppet show 9.30 Moj ljubi bober
 9.45 Mork in Mindy 10.20 Barney Mil-
 ler 10.45 Cosby show 11.15 M.A.S.H.
 11.40 Hardcastle & McCormick 12.30
 Sezona v Salzburgu, avstrijski film
 14.20 Popackane velike mačke, av-
 strijski dokumentarni film 15.20 Se-
 ver in jug 17.00 Blagoslovljena ekipa,
 ameriška kriminalna nadaljevanka
 17.55 Poročila in vreme 18.05 Sovraž-
 nikov odvetnik, ameriški film 19.50
 Cosby show 20.15 Sever in jug

OMNIA
 SPORT MARKET

KRANJ, CANKARJEVA 4

RTL PLUS

6.00 Chips 7.10 V deželi dinozavrov
 7.35 Dragi stric Bill 8.00 Različne mla-
 diniske oddaje 9.30 Klack 10.10 Jetso-
 novi 10.35 Mr. T 11.00 Različne mla-
 diniske oddaje 12.40 He Man 13.25
 Super Mario Brothers 14.20 Adam 12
 14.45 Mačke in psi 15.10 Daktari 16.05
 Angel se vrača 17.00 Vroča nagrada
 18.15 Novo v kinematografih 18.45
 Poročila 19.20 Houston Knights 20.15
 Film 21.55 Vse ali nič 23.00 Erotični
 film 0.40 Erotični film 2.05 Erotični

21. septembra

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.40 Video strani
8.50 Otroška matineja
8.50 Živ žav
9.45 Nevarni zalog, ponovitev avstralske nanizanke
10.10 V znamenju zvezd: Bik, nemška dokumentarna nanizanka
10.40 Garfield v prijetljivi, ponovitev
11.05 Videomeh
11.35 Obzorja duha
11.55 EP Video strani
12.00 Murphy Brown, ameriška nanizanka
12.30 Poročila
12.40 Video strani
13.25 Križkaž, ponovitev
14.45 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Ljudje mačke, ameriški film
18.15 Pepelka na obisku, po motivih E. Peroci
18.45 Risanka
19.00 TV mernik
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.14 EPP
20.20 Borisav V. Pešić - G. Paskaljević: 1. del nadaljevanje TV BG
21.10 EPP
21.15 Zdravo
22.35 TV dnevnik, šport, vreme
22.55 EP video strani
23.00 Sova
Polna hiša, ameriška nanizanka
Beda bogatih, francosko kanadska nadaljevanja
0.15 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 14.00 Satelitski programi - poskusni prenos
14.40 Estoril: F-1 za veliko nagrado Portugalske, prenos
17.40 EP v dresu, posnetek iz Donaueschingena
18.35 Slovenski pevski zbor Gallus iz Argentine, 1. del.
19.30 TV dnevnik HTV
20.00 Skandinavija: Sladke in slane vode, angleška poljudnoznanstvena serija
20.50 Ciklus filmov J. Menzla: Konec starih časov, češkoslovaški film
22.25 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.00 Poročila
7.05 TV koledar
7.15 Posebna oddaja
8.00 Poročila
8.15 Dokumentarna oddaja
9.00 Poročila
9.05 Tiskovna konferenca iz Osijeka
10.00 TV izbor
11.00 Poročila in tiskovna konferenca iz Skupštine Republike Hrvatske
12.00 Plodovi zemlje, kmetijska oddaja
13.00 Poročila in posebni program
14.30 Poročila in posebne oddaje
16.00 Poročila
17.05 Frontna linija
17.30 Gospodarstvo
18.00 Poročila in TV konferenca
18.35 Dokumentarna oddaja
19.30 TV dnevnik
20.05 Posebna oddaja
21.30 Poročila
21.35 Za svobodo
22.30 Poročila (Kronika dneva)
23.00 Za svobodo
0.15 TV izbor
1.15 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 10.50 Video strani
11.00 Nedeljski dopoldne za otroke
13.00 Anne z zelenim pročeljem, kanadska nanizanka
14.00 Osijek: Koncert
14.15 Busove zgodbe, risana serija
14.40 Formula 1 za VN Portugalske, prenos
17.40 Dopolnitve
18.00 Blago, francoski barvni film
19.30 TV dnevnik
20.15 Dragi John
20.45 Dedičina Daljnega vzhoda, dokumentarna serija
21.35 Magija
21.50 Coplan: Berlin .

KANAL A

- 20.00 Vojna operacija, angleški čb vojni film
22.00 Repo Jake, ameriški akcijski film

TV KOPER

- 17.30 Športne oddaje
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka
20.40 Vsak čas, ameriški barvni film
22.10 TV dnevnik
22.20 Agent Pepper
23.15 Športna rubrika

TV AVSTRRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki
9.05 Zadnji lov, britanski film
10.40 Tednik
11.00 Tiskovna konferenca Poročila iz parlamenta
13.00 Čas v sliki
13.10 Quick, nemški film
14.40 Najmlajši otrok Avstrije
15.55 Jaz in ti, pregled otroškega programa
16.10 Daktari
17.00 Mini čas v sliki
17.10 Klub za seniorje
17.50 Veliki 10
18.30 Falcon Crest
19.30 Čas v sliki
19.48 Šport
20.15 Hopila, zdaj prihajam jaz
21.00 Glas Islama
21.05 praznik v Trstu
23.05 Max Ernst
23.55 Gustav Mahler - pesmi za umrili otroki
0.20 Čas sliki

TV AVSTRRIJA 2

- 8.30 Vremenska napoved
9.00 Čas v sliki
9.05 Kulturni tednik
10.15 Universum
11.00 Operni vodič
12.00 Mozart koledar... iz moje poetične glave
12.05 Skladbe iz let 1787 - 1788
13.00 Dober dan, Koroška
14.15 Športno popoldne
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Slike Avstrije
18.55 Kristjan v času
19.30 Čas v sliki
19.48 Primer za tožilca
20.15 Kraj dejanja
22.20 Čas v sliki
22.25 Šport
22.30 Twin Peaks
23.20 Willie in Phil, ameriški film
1.10 Čas v sliki

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Radijska igra za otroke - 9.05 Pomnenja - 10.00 Poročila - 11.05 Naši poslušalci cestitajo in pozdravljajo - 16.00 Lojtrca domačih - 18.00 Reportaža na kratko - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočturno - 23.15-04.30 Nočni program, glasba

1. RADIO ŽIRI

- 9.00 - Napoved programa - radijski koledar - EPP - sprehod po kinodvoranah - 10.00 - Športne novice - 10.20 - Od tu in tam - 11.00 - Novice in dogodki - obvestila - mali oglasi - 12.00 - Nedeljska duhovna misel - 12.15 - EPP - 12.30 - Čestitke in pozdravi - 13.30 - Odpoved programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 8.00 - Začetek - 8.05 - Oddaja za otroke - 9.15 - Horoskop - 9.45 - Špikov kot - 10.15 - Slovenci v svetu - 10.45 - Nasvet za nedeljsko kisoilo - 11.00 - Radijski sejem - 12.00 - Čestitke poslušalcev - 13.00 - Tema - 14.00 - Čestitke - 15.00 - Razgovor - 16.00 - Čestitke poslušalcev - 17.00 - Tema - 18.00 - EPP - 18.59 - Odpoved programa

PRO 7

- 5.35 Dusty Dusty 6.00 Barney Miller 6.20 V kanadski divjini, kanadska dokumentarna nadaljevanja 6.45 V carstvu divjih živali, ameriški dokumentarni film 7.30 Moji trije sinovi 7.55 Moj prijatelj Taffdi, ameriška družinska nadaljevanja 8.45 Muppet show 9.10 Le kdo je obogatel pri vojakih, ameriški glasbeni film 10.45 Cosby Show 11.15 MASH, ponovitev 11.40 Angel na zemlji 12.35 V carstvu divjuh živali 13.25 Sovražnikov odvetnik,

SLOVENIJA I SOVA

BEDA BOGATIH

Nelson prileti s Karlo na Azurno obalo. Vznemirjen je, ker je Hele na bres sledu izginila. Če ne bo do našli trupla, ne bo prišel do njenega denarja. Neprjetno presenečenje zanj je tudi prihod novinarke Michelle Fontaine, ki jo je podkupil, da je javnost predčasno seznanila o poslu z Japonci. Michelle veliko ve o njem in ga zdaj izsiljuje. Nelson se je hladokrvno znebi. Medtem policija v Montrealu išče pogrešano Heleno. Nelsona razjeda dvom, ali je Helena res mrtva.

ameriški film, ponovitev 15.10 Sever in jug, ameriški film, ponovitev 16.50 Harcastle & McCormick 17.55 Neukročeni, ameriški film 19.50 Cosby show 20.15 Vrnite Perryja Masona, ameriška kriminalka 22.05 Ulice San Francisa 23.05 Človek, ki je prišel iz džungle, ameriška grozljivka 0.40 Harryjeva čudovita kazenska porota 1.05 FBI 1.55 Arlette osvaja Pariz

RTL PLUS

6.00 Mr. T 6.20 Flintstone Kids 6.45 Jetsonovi 7.10 Različne mladiške oddaje 9.30 Risanke 12.10 Velikani 13.05 Mladiške oddaje 14.45 Policijsko poročilo 15.10 Film 17.50 Primarij dr. Westphall 18.45 Poročila 19.10 Dan kot noben drug 20.15 Lutkar, francoska komedija 21.55 Spieglov TV magazin 22.50 Film 23.20 Playboy Late Night 0.45 Film

SCREENSPORT

2.00 Rallykros 3.00 Ameriški profesionalni boks 4.00 Ameriški nogomet 5.00 Rugby 6.00 Boks 8.00 Mednarodni moto šport 9.00 Konjske dirke 9.30 Konjeništvo 10.00 Karting 11.00 Ameriški nogomet - Notre Dame : Michigan State 13.00 Boks - Ebank : Watson 14.00 Super kolesarji

KINO

22. septembra

CENTER amer. kom. OSKAR JE KRIV ZA VSE ob 17. in 19. uri, prem. amer. kom. SLIKE IZ ZAKONSKEGA ŽIVLJENJA ob 21. uri **STORŽIČ** amer. trda erot. OGNJEMET STRASTI ob 18. in 20. uri **ŽELEZAR** amer. akcij. film AMERIŠKI NINJA IV. ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. SVILA, SATEN IN SEKS ob 21. uri **DUPLICA** prem. amer. akcij. filma SMRTONOSNA OBSODBA ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. VROČE SANJE ob 21. uri **ŽELEZNICKI** amer. akc. drama BELE NOČI ob 19. uri **ŠKOFJA LOKA** amer. drama ZA REŠETKAMI ob 18. in 20. uri **RADOVLJICA** amer. trill. NEDOKAZANA KRIVICA ob 18. uri, amer. kom. GRDA IN POKVARJENA PREVARA ob 20. uri **BLED** amer. romant. kom. **ZELENA KARTA** ob 18. uri, amer. grozlj. NIKITA ob 20. uri **BOHINJ** amer. krim. film IZ SVOJE KOŽE SE NE MORE ob 20. uri

CICIBAN - DOBER DAN

V nedeljo, 22. septembra 1991, od 14. ure
dalje pred vrtcem **DETELJICA** v Bistrici pri Tržiču
Romana Krajnčan in Moulin Rouge
otroška modna revija, srečelov, delovni kotički pod pedagoškim vodstvom

Vabljeni!

VVO Tržič

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 V znamenju dvojčkov: O za- spanem zajčku in njegovi lisici, lutkovna igrica
9.20 Slovenski ljudski plesi: Plesi na Ovseti in Mežiški dolini
9.50 Utrip
10.05 Zrcalo tedna
10.20 TV mernik
10.35 Video strani
13.00 Poročila
15.00 Video strani
15.10 Obzorja duha, ponovitev
15.30 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik, ponovitev: Zdravo EP, Video strani
18.25 Spored za otroke in mlade
18.30 Radovedni Taček: Pajek
18.50 Novosti založb - Odprta knjiga: Okno in roža
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Mama umrla - stop, drama TV Slovenija
21.00 EPP
21.05 Osmi dan
21.50 TV dnevnik, vreme
22.10 EP, Video strani
22.15 Orgle: Kraljica glasbil - Belfast, 4. oddaja
22.45 Sova
Beda bogatih, francosko kanadska nadaljevanka Nedotakljivi, ameriška nanizanka
0.25 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio Ljubljana
19.30 TV dnevnik Koper - Capodistrija
20.00 Zelena ura
21.00 Sedma steza
21.30 Pesem je... Andrej Šifrer, ponovitev
22.00 Smučarski skoki na plastiki, reportaža iz Velenja
22.45 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVATSKA

7.00 Poročila
7.05 TV koledar
7.15 Posebna oddaja
8.00 Poročila
Frontna linija
9.00 Poročila in tiskovna konferenca iz Osijeka
10.00 Poročila
Za svobodo
Servisne informacije
Gost
11.00 Poročila in tiskovna konferenca iz Skupštine republike Hrvatske
12.00 Poročila
Za svobodo
TV izbor
13.30 Za svobodo
Gost
Reportaže
14.30 Poročila
14.45 Za svobodo
16.00 Poročila
16.20 Za svobodo
17.05 Frontna linija
17.30 Gospodarstvo
18.00 Poročila in TV konferenca
18.40 Ameriške kronike

19.00 Pojmovnik vojne
19.30 TV dnevnik
20.05 Posebna oddaja
21.30 Poročila
Za svobodo
Glasbeni program
22.30 Poročila (Kronika dneva)
23.00 Za svobodo
0.15 TV izbor
1.15 Poročila

17.00 Sedem čudes antičnega sveta
17.30 Lipova ulica, družinska serija
18.30 Drops, kviz
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Münchenčana v Hamburgu
21.15 Teleskop
22.00 Čas v sliki
22.30 Maša namesto šolanja kadrov
23.15 Sporna vprašanja
0.15 Hello Austria, hello Vienna
0.45 Čas v sliki

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

16.45 Videostrani
16.55 Zlata nit
17.25 Dragi John, ponovitev humoristične nanizanke
17.50 Coplan
19.30 TV dnevnik
20.05 Risanka
20.15 Prvki razreda
21.30 Twin Peaks
22.15 Temna plat pravice, špansko/angleška nadaljevanka

KANAL A

20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Maščevanje mučenih angelov, hongkonški akcijski film

TV KOPER

17.30 Športne oddaje
18.30 Risanke
18.50 Odprta meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka - otroški program
Stanio in Olio
20.30 Rayanovi
20.30 Ponedeljek športni pregled
22.00 Glasbena oddaja
22.30 TV dnevnik
22.40 Agent Pepper
23.30 Športna rubrika

TV AVSTRRIJA 1

9.00 Čas v sliki
9.05 Pravica do ljubezni
9.30 Slika Avstrije
10.00 Šolska TV
10.30 Veliki potres v Los Angelesu, ponovitev
12.00 Poročila iz parlamenta
13.00 Čas v sliki
13.10 Primer za tožilca
13.40 Boj za preživetje
14.15 Jack Clementi
15.00 otroški program
15.05 Garfield in njegov priatelji, risanka
15.30 Am, dam, des
16.05 Nove dogodivščine Black Beauty
16.30 Video uspešnice in napotki
17.00 Mini CVS
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.30 Falcon Crest
19.21 Znanje danes
19.30 Čas v sliki
20.00 Šport
20.15 Šport v ponedeljek
21.08 Kuharski mojstri
21.15 Pogledi s strani
21.25 Hunter
22.15 Shy people, ameriški film
0.10 Pierre Boulez: Notation
0.20 Dance House
0.25 Čas v sliki

TV AVSTRRIJA 2

8.30 Vremenska panorama
16.50 Leksikon

SLOVENIJA 1 SOVA

BEDA BOGATIH

Karla v veleblagovnici odkrije Agnes Mercier. Skrivaj ji sledi do Helleninega skrivališča. S pištolo prisili Heleno, da gre z njo v Chatlet, ker Nelson čaka nanjo. Karla hoče imeti Nelsona zase. Je že čisto na koncu in bo storil vse, kar bo želela Helena. Privolil bo v ločitev in odšel iz države, če bo Helena pozabila na drugo. Toda Nelson ima druge namene s Heleno. Hoče se jo dokončno znebiti. Karli se to ne zdi prav in sporeč se z Nelsonom.

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Zabava in narodnozabavna glasba + EP - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 12.05 Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 15.00 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Obvestila, čestitke poslušalcev + EP - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 19.00 Radijski dnevnik + EP + vreme - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Sotočja (prenos iz studia Radia Maribor) - 21.05 Zaplešite z nami - 23.06 Literarni nokturno - Boris Pangerc: Moji briegi - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP - 16.50 - Športne novice - 17.00 - Obvestila - 17.15 - Otroški program - 18.00 - Mladinski program - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 12.30 - Športni pregled - 13.00 - Opoldanski poročevalci - prenos Radio Slovenija - 14.00 - Glasbena rubrika: klasična glasba - 14.30 - Domačne novice 1 - 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domačne novice 2 - 17.00 - Tema - 18.00 - Čestitke poslušalcev in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radia BBC - 18.59 - Odpoved programa -

PRO 7

6.15 Moj trije sinovi 6.40 Moj prijatelj Taffdi 7.05 Agencija Maxwell 7.50 Bret Maverick 9.20 Richmond Hill 10.10 Čarovnik 11.05 Bret Maverick, ponovitev 11.50 Grk osvaja Chicago 12.15 Cosby show 12.40 Trd, toda priseren 13.35 Vrnitev Perryja Masona, ameriška kriminalka 15.15 Risanke 16.10 Mladenič z druge zvezde 17.00 Deseterica izmed nas, ameriški film 17.45 Kolt za vsake primer 18.30 Risanke 20.15 Izigrani profesor, film 22.15 Nočni sokol 23.05 Noč, ameriška grozljivka 0.45 Ulice San Francisca 1.35 Prodor v Normandiji, ameriški vojni film 2.55 Avtostopar

Želite kaj sporočiti
Gorenjkam in Gorenjcem?
Izberite

NAJUČINKOVITEJŠI

način: OBJAVO

v Gorenjskem glasu

fax 215-366

STROJNO VEZENJE APLIKACIJ
OLGA BREZAR
BRITOF 112 A, 64000
KRANJ
TEL.: 241-094

RTL PLUS

6.00 Dobro jutro in poročila 9.05 Razne mladinske oddaje 11.00 Show program 11.25 Divja vrtanca 12.10 Vaš nastop, Al Mundy 13.10 Hammer 13.35 Kalifornijski klan 14.25 Springfieldska zgodba 15.10 Volčji klan 15.55 Chips 16.45 Tvegan 17.10 Vroča na grada 18.00 Divja vrtanca 18.45 Poročila 19.15 Ekipa A 20.15 Šef 21.15 Film 23.00 10 pred 11 23.30 Moški magazin 24.00 Film

SCREENSPORT

8.00 Eurobika 8.30 Tenis 9.30 Super kolesari 10.30 Eurobika 11.00 Monster Trucks 12.00 Ameriški nogomet 14.00 Rallykros 15.00 Ameriški profesionalni boks 16.00 Karting 17.00 Surfanje 17.30 Svet športa 18.00 Wrestling 19.00 GO - nizozemski moto šport 20.00 Britanski moto šport 20.30 Španski goli 21.00 Britanski rally 22.00 Boks - Eubank : Watson 23.00 Avto dirke 23.30 Akcija avto 24.00 Konjeništvo 1.00 Svet športa 1.30 Surfanje

STROJNO VEZENJE APLIKACIJ

OLGA BREZAR, Britof 112 A, tel.: 064/241-094

KINO

23. septembra

CENTER amer. vohun, thriller, SOKOL IN SNEŽENI MOŽ ob 17.45 in 20. uri STORŽIČ in ŽELEZAR Danes zaprto! RADOVLJICA amer. trill. KO JAGENJKI UMOLKNEJO ob 20. uri BLED amer. trill. NEDOKAZANA KRVICA ob 20. uri

GOBARSKI KOTIČEK

Kakšni organizmi so glive

Vse do nedavnega so strokovnjaki, ki proučujejo glive, le-te razvrščali med rastline, vendar so pri tem poudarjali, da pri glivah ne zasledimo korenin, stebla in listov pa tudi cvetov nimajo in ne klorofila. Posebnost je tudi v tem, da se ne razmnožujejo s semeni, temveč s troši. Pred nekaj več kot 20 leti je prišlo do nove razvrstitev organizmov, ki živijo na zemlji in danes govorimo o naslednjih kraljestvih živilih bitij:

MONERA - mikroorganizmi brez celičnega jedra in organelov
PROTISTA - enocelični organizmi z oblikovanim jedrom

ANIMALIA - živali, ki se hranijo s požiranjem hrane

PLANTAE - rastline, za katere je značilna fotosinteza

FUNGI - glive, ki vrskavajo hrano iz okolja

Glive torej niso niti rastline niti živali. Med rastline jih ne moremo uvrstiti zato, ker nimajo klorofila in same ne morejo s fotosintezo pridobivati organskih snovi, potrebnih za njihovo rast, živali pa tudi niso, saj organske hrane ne požirajo tako kot živali, temveč jo vrskavajo iz okolice skozi vegetativno telo, sestavljeno iz velikega števila tankih in votlih nitk, imenovanih hife. Te nitke so skrite našim očem in tvorijo podgobje ali micelij. Iz podgobja v ugodnih pogojih (vlaga, tempotla) požene sad, ki vsebuje velike količine trosov, potrebnih za razmnoževanje. Mikologji temu sadu pravijo trosnjak, gobarji pa kar preprosto goba. In koliko gliv raste na zemlji? Strokovnjaki mikologji trdijo, da jih je okoli 250 tisoč, torej približno toliko kot rastlin, vendar jih poznamo kmaj eno četrtin, oz. 65.000.

Na območju Slovenije so mikologi odkrili in opisali okoli 2000 vrst gliv, vendar je od teh za nabiranje primernih le okoli 400 vrst. Približno 100 vrst je strupenih. Med najbolj strupene pa vsekakor sodi **ZELENA MUŠNICA**, ki se pojavlja že meseca julija. Ker pa je iz rodu mušnic še nekaj smrtno nevarnih in strupenih gliv, so si gobarji izbrali za proučevanje gliv geslo, ki ga mora upoštevati vsak začetnik: **GOBARKA ABECEDA SE ZAČENJA S ČRKO "M" - MUŠNICA!**

Te abecede pa se je mogoče naučiti predvsem v gobarskih družinah, kjer imajo na razpolago veliko strokovne literature in strokovnjake. Ti bodo radovednim gobarjem začetnikom povedali marsikaj zanimivega s področja proučevanja, nabiranja in uporabe gliv ter jim pomagali določiti nabранe primerke trosnjakov - gob. - Božo Malovrh

PRIPRAVIMO SE NA ZIMO

Jajčevci, bučke in paprike v olju

1 kg jajčevcev, 1 kg bučk, 1 kg paprik, po okusu soli, 10 do 12 velikih česnovih strokov, 1/2 do 3/4 l olivnega ali navadnega olja, 1 žlica sladkorja, malo origana, 1/2 žličke majarona, 1/2 žličke bazilike, malo timijana.

Jajčevce, bučke in paprike operemo, potrgamo peclje in zrezemo na rezine ali bolj kratke in debele rezance. Potresemo s soljo, premešamo in pustimo pokrito pol ure. Na hitro speremo z mrzlo vodo in dobro odcedimo. Česni stisnemo, damo na vroče olje, kjer naj samo zadiši. Pridenko pripravljeno zelenjavo in odkrito dušimo 20 minut. Nazadnje primešamo dišavnice. S novko pobremo z olja in zdevamo v pripravljene majhne kozarce. Olje razdelimo po kozarcih in zapremo. Shranek je obstojen kratek čas, le 2 do 3 mesece. Okisanega ponudimo kot solato, brez kisa pa kot pikantno prilogo k mesu.

Pečene paprike s česnom

Mesnate paprike spečemo na plošči ali v pečici. Med peko jih obračamo. Pečene damo za nekaj časa v lonec. Pokrijemo in počakamo, nato jih olupimo. Vinskemu kisu prilijemo za eno četrtino olja, solimo in dodamo precej strtega česna. V to pomakamo pečene paprike in jih vlagamo v manjše kozarce. Zgoraj naj ostane 2 cm prostora. Kis z oljem prevremo in zlijemo na paprike. Segati mora čeznje. Zavežemo s celofanom. Tako pripravljene paprike so zelo okusne in tudi obstojne.

POSKUSIMO ŠE ME

Pehtranov biskvit

1,5 kozarca sladkorja, 1 vanilin sladkor in 2 celi jajci zmiksamo, dodamo 0,5 kozarca olja, nekaj žlic narezanih orehov in 2 do 3 žlice narezanega pehtrana. Premešamo, dodamo 3 kozarce moke, 1 pecilni prašek in sol. Vse skupaj znova dobro premešamo, damo na dobro pomazan pekač in pečemo okoli 20 minut pri 200 stopinjah C.

Pečeni biskvit lahko prerežemo in napolnimo s skuto, ki smo ji dodali malce sladkorja z vanilijem, sok ene limone in kozarček stepene smetane. In še to: za merico velja jogurtov kozarček.

PRAV JE, DA VEMO

Rozi B. iz Begunj nam je zaupala, kako že dolga leta poenostavlja kuhanje slivove marmelade. Sadeže opere, jim odstrani peke in dene v posodo. Na kilogram sadja da približno pol kilograma sladkorja. Tega ne zameša med sadje, temveč kar strese na sadje in posodo postavi v pečico. V njej kuha marmelado dve uri pri 150 stopinjah C. Domaci imajo namreč radi bolj redko marmelado in v njej sadeže, ki jih je še cutiti pod zobmi. Marmelado potem nalije v kozarce, te pa še enkrat postavi v pečico, da se na vrhu naredi skorjica, potem jih zaveže in ohlajene postavi v shrambo. Če bi hoteli bolj gosto marmelado, bi jo morali seveda še nekaj časa kuhati na štedilnikovi plošči, da bi izhlapelo več vode.

Slavka N. z Orehka pri Kranju pa slike - prav tako da približno pol kilograma sladkorja na kilogram sadežev - zmeša s sladkorjem, pusti stati čez noč, naslednji dan pa na hitro, v pol ure skuha marmelado in vročo zdevlje v ogrete kozarce.

Drage gospodinje,

takile drobni nasveti so silno dragoceni. Bi nam jih zaupale v objavo?! Pošljite nam jih, prosimo, skupaj s točnim naslovom. Vse objavljene bomo honorirali.

Ljubezen je ljudem bolj všeč kakor zakon iz istega razloga, zavoljo katerega so romani zabavnejši od zgodovine.

Chamfort

M O D A
Čas je za pletenje

Ročno spletena jopica je še vedno najlepša in zdi se, da trud, ki smo ga vložili v pletenje in spretnost, znamo danes bolj ceniti kot svoj čas. Sploh pa je vsaka takšna pletenina unikat. Za konec poletja in začetek jeseni je jopica skorajda obvezen del garderobe. Tale naš model je spletjen iz svetlo modrega garna. Kroj je preprost, raven, vzorec poljuben, jopica se ne zapenja.

In še nekaj: tudi k pletenini si najdimo primerno ogllico, najlepše je, če jo najdeme v osnovni barvi pletenine. V našem primeru je svetlo modra, poživljata pa jo bela in črna barva.

NAGRADNA KRIZANKA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28		

Izpolnjen kupon z vpisano rešitvijo, nalepljen na dopisniko, pošlji te v uredništvo Gorenjskega glasa, 64000 Kranj. Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki jih bomo prejeli do četrtka, 26. septembra 1991, do 8. ure. Ne pozabite pripisati svojega nazivnika!

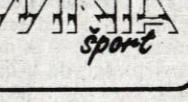
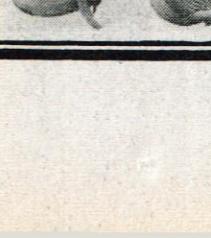
Za današnjo križanko razpisujemo naslednje nagrade:
nakup v Omnia šport marketu v

- nakup v Omnia sport marketu v
 1. nagrada v vrednosti **1.500,00** din
 2. nagrada v vrednosti **1.000,00** din
 3. nagrada v vrednosti **500,00** din
 4., 5. in 6. nagrada:

klubska kartica **OMNIA ŠPORT KLUB** za 5 % popust pri nakupih vsega blaga, razen koles, veljavna 1 leto

Tokrat ni objavljenega izida žrebanja, ker smo prejšnji teden objavili TV križanko. Če je v soboto niste uspeli rešiti, imate še eno možnost v nedeljo, 22. 9. 91, ko bo na prvem programu TV Slovenije ob 13.35 ponovitev oddaje.

			AUTOR KRIŽanke R. NOC	NEM MEŠČ FILOZOF (GEORG)	NENA- SITNOST	ALOJZ ZUPAN	OSTRO O- MEJEN CU- REK ENO- BARNVNE SVETLOBE	REČICA V IŠKEM VINTGARJU	ZLATKO PEČAN	PREBIVAL ANTIČNE AONIJE	TEPČEK NEUMNEŽ	ČLOVEK V ZGODNI ŽIVLJENJ- SKI DOBI	STOPANJE NAZAL PO RAKOVO	GORENSKI GLAS
			ANG DRŽAV- NIK KI JE ZDRUŽIL IR- SKO IN VEL- BRITANUO	RUDI OMOTA	18	SLAVKO KOLAR LOVRENČ ARNIČ	20	KOZMET KOLEKCIJA PRENAŠA- LEC MISLI NA DALJ VO	8				LABORATO- RJSKA PO- SODA ZA PRETAKANJE	
			ČEŠ KRALJ (PREMISL) GRŠKI BOG VETROV	PRIPADNIK ELEATOV SKANDIN DROBIZ	26	PRIPADNIK TATAROV GLASILO IT SOCI- ALISTOV	21	PESNIK AM. FILM. IGRALKA (MARILYN)	2	SOD. SLOV PESNICA NORV PISEC (JONAS)				
			GORENSKI GLAS	GIBI KRETNE PIHAL IN- STRUMENT	27	EDO MURTIČ	REKA V SUDANU TRENJE	REKA V SUDANU TRENJE	REKA V SUDANU TRENJE	REKA V SUDANU TRENJE	REKA V SUDANU TRENJE	REKA V SUDANU TRENJE	REKA V SUDANU TRENJE	REKA V SUDANU TRENJE
			TKANINA ZA BRISAČE	IVAN LEVAR	PRIPOVED- NIK PRIPO- VEDOVALEC	PRIPADNIK TATAROV GLASILO IT SOCI- ALISTOV	IND PISA- TELJ (RAJA) POLJSKI PIŠATELJ	GL MESTO BURME	HERMANN OBERH MIRKO NOVOSEL	6				BODEČ PLEVEL
			ANA PAVLOVA	VOJAŠKA STOPNJA. RANG ZNOJ	12	19	TERMOKVA OZKA DESKA	24						22
			RIMSKA 5	TRDONEB- NI GLAS RAJKO LOTRIČ	23	17	SOD. HRV PUBLICIST (IVANI)	SMUČARKA ZAVADLAV KRAJ OB SOČI PRI KANALU	3					
			SPORA	1	FR SKLA- DATELJ (MAURICE) SPRIMEK SNEGA	28	SOD. HRV PUBLICIST (IVANI)	ANDREJ TEMIN GLASBENIK SOSS	16					
			ŽENSKI PEVSKI GLAS	JADRNIČA Z DVEMA TRUPOMA	14	MOČVRNAT GOZD NA SEV EVRAZIE NINO ROBIČ	10	EMILIJAN CEVC	VERA ALBREHT	15				5
			SESTAVINA ZEM. PLINA	SESTAVINA ZEM. PLINA ŠTEFICA PRAJA	7	IGOR RAVNIKAR	13	KRIVINA ZA SANI						

Kdo ne mara kapelice na Triglavu

Pri gospodu župniku Francu Urbaniji na Dovjem smo se oni dan oglasili v dobrni veri in v trdnem prepičanju, da bomo lahko kaj napisali o tem, kako so postavljali kapelico na Kredarici. Franc Urbanija je v svojih nenehnih prizadevanjih, da se dostojno oddolžimo veliki in pomembni dedičini Jakoba Aljaža ne le neumorno delal v odboru za postavitev Aljaževega spomenika, opremil in odprl Aljaževo sobo v župnišču na Dovjem, ampak tudi želel ponovno postaviti kapelo na Triglavu.

Kako smo se zmotili! Presečeni smo nameč ugotovili, da kapelica sploh še ne stoji. Celo več: Franc Urbanija žalostno ugotavlja, da se z raznimi dovoljenji za postavitev kapele namenoma zavlačuje.

»Tukaj pa nekaj manjka!«

Takole pripoveduje Franc Urbanija:

»Dovski župnik Jakob Aljaž je na Kredarici postavil prvo kapelico leta 1896, se pravi isto leto, ko je bila zgrajena prva triglavsko koča. Iz Aljaževih zapiskov lahko razberemo, da je ob postavitvi prve triglavsko koče na Kredarici stopil nekoliko stran, se zamislil in si dejal: »Tukaj pa nekaj pomembnega manjka! Na tistega, ki nam je vsem dal to triglavsko lepoto, smo pa pozabili!« In je dal postaviti kapelo, ki so jo blagoslovili naslednje leto.

Ta triglavsko kapela je prezivila tako prvo kot drugo svetovno vojno, še celo leto 1948, ko je bila najhujša komunistična gonja. Pozimi ali na pomlad leta 1954 pa je bila minirana!

Še danes ni nikjer nobenega uradnega dokumenta ali odločbe, po kateri bi se zahtevalo, da se kapelica na Triglavu odstrani! Nekomu je pač bila napot, pa jo je dal prav po teroristično uničiti. O tem, kdo je bil, se na veliko govori. Domačini, ljudje, vedo, kdo je bil tisti, ki je kapelo nasilno porušil, naštrevajo pa tudi več možnih »minercev«. Sam osebno mislim, da bi bilo najbolj pošteno, da tisti, ki je storil, sam pove. Saj se mu ne bo nič zgodilo, ljudje pa ne bodo še naprej obsojali tistih, ki niso nič krivi.

Moram reči, da je bil Jakob Aljaž na kapelico na Triglavu prav tako ponosen kot na stolp. Razmišljam tudi takole: le kdo se je tako bal križa, da ga je dal odstraniti. Saj križ ni samo znamenje krščanstva, ampak ga je treba videti kot vez, kot enega izmed prasimbolov,« pravi Franc Urbanija.

Poklonili zemljišče za kapelico

Križ vrh Triglava - leta 1954 so neznanci nasilno odstranili tudi križ na Škrlatici - pa se nekateri tudi danes še vedno bojijo. Nekdo že mora biti zelo zainteresiran, da nove kapele na Triglavu ne bi bilo, kajti dovški župnik nadaljuje:

»Nikdar ni ugasnilo hrepeneњe, da bi se kapelica ponovno postavila. Dr. Branko Salamon v svojem pismu leta 1986 izrecno poudarja nujnost ponovne izgradnje kapele na Kredarici, naslednje leto zahtevo ponovi tudi gospod nadškof metropolit ob priložnosti prvega povojnega žegnanja na Kredarici.

In tako so se začele zbirati zamisli in načrti - k uresničevanju ideje je precej doprineslo tu-

Župnik Franc Urbanija

di Aljaževo leto 1989. Pripravljeni so bili načrti, maketa je bila na ogled v župnišču na Dovjem. Ogledala sta si jo tudi sedanja člana slovenskega predsedstva dr. Matjaž Kmecl in Ciril Zlobec pa direktorica Triglavskega naravnega parka Marija Zupančič - Vičarjeva. Po njihovih besedah se je dalo sklepati, da si bodo tudi oni prizadevali za čimprejšnje poravnavo krvic, ki je bila storjena Jakobu Aljažu, domačinom, planincem v času boljševiškega terrorja.

Bili so sprejeti vsi načrti in pridobljeno zemljišče, kajti na prostoru, kjer je stala Aljaževa kapelica, je razširjen Triglavski dom. Zemljišče je podarilo planinsko društvo Ljubljana - matična rimskokatoliškemu župnišču z izrecnim namenom, da je to lokacija za novo kapelo..

Minister Jazbinšek pa nič!

Zato je danes še toliko bolj nerazumljivo, da se sedaj poskuša s pomočjo zahtev v Triglavskem naravnem parku mora republiška skupščina izjemno odobriti posege v prostor. Le kdo so tisti varuh, ki so sestavljali ta zakon in kdo so tisti, ki dejansko ščitijo naravo? V jeseniški občini so zares naredili prav vše, da bi kapelica stala, le ministrstvo za urejanje prostora in varstvo okolja zavlačuje. Zanimivo pri tem je, da tako izredno dovoljenje skupščine ni bilo potrebno za adaptacijo in novogradnje na Planiki, na Doliču, ne za kočo pri triglavskih jezerih. Za majh-

Kapelico na Kredarici je leta 1896 postavil Jakob Aljaž Škrlatici, ki ga je turistično društvo Skala postavilo.

so iskali soglasja pri vodstvu Triglavskega naravnega parka. To vodstvo pa se ni čutilo pristojno, da odobri tak poseg, zato je zaprosilo za mnenje nadrejeni ministrstvi za kulturo in urejanje prostora in varstvo okolja. Ministrstvo za kulturo je še isti teden dalo pozitiven odgovor, ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora pa je potrebovalo točno teden dni manj kot eno leto, da je poslalo odgovor. V zadnjem številki Družine minister Miha Jazbinšek odgovarja na članka dr. Janeza Grila in dr. Avgusta Mencingerja in se izgovarja, da do zadnjega časa ni imel zbrane dokumentacije, ki bi mu omogočala odgovor...

Po zadnjem obisku gospoda ministra Jazbinška in njegovih sodelavcev na Kredarici bi lahko pričakovali hitrejše odločanje, pa se stvari žal še vedno zavlačujejo, češ da manjka to in ono... Ljudje pa kapelico pričakujejo in se upravičeno jezijo, saj na Kredarici čas delovne sezone mineva. Prav žalosten sem, da se moram naravnost boriti za dovoljenje s tistimi, ki naj bi varovali slovensko zemljo, ko gre vendar za popravitev krvice Aljažu. Še Aljažu ni bilo treba iskat dovoljenja pri Nemcih, ki so bili tedaj oblastniki.

In tudi tole se sprašujem,« zagnjeno pravi Franc Urbanija, »po zakonu o triglavskem naravnem parku mora republiška skupščina izjemno odobriti posege v prostor. Le kdo so tisti varuh, ki so sestavljali ta zakon in kdo so tisti, ki dejansko ščitijo naravo? V jeseniški občini so zares naredili prav vše, da bi kapelica stala, le ministrstvo za urejanje prostora in varstvo okolja zavlačuje. Zanimivo pri tem je, da tako izredno dovoljenje skupščine ni bilo potrebno za adaptacijo in novogradnje na Planiki, na Doliču, ne za kočo pri triglavskih jezerih. Za majh-

no kapelico pa je treba vse more. Zares škoda, da minister Jazbinšek ni bil navzoč na zadnjem žegnanju 21. avgusta na Kredarici, kjer so tako verni kot neverni planinci terjali, da se mora kapelica takoj postaviti...«

Na Kredarici je za gradnjo kapelice že ves material in če se gradnja ne bo pri priči začela, ga bo zima povsem uničila. In kdo bo odgovarjal za škodo, ki bo tako nastala?

Več kot očitno torej je, da gre za golo - nagajanje! Zato bi bilo še najbolje, da se dovški župnik, ki je že neštetokrat dokazal, kako zgledno skrbi za Aljaževo dedičino, odloči in kapelico postavi tudi brez dovoljenja. Na črno! Saj je tudi v triglavskem pogorju že toliko črnih gradienj, da kapelica ne bo prva. Sploh pa ne gre za nekaj novega, ampak za postavitev Aljaževe kapelice, ki je bila nasilno odstranjena. ● D. Sedej

JELOVICA

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Zgodbe iz školjke
11.40 Sedma steza
12.10 Osmi dan
12.55 Video strani
13.00 Poročila
14.40 Video strani
14.50 Mozaik ponovitev: Angleščina, Follow me, 20. lekcija
15.15 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik - šolska TV
17.05 Velikani svetovne književnosti: Majakovski
17.40 Nekoč je bilo .... življenje: Kostni mozez
18.05 EP, Video strani
18.10 Spored za otroke in mlade
18.10 Lonček kuhaj: Sadna torta
18.25 Popotovanje po reki Zali
19.15 Risanka
19.20 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Materinska ljubezen, angleška nadaljevanja
20.55 EPP
21.00 Novosti založb
21.10 Euromusica, 2. del
22.00 TV dnevnik, vreme
22.20 EP, Video strani
22.25 Sova
Skupni računi, angleška humoristična nanizanka
Ognjena polja, avstralska nadaljevanja
Umetnost za vsak dan, franco-ska dokumentarna serija
0.35 Video strani

20.05 Posebna oddaja
21.30 Poročila
Za svobodo
22.30 Poročila (Kronika dneva)
23.00 Za svobodo
0.15 TV izbor
1.15 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

16.40 Video strani
16.50 Mali svet
17.20 Temna plat pravice
18.05 Prvaki razreda
18.30 Twin Peaks
19.20 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Varaždinski baročni večeri, prenos koncerta
21.30 Singen
22.25 Pujsovi dosjeji
22.50 Veličastni fantje

KANAL A

20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Dolgi dnevi maščevanja

TV KOPER

17.30 Skupni programi z II. mrežo TV Slovenije
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka - otroški program
20.30 Rayanovi
21.00 Kopališki mojster
22.25 Žrebanje lota
22.30 TV dnevnik
22.40 Agent Pepper
23.30 Športna rubrika

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio 2 Koper
19.00 II. mednarodni festival zborovskega narečnega petja Ljubljana '91, 1. oddaja
19.30 TV dnevnik, Sarajevo
20.00 Žarišče
20.30 Žrebanje lota
20.35 Povečava, beneški filmski festival
22.05 Satelitski programi - poskusni prenos
23.40 Yutel, eksperimentalni program

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program
9.00 Čas v sliki
9.05 Pravica do ljubezni
9.30 Angleščina
10.00 Šolska TV
10.30 Moje najuspešnejše leto, ponovitev ameriškega filma
12.00 Video razglednice
12.05 Šport v pondeljek
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi
13.35 Čudovita leta
14.00 Waltonovi
14.45 Mojstri jutrišnjega dne
15.00 Otroški program
15.05 Tudi hec mora biti
15.30 Am, dam, des
15.55 Varnostniki okolja
16.05 Nowe dogodivščine Blac Beatty

16.30 Glasbena delavnica
17.00 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Falcon Crest
19.21 Znanje danes
19.30 Čas v sliki, vreme
20.00 Šport
20.15 Dežela dolin
21.00 Naredi si sam
21.07 Pogledi s strani
21.15 Prijemač, nemški film
22.50 Umazana igra, ameriški film; Goldie Hawn, Chevy Chase
0.40 MacGyver
1.25 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama
16.50 Leksikon umetnikov
17.00 Šolska TV
17.40 Orientacija
18.00 Pravica do ljubezni, serija

18.30 Pozdravljenje Avstrija, rdečelo-rdeča nagradna igra
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Kultura
20.15 Tista stvar je, kviz
21.00 Naredi si sam
21.07 Reportaže iz tujine
22.00 Čas v sliki
22.30 Klub 2
Poročila

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program, glasba -
8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba + EP - 10.00 Dopoldanski dnevnik - 12.05 Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.20 Osmrtnice in obvestila - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočturno - Robert Frost: Dve poti - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP -
16.50 - Športne novice - 17.00 - Obvestila - 17.20 - Med nami so zanimivi ljudje - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalci - prenos Radio Slovenija - 14.30 - Domäce novice 1 - 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domäce novice 2 - 17.00 - Torkov popoldan, vmes čestitke poslušalcev in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radia BBC - 18.59 - Odpoved programa

PRO 7

6.00 Moji trije sinovi, ameriška serija
6.25 Moj prijatelj Taffdi 6.50 Richmond Hill 7.35 Bret Maverick 8.25 Risanke 9.05 Mladenci z druge zvezde, ponovitev 10.00 Shane, ameriška nadaljevanja 10.55 Bret Maverick 11.50 Deseterica izmed nas 12.15 Harryjeva čudovita kazenska porota 12.40 Colt za vsak primer 13.25 Neukročeni, ameriški vestern, ponovitev 15.10 Risanke 16.10 Planet opic 17.05 Deseterica izmed nas 17.30 Poročila 17.45 Tenis, loparji in tatovi, kriminalna nadaljevanja 18.35 Risanke 20.15 Salem alekum, nemška komedija 22.00 Sierra Charriba, ameriški vestern 0.50 FBI 3.35 Neverjetne zgodbe

RTL PLUS

6.00 Dobro jutro in poročila 9.20 Mladinske oddaje 11.25 Divja vrtnica, se-

SLOVENIJA 1 20.05

MATERINSKA LJUBEZEN

Razstava fotografij Ruth Vessey je zelo odmevna. O njej poroča tudi televizija in predvaja tudi posebno oddajo o Ruth in njeni družini. Gleda jo tudi Helena Razjeda, jo zavist, zanje pa je še hujš udarec odkritje, da njen zvesti bratranec George redno obiskuje Ruth. Po njenem je že grdo izneveril in izdal. Zato zasluži najstrožjo kazeno. Georgeva prebrisano pripelje do tega, da nič hudega slušec zaklene zakloničče, v katerem ima Ruth svoj laboratorij, in zapre zračnike. Ruth se zadruži. George sodijo zaradi umora.

KRAJN, JAKA PLATIŠE 13

STROJNO VEZENJE APLIKACIJ

OLGA BREZAR
BRITOF 112 A, 64000
KRAJN
TEL.: 241-094

rija 12.10 Vaš nastop 13.10 Hammer 13.35 Kalifornijski klan 14.25 Springfieldska zgodba 14.40 Volčji klan, mafijska telenovela 15.30 Chips 16.20 Tvegan 17.10 Vroča nagrada 18.00 Tekma s smrtoj 18.45 Poročila 19.25 Knight Rider 20.15 B. L. Stryker 22.00 Eksplozivno 24.00 Film

SCREENSPORT

8.00 Eurobika 8.30 Konjeništvo 9.30 Karting 10.30 Eurobika 11.00 Wrestling 12.00 Surfanje 12.30 Irske konjske dirke 13.00 Super kolesarji 14.00 Mednarodni moto šport 15.00 Britanska formula 3000 16.00 Boks - Eubank : Michael 17.00 Akcija avto 17.30 Španski nogomet 19.00 Super kolesarji 19.30 Britanska formula 3.20 20.00 Tenis 21.00 Indy dirke 22.00 Boks 24.00 Biljard snooker

STROJNO VEZENJE APLIKACIJ
OLGA BREZAR, Britof 112 A, tel.: 004/241-094

KINO

24. septembra

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.00 Poročila
7.05 TV koledar
7.15 Posebna oddaja
8.00 Poročila in Frontna linija
9.00 Poročila in tiskovna konferenca iz Osijeka
10.00 Poročila
Za svobodo
Servisne informacije
Gost
11.00 Poročila in tiskovna konferenca iz Skupščine republike Hrvatske
13.30 Poročila
Za svobodo
Gost
Reportaže
14.30 Poročila
Gost

CENTER amer. fant. film TERMINATOR I. ob 18. uri, amer. vohun. thrill. SOKOL IN SNEŽENI MOŽ ob 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. OGNEMET STRASTI ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. krim. film ROOKIE - ULICNI POLICAJ ob 18. in 20. uri ŠKOFJA LOKA amer. trill. HOT SPOT ob 20. uri RADOVLJICA Ni predstave! BLED amer. trill. KO JAGENJČKI UMOLKNEJO ob 20. uri

PRODAJALNE POZOR!

Podjetje išče prodajalne na območju Gorenjske za prodajo POSNETIH AUDIO KASET (uvoz) in T-SHIRT MAJIC z glasbenimi motivi. V poštev pridejo glasbene trgovine in papirnice.

Ponudbe pod šifro
"DOBER POSEL".

UGODNO - NIZKE CENE

Trgovina
KASABLANKA

pri Vodovodnem stolpu v
Kranju
vam nudi:

- veliko izbiro tre-nirk (tudi za otroke)
- vetrovke
- jeans hlače
- svilene kimone
- spodnje perilo

Obiščite nas in se
prepričajte!

TRGOVINA

v Reševi ulici - Primskovo (blizu samopostrežne trgovine na Klancu) vam po najnižjih cenah nudi ves šivilski material - zadrge vseh dolžin in barv, več kot 1000 vrst gumbov, podloge, elastike vseh širin, sukanec, razne trakove, čipke, prejo za vezenje, gobeline, ovratnike, centelin...

Posebna ponudba v septembru

Zadrge 20 cm 20,00 din
Sukanec Rubin 68,00 din
Ramenske blazinice 30,00 din

Montiramo tudi stiskalce italijanske znamke Fiocchi!!!

Za člane petice dodatni popust!

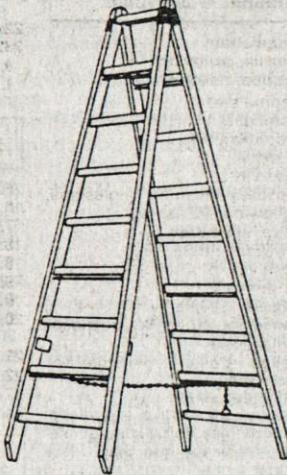
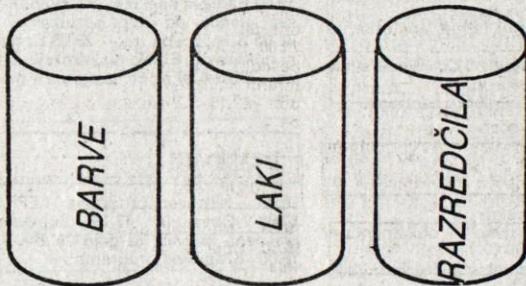

Septembra v MERKURJU

CELA LESTEV ZA 3/4 CENE

(za takojšnja plačila)

PLESKARSKE IN UNIVERZALNE LESTVE ELAN

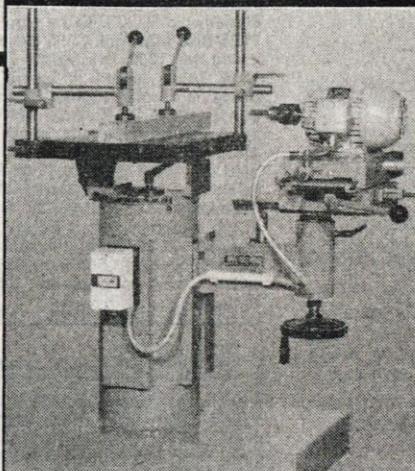
15 % CENEJE
pri nakupu nad
500,00 din

Za takojšnja plačila in za člane stanovanjskih zadrug
Podrobnejše informacije v MERKURJEVIH prodajalnah!

STROJNO VEZENJE APLIKACIJ
OLGA BREZAR, Britof 112 A, tel.: 004/241-694

alplies strojegradnja

64228 Železniki, Slovenija, Jugoslavija
telefon (064) 67-121, telex 34557 yu alplies
telefax (064) 66-153

PROIZVODNI PROGRAM

- večnamenski vrtalni rezkalni stroj
- horizontalne razrezovalke
- stroj za izdelavo moznikov
- hidravlične dvižne mize
- krožne žage
- stroj za izdelavo okroglih palic
- dvojna pirezovalka
- razni transporterji
- zatezne ročice

V SODELOVANJU S FIRMO

HOLZ-HER

VAM PO

KONKURENČNIH CENAH NUDIMO

- ročno električno orodje
- vertikalne razrezovalke
- robne furnirke

**25 %
POPUST**

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Spored za otroke in mlade: Živ žav
9.55 Materinska ljubezen, angleška nadaljevanja
10.05 Video strani
13.00 Poročila
15.20 Video strani
15.30 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik
17.05 Boj za obstanek: Velika slana puščava, angleška poljudno-znanstvena serija
17.30 Dunaj, avstrijska dokumentarna oddaja
17.45 EP, Video strani
17.50 Spored za otroke in mlade: Srečna hiša dober dan, posnetek mladinske igre SNG Maribor
18.50 Risanka
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Film tedna: Tuja se poljubita, ameriški film
21.35 EPP
21.40 Intervju
22.20 TV dnevnik, vreme
22.40 EP, Video strani
22.45 Videogodba
23.30 Sova
Alf, ameriška nanizanka
Ognjena polja, avstralska nadaljevanja
0.50 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 18.30 Alpe Jadran
19.00 TV Slovenija 2 - Studio Maribor
19.00 Poslovna borba
19.15 TV ruleta
19.30 TV dnevnik ORF
20.00 Žarišče
20.30 Benjamin Britten: Peter Grimes
23.05 Svet poroča
23.50 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.00 Poročila
7.05 TV koledar
7.15 Posebna oddaja
8.00 Poročila
9.00 Poročila in tiskovna konferenca
10.00 Poročila
Za svobodo
Servisne informacije
Gost
11.00 Poročila in tiskovna konferenca iz Skupštine Hrvatske
12.00 Poročila
12.30 TV izbor, ponovitev
13.30 Poročila
Za svobodo
Gost
Reportaže
14.30 Poročila
14.30 Za svobodo
Gost
Tuja dokumentarna serija
17.05 Frontna linija
17.30 Gospodarstvo
18.00 Poročila in TV konferenca
19.00 Pojmovnik vojne
19.30 TV dnevnik
20.05 Posebna oddaja
21.30 Poročila
Za svobodo
Dokumentarna oddaja
Glasbeni program

- 22.30 Poročila (Kronika dneva)
23.00 Dokumentarni program
0.15 TV izbor
1.15 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 16.35 Video strani
16.45 Pozabljena zgodba, otroška nanizanka
17.10 Shingen, dokumentarna serija
18.05 Pujsovi dosjeji
18.35 Veličastni fantje
19.20 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Risanka
20.15 Ciklus filmov znanstvene fantastike
Odiseja 2010, ameriški barvni film
22.05 Veličastni fantje, angleška nanizanka
23.00 Chelmsford 123, humoristična nanizanka
23.25 Poirot, angleška nanizanka

KANAL A

- 20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Charles in Lucie, francoski film

TV KOPER

- 18.30 Risanke
18.50 Odperta meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka - otroški program
20.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
21.00 Čudeži sveta
21.30 Buck Rogers
22.20 TV dnevnik
22.30 Agent Pepper
23.20 Športna rubrika

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program
9.00 Čas v sliki
9.05 Pravica do ljubezni, ponovitev
10.00 Šolska TV
10.30 Prijemač, ponovitev
12.05 Nekoč
12.10 Reportaže iz tujine
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi, ponovitev
13.35 Čudovita leta
14.00 Wichertovi iz soseške
14.45 Metroji sveta
15.00 Otroški program
15.05 Duck Tales
15.30 Tujljinja Ilse
16.00 Kotiček za živali
16.05 Nove dogodivščine Black Beauty
16.30 Za in proti
17.00 Mini CVS
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Falcon Crest
19.21 Znanje danes
19.30 Čas v sliki
19.53 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Šport
20.15 Columbo
21.45 Pogledi s strani
21.55 Dallas
22.40 Barve ptičev, avstrijski film
0.05 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
14.50 Leksikon umetnikov
17.00 Multikulturno življenje

- 17.30 Zemlja in ljudje
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Zarjovi, lev!
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Argumenti
21.30 Črna na belem
22.00 Čas v sliki
22.30 Šport
Čas v sliki

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 4.30-8.00 Jutranji program, glasba -
8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba - 9.20 Dnevnikov odmev -
12.05 Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 15.00 Radio danes, radio jutri - 17.00 Studio ob 17. in glasba -
19.00 Radijski dnevnik - 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev -
21.05 S knjižnega trga - 23.05 Literarni nokturno - Slawomir Mrožek: Črtica - 23.15-4.30 Nočni program - glasba -

1. RADIO ŽIRI

- 16.00 - Napoved programa - EPP -
17.00 - Obvestila - 17.15 - Zabavna-glasbena lestvica in gost "v živo" -
19.00 - Odpoved programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalci - prenos Radio Slovenija - 14.00 - Novosti iz narodno-zabavne glasbe - 14.30 - Domäče novice 1 - 14.45 - Radijski sejem - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domäče novice 2 - 17.00 - Tema - 18.00 - Čestitke poslušalcu - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radia BBC - 18.59 - Odpoved programa -

PRO 7

- 6.20 Moji trije sinovi, družinska serija
6.45 Moj prijatelj Taffdi 7.10 Shane 7.55 Bret Maverick 8.45 Risanke 9.25 Planet opic 10.20 Hiša na trgu Eaton 11.15 Bret Maverick 12.05 Deseterica izmed nas 12.35 Grk osvaja Chicago 12.50 Tenis, loparji in topovi 13.35 Sreča na obroku, angleška komedija, ponovitev 15.10 Risanke 16.10 Gosпод Ed, humoristična serija 16.35 Moj prijatelj Ben 17.10 Deseterica izmed nas 17.30 Poročila 17.45 Agentka s srcem, ameriška detektivska nadaljevanja 18.35 Risanke 20.15 Sever in jug, ameriški film, tretji del 22.00 Spenser 22.55 Rim, italijanski film 1.05 Nočni sokol 1.55 Sierra Charriba, ameriški vestern, ponovitev 3.50 Avtoštopar

RTL PLUS

- 6.00 Jutranji program 9.15 Otoške oddaje 11.30 Divja vrtnica 12.10 Vaš nastop 13.05 Hammer 13.35 Kalifornijski klan 14.25 Springfieldska zgodba

KINO

SLOVENIJA 1 20.05

TUJCA SE POLJUBITA

ameriški barvni film; igrajo: Peter Coyote, Blaine Novak, Victoria Tennant in drugi. Stevie Blake, zgoverni Newyorkan, je ambiciozen igralec, ki je v svoji vlogi pripravljen narediti vse. Režiserji Stanleyju se zato zdi primeren za boksarja v novem filmu. Čeprav vloga ni pretirano pomembna, pa nastopijo težave. Stevie je namreč popoln začetnik... Ob vsem tem se Stanley ubada tudi s finančnimi problemi. Brutalni gangster Frank Silva se ponudi, da bo financiral film. Seveda pa postavi svoj pogoj: glavno vlogo mora igrati njegova ljubica Carol. Na režiserjevo veliko grozo tudi ona nima nobenih igralskih izkušenj. Ker pa Steniju kljub temu želi posneti vsaj kolikor toliko preprljive prizore, se odloči, da bo glavna igralka zblžil v privaten življenu. Tako naj bi na filmu zaživel nujna osebna strast...

OMNIA
SPORT MARKET

KRANJ, CANKARJEVA 4

STROJNO VEZENJE APLIKACIJ

OLGA BREZAR
BRITOF 112 A, 64000 KRANJ
TEL.: 241-694

ba 14.40 Volčji klan, telenovela 15.30 Chips 16.50 Tvegano 17.10 Vroča na grada 18.00 Tekma s smrtnjo 18.45 Poročila 19.15 Nazaj v preteklost 20.15 Pozdravljeni 21.15 Narodnozabavne melodije 22.10 Sternov TV magazin 23.25 Benny Hill 24.00 Film

SCREENSPORT

8.00 Eurobika 8.30 Britanska formula 3000 9.00 Španski nogomet 9.30 Ga- torade iziv 10.30 Evrobika 11.00 Odbojka na plazi 12.00 Biljard snooker 14.00 GO - nizozemski moto šport 15.00 Tenis 16.00 Super kolesarji 16.30 Šport v Franciji 17.00 Košarka 18.00 Superkros 19.00 Ameriški nogomet 20.00 Rugby - Škotska : Romunija 21.00 Japonska formula 3000 22.00 NASCAR dirke 23.00 Baseball - Toronto : Oakland 1.00 Košarka - Milano : Antibes

25. septembra

CENTER amer. fant. film TERMINATOR I. ob 18. in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. OG NJEMET STRASTI ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. akcij. krim. film ČRNI DEŽ ob 18. in 20. uri DUPLICAJA amer. kom. OSKAR JE KRIV ZA VSE ob 20. uri ŠKOFJA LOKA amer. trill. HOT SPOT ob 18. in 20. uri RADOVLJICA amer. trill. KO JAGENJČKI UMOLKNEJO ob 20. uri BLED Ni predstave!

GLASBENA LESTVICA RADIA ŽIRI

Pozdravljeni, bralci Gorenjskega glasa in poslušalci RADIA ŽIRI. Priznajte, da ste čez poletje pogrešali našo glasbeno lestvico. Seveda, zato je že skrajni čas, da štartamo znova. Našo lestvico boste lahko poslušali na valovih Radia Žiri vsakih 14 dni, kot ste že navajeni - ob sredah od 16. do 19. ure. V vsaki naši oddaji bomo predstavili kakšno novo kaseto z njenimi izvajalci v studiu. Za vse vas, bralce Gorenjskega glasa pa smo spet pripravili lepe nagrade, ki jih boste dobili, če boste sodelovali z nami in boste izžrebani.

Kupone pošljite na naslov: Radio Žiri, Trg Osvoboditve 1, 64226 Žiri

Domača skladba:

Tuja skladba:

Novi predlog:

Naslov:

Med poslanimi kupončki bomo izžrebali nekoga, ki bo dobil nagrado v TRGOVINI IN KOMISIJSKI TRGOVINI »ANI«, na Spodnjem trgu 16 v Škofiji Luki.

Danes vam ponujamo 10 predlogov, vi pa jih boste s svojimi glasovi postavili na svoja mesta!

DOMAČA LESTVICA

1. Helena Blagne - Moj mornarček
2. Pop design - Zate Slovenija
3. Petra Bizjak in Marijan Smode - Pozdravite našo deželo
4. Chateau - Objemi me
5. Big Ben - Stara mama
6. Tomaž Domicelj - Si, si Simona
7. Damjana in Hot hot hot - Nocoj ljubila bi se s teboj
8. Zoran Predin - Skuštrana
9. Brane Drvarič - Ostani z mano
10. Simona Weiss - Nebo naj te čuva

TUJA LESTVICA

1. Paula Abdul - Rush, Rush
2. Extreme - More Than Words
3. Tomislav Ivčič - Stop the War
4. Ksenija Erker - I maschi
5. Gipsy Kings - Baila me
6. Madonna - Holiday
7. Jimmy Somerville - Small town boy
8. Chriss Rea - Set Me Free
9. Roxette - Perfect day
10. The nothing hillbillies - Railroad worksong

Nastop skupine »Sokoli« v Clubu Robinson

Neke temne noči, na petek trinajstega, se je nad Tržič pričivala gosta megla in z njo so prišli tudi »Sokoli« ter zapeli: »Mater, don's je praznik...« In res je bil v petek, 13. septembra, v Tržiču cel praznik, ko je v Clubu Robinson nastopila popularna slovenska rock skupina »Sokoli«. To je skupina, ki očitno zna pritegniti širok krog poslušalstva, saj je bil obisk nad vsemi pričakovani. In prav gotovo nihče ni ostal razočaran, kajti slišali smo lahko vse, od preprostih do udarnih skladb, od bluesa do rock'n'rolla, skratka, za vsakogar nekaj.

Vsekakor pa je treba pohvaliti tudi Robinson club, ki že nekaj časa prireja nastope raz-

nih skupin, saj Tržič prej takih prireditev skorajda ni poznal.

Klemen Primožič

Pri Srečku in Nadi na Dobrči

Časa tudi v hribih ne gre izgubljati

Tudi Teranova dva nista prav zelo vesela, če v njuno kočo prihajajo planinci, težko obloženi s hrano iz trgovine. Če bi le malo preračunalni, bi videli, da se ne izplača prav nič nositi tako daleč. Prvič se namučiš s težo nahrbtnika, namesto da bi v hoji v hrib le užival, drugič pa zapraviš veliko več. Kaj vse brez potrebe nakupijo ljudje po trgovinah za v hribe! Take in drugačne salame, sire, sokove, hlebce kruha... Nekateri celo steklenice piva in vina prinašajo s seboj. Tule gori pa stane enolončnica s kruhom vred le 55 din. Po želji pa si lahko privoščite tudi makarone, sendvič, kranjsko klobaso v zaseki, kavo s smetano, celo sadno kupo! In pijače! Pivo stane tule vrh Dobrče prav toliko, kot v goštini v dolini: 35 din. Takole razmišlja mladi oskrbnik Srečko Teran v binglju z nogami v ograje pred kočo na Dobrči. Že res, prav ima, vendar nas treh ni prav nič sram, da smo se "oboržile" z vsem mogočim. Pred nami sta dva dneva hoje, pomilatiti je treba tudi med potjo, ne le v kočah. Kaj pa, če koča le ne bo odprta, če se muhasti oskrbnik premisli, da tisti dan ne bo kuhal pa pika.... "Ziher je ziher" pravijo in zagotovo bomo pravi planinci še vedno nosili s seboj vse mogoče, le tisti "modri dirkači" v elastičnih oprijetih hlačah, ki zadaj komaj prenešej žep za zvit bankovc, saj jih pri dosegaju rekordnih časov v hribih prav nič ne sme ovirati, bodo morda boljši gostje planinskih koč. Pa dvo-mim. Taki tudi pojedo "za eno glisto".

Ampak pri koči na Dobrči sem s tem razmišljanjem o hrani šla predaleč. Povedati sem hotela nekaj čisto drugega: kako oskrbnika Teranova izkorisčata prosti čas, kadar ni planincev. Pletilstvo sta se lotila, in kadar ni ljudi, pridno šivata tisto, kar sta spletla doma. Morda gre Srečku šivanje še bolje od rok. Če hočete, lep planinski pulover lahko tu tudi kupite. Morda tegale temno sivega z obrisi koče na Dobrči na prednjiku? Ali ta modro-sivi ali modro-beli norveški vzorec? Dobro sta si tole zamislila, kajti čas je dragocen povsod, tudi v hribih. Ne gre ga izgubljati. Vmes postorita vse, kar je pač treba. Ta dan je bila Nada v dolini in je Srečko sam dežural. Pa je tudi iz njegove kuhinje prijetno dišalo in kavo je skuhal tako, da zasluzi vso pohvalo.

Koča na Dobrči bo kot vse druge odprta do 15. septembra, potem pa od petka popoldne do nedelje zvečer, in za vse praznike. Vsakič bo kuhinja delala, planinci pa pravijo, da je Nada dobra kuharica. ● D. Dolenc

GORENJSKI GLAS vec kot česko

Sončkov kot

Ivčič in ostali

Ha, spet smo tu in se pripravljamo na met dopisnic, kar 58 komadov jih je tokrat bilo, z 99,9 odstotka pravilnih rešitev, ki se kličejo Tomislav Ivčič (č?). Tri, šter... dopisnice letijo, o šit, grdo letijo, seveda preveč jih je, opa vse so ostale v luft, no ena le pada, zelo počasi, ali bo padla, da, da tako je dopisnica je na tleh, kdo je to - Uroš Brdnik, Smlednik 34, 61216 Smlednik. Tokrat izredna sreča. Čestitamo. Po nagradi seveda v prodajalno Sonček. Vsi drugi pa na čakanje za veliki met in ful velik nagrad.

TOP 3

1. Joyride - Roxette (kaseto)
2. Stop The War In Croatia - Tomislav Ivčič (kaseto)
3. Original Music From Motion Pictures - The Doors (LP, kaseto)

4. Prihaja Metallica

NOVOSTI

Ivčič je v velikem slogu uletu v Sončka - njegova kaseta seveda, ves prihodek od prodaje pa je zapisan v dobrodelne namene za Hrvatsko. To, da je že prvi teden na lestvici, pa nič čudnega. Pripravljala je tudi kaseta v družbi s ploščo, obe pa prenašata glasbo iz filma Jungle Fever - avtor je Stevie Wonder. Najnovnejša zadeva Metallice je bila hitro razprodana in seveda na novo naročena.

IN ŠE NAGRADNO VPRAŠANJE ŠT. 16:

Ha, prej smo o Steviju Wonderju in tudi vprašanje se vrti tu nekje - Ali Stevie Wonder nosi očala? Dopisnice, samo s pravilnimi odgovori pričakujemo do srede, 25. septembra, v uredništvo Gorenjskega glasa v Kranj, za Sončka a ne, za nagrado, že veste kakšno, pa čav.

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.50 Video strani
 9.00 Mozaik, ponovitev: Indijanske legende, kanadska nanizanka
 9.25 Mozaik: Šolska TV, ponovitev
 9.25 Velikani svetovne književnosti: Majakovski
 9.55 Nekoč je bilo... življenje: Kostni mozeg
 10.25 Mozaik, ponovitev
 10.25 Alpe Jadran
 10.55 Vrtinec, angleška nadaljevanka
 11.45 Video strani
 13.00 Poročila
 15.20 Video strani
 15.25 Mozaik, ponovitev: Alpe Jadran
 15.55 Sova, ponovitev
 16.50 EP, Video strani
 16.55 Poslovne informacije
 17.00 TV dnevnik
 17.05 Mozaik, ponovitev:
     Boj za obstanek - Nočni lovci, poljudnoznanstvena oddaja
 17.35 V četrtek ob 17.30
 18.35 EP, Video strani
 18.40 Spored za otroke in mlade: Alf, ameriška nanizanka
 19.05 Risanka
 19.15 TV okno
 19.20 Dobro je vedeti
 19.24 EPP
 19.30 TV dnevnik
 19.55 Vreme
 19.59 EPP
 20.05 Nancy Wake, avstralsko-angleška nadaljevanka
 20.55 EPP
 21.00 Tednik
 22.00 TV dnevnik, vreme
 22.20 EP, Video strani
 22.25 Sova
     Gremo na zabavo, angleška humoristična nadaljevanka
     Ognjena polja, avstralska nadaljevanka
     Jazz, blues...
 0.10 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio Ljubljana
 19.30 TV dnevnik RAI
 20.00 Žarišče
 20.30 V kaj drvimo skupaj z zemljo?, angleška poljudnoznanstvena serija
 21.00 Mali koncert nagrajencev XX. tekmovanja učencev in študentov glasbe Slovenije: Jure Volk oboja
 21.15 Svet na zaslonu
 21.45 Retrospektiva Jožeta Babiča: Anton Leskovec: Dva bregova, predstava SSG Trst
 23.25 Satelitski programi - poskusni prenos
 0.00 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.00 Poročila
 7.05 TV koledar
 7.15 Posebna oddaja
 8.00 Poročila in Frontna linija
 8.15 Dokumentarni program
 9.00 Poročila in tiskovna konferenca iz Osijeka
 10.00 Poročila
     Za svobodo
     Servisne informacije
     Gost
 11.00 Poročila in tiskovna konferenca iz Skupštine republike Hrvatske
 12.00 Poročila
 12.30 TV izbor, ponovitev
 13.30 Poročila
     Za svobodo
     Gost
     Reportaže

- 14.30 Poročila
     Za svobodo
     Gost
     Tuja dokumentarna serija
 16.00 Poročila
 17.05 Frontna linija
 17.30 Gospodarstvo
 18.00 Poročila in TV konferenca
 18.40 Ameriške kronike
 19.00 Pojmovnik vojne
 19.30 TV dnevnik
 20.05 Posebna oddaja
 21.30 Poročila
     Za svobodo
     Dokumentarna oddaja
     Glasbeni program
 22.30 Poročila (Kronika dneva)
 23.00 Za svobodo
 0.15 TV izbor
 1.15 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 17.30 Video strani
 17.40 Karel Čapek: Zdravniška zgodba
 17.45 Poirot
 18.35 Veličastni fantje
 19.30 Dnevnik
 20.05 Risanka
 20.20 Hišni ljubljenci, angleška humoristična nanizanka
 20.40 Šef, humoristična serija
 21.25 Veličastni fantje

KANAL A

- 20.00 Dober večer
 20.15 Informativno dokumentarni program
 20.30 Ognjena zmajeva pest, hongkonški akcijski film

TV KOPER

- 17.30 Športne oddaje
 18.30 Risanke
 18.50 Odprta meja
 19.00 TV dnevnik
 19.30 Čarobna svetilka - otroški program
 20.35 Rayanovi, ameriška nanizanka
 21.00 »Tutti frutti«, glasbena oddaja
 22.00 TV dnevnik
 22.10 Agent Pepper
 22.20 TV dnevnik
 22.30 Tutti frutti, juke box

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program
 9.00 Čas v sliki
 9.05 Pravica do ljubezni
 9.30 Zemlja in ljudje
 10.00 Šolska TV
 10.30 Argumenti
 12.15 Nekoč
 12.20 Klub za seniorje
 13.00 Čas v sliki
 13.10 Mi
 13.35 Čudovita leta
 14.00 O Bog, gospod župnik
 14.50 Živalski svet na Kitajskem, serija
 15.00 Otroški program
 15.05 Nekoč je bilo... življenje
 15.30 Am, dam, des
 15.55 Mini scena
 16.05 Nove dogodivščine Black Beauty
 16.30 Uspešnice in nasveti
 17.00 Mini CVS
 17.10 Wurlitzer
 18.00 Čas v sliki
 18.30 Falcon Crest
 19.21 Znanje danes
 19.30 Čas v sliki
 20.00 Šport
 20.15 Show mix
 21.35 Pogledi s strani
 21.45 Samotni bojevnik, ameriški film

- 23.15 Irski intermezzo, francosko-italijanski film
 1.10 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
 17.00 Lesikon umetnikov
 17.15 Žerjav v novem svetu
 18.00 Pravica do ljubezni
 18.30 Povej resnico
 19.00 Lokalni program
 19.30 Čas v sliki
 20.00 Kultura
 20.15 Domače reportaže
 21.00 Trailer
 21.30 Pozor, kultura
 22.00 Čas v sliki
 22.30 Teleskop
 23.15 Klub 2
     Poročila

SLOVENIJA 1 SOVA
GREMO NA ZABAVO

britanska humoristična nanizanka
 Liz je na zobozdravniškem plesu zapustila moža in pobegnila s kraljem krušnih vilic in tolkačev Tedom. Par živi skupaj in uživa s tem, da prihaja iz različnih svetov. Zdaj Ted pelje Liz prvič v svoj svet, na božično zabavo ribičkega kluba. Kmalu pa si želi, da bi bili kje drugje. Obhajajo ga glede slutnje, da bo zabava neslavno propadla. Malce zgrožen tudi odkritje, da Liz, ki jo je vedno občudoval zaradi njenega samozvestnega nastopa, postaja podobna njegovi zapuščeni ženi Rita. Prav ona pa poskrbi za največje presenečenje večera.

1. PROGRAM RADIJSKI SLOVENIJA

- 4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba - 9.20 Dnevnikov odmev - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.45 Spot - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Studio ob 17.00 - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - Iz Boccacciove bogate sklede - 21.45 Lepe melodije - 22.00 Zrcalo dneva - 22.20 Iz naših sporedov - 23.05 Literarni nokturno - Arthur Rimbaud: Charles Orleanski Ludvik XI. - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

ODDAJNICKI RADIA TRIGLAV
BRVOGI
JESENICE
BLEJSKA DOBRAVA
ŠPANOV VRH
VOGEL

FREKVENCE:

- 96,8 Mhz,
 89,8 Mhz
 96,0 Mhz
 87,7 Mhz
 101,1 Mhz

Gornjesavska dolina
 mesto Jesenice
 Radovljica, ostala Gorenjska
 Jesenice, Radovljica, Gorenjska
 Bohinj

1. RADIO ŽIRI

- 16.00 - Napoved programa - EPP - 17.00 - Športne novice - 17.30 - Iz zgodovinenaših krajev - 18.00 - Novice in dogodki - obvestila - malo oglasi - 18.40 - Gospodinski nasveti - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO ŽIRI:
FREKVENCE:

- Koprivnik: 98, 2 Mhz
 Lubnik: 91,2 Mhz
 Miklavš: 96,4 Mhz

PRO 7

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalci - prenos Radio Slovenija - 14.00 - Zimzelenle melodije - 14.30 - Domače novice 1 - 15.00 - Tečaj angleškega jezika - 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domače novice 2 - 17.00 - Tema - 18.00 - Čestitke poslušalcem in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radija BBC - 18.59 - Odpoved programa

KINO

26. septembra

CENTER amer. fant. film *TERMINATOR I. ob 18. in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. OGNJEMET STRASTI ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. kom. SLIKE IZ ZAKONSKEGA ŽIVLJENJA ob 18. in 20. uri DUPLICA amer. kom. OSKAR JE KRIV ZA VSE ob 20. uri ŠKOFJA LOKA amer. drama DOLGOLETNO PRIJATELJSTVO ob 20. uri RADOVLJICA amer. akcij. film MORSKE SIRENE ob 20. uri BLED amer. kom. GRDA IN PO-KVARJENA PREVARANTA ob 20. uri BOHINJ amer. trill. NEDOKAZANA KRIVICA ob 20. uri

Če ste ustanovili podjetje, postali obrtnik ali pa je to že za vami, pa še vedno nimate ustrezno rešenega vodenja računovodstva oziroma poslovnih knjig, se obrnite na

SCONTO D. o. o.

Srednja vas 108, 64208 Šenčur, tel. 41-240 ali 323-733,

kjer vam bomo strokovno in po konkurenčnih cenah vodili računovodstvo, poleg tega pa nudili tudi vse potrebne nasvete v zvezi s poslovanjem!

TRGOVINA

STRAŽIŠČE, tel.: 311-600,
Križnarjeva pot 4

Uredite si vrt z našo pomočjo.

Drevesnica PINO vam nudi pestro izbiro drevja in grmovnic s celotno izvedbo del.

Obiščite nas!

Mercator - KŽK Kmetijstvo Kranj

OPTIKA

VERVEGA NEVENKA
Tavčarjeva 1, Kranj
tel.: 217-610
(nasproti delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in specialnimi lečami. Izdelujemo na recept in brez njega. Računalniški pregled vida. Okulist dela vsako sredo popoldne od 14.30 do 15.30

AVTO

ŠOLA

VPIŠUJEMO V TEČAJ CPP

Začetek tečaja bo v ponedeljek, 16. 9. 1991, v hotelu CREINA.

Tečaj bo potekal dopoldne in popoldne. Informacije dobite osebno v naši AVTO ŠOLI na Koroški 5 (hotel CREINA) ali pa po telefonu 213-650 int. 212 in 328-602. Delovni čas imamo med 7. - 19. uro.

RENT a CAR...

GORENJSKI GLAS

čista
ovčja
volna

Devet na mah

Zapuže, septembra - Od dvanajstih razstavljenih artiklov na prvem sejmu kvalitete v Sloveniji "SLOVENSKI PROIZVOD - SLOVENSKA KAKOVOST" od 10. do 13. septembra v Kranju je SUKNO Zapuže prejelo priznanja kvalitete kar za devet vrst blaga. Vse so izdelane iz čiste volne, različno obdelane, različno opremljenitene.

Od kod tako visoka kvaliteta? Iz boja za trg, za obstanek, iz skoraj stodvajsetletne tradicije. Prihodnje leto bo namreč 120 let, odkar je bila leta 1872 v Zapužah ustanovljena Prva gorenjska pletnica Lojzeta Kristana, ko se je tu začelo predelovati domačo volno. Danes je tu moderna tekstilna tovarna, ki našči in tuje konfekcijske hiše in trgovine z metrskim blagom zalaga v najkvalitetnejšim volnenim blagom, od tod prihajajo kot dih mehke, tople odeje. In kdor ve, koliko truda in ljubezni delavci SUKNA posvetijo svojim volnenim blagom, zna ceniti vsa ta priznanja, ki so jih takrat prejeli. Tudi ta izbor kvalitete bo pomagal našim podjetjem, da bodo lažje prodirale na zahtevni zunanjih trgov. To bo nekakšna naša "zlatna selekcija". Sejni kvalitete so zunaj znani že vrsto let, pri nas ga uvajamo šele zdaj. Vendar, kot pravijo, bolje pozno kot nikoli. Trg je nekako sam skvaril kvaliteto, razmišljajo strokovnjaki v SUKNU: modnemu blagu, ki je na trgu šlo dobro v promet, so ceno dvignili. Včasih pa je cena resnično pomenila kvalitetno. Prav je in zadnji čas, da spet kvalitetu določa ceno.

In za katere artikelje je SUKNO dobilo priznanje kvalitete? Za tiste prelepne mehke odeje iz surouve volne, domače, ovac jezersko-solčavske- bovske pasme. Tako puhašto mehke so, kot bi jim pridali moher, a je v njih resnično le domača volna. "Slovenska volna" so jo poimenovali in je označena s posebnim znakom, ki ga je SUKNO dalo zaščititi v Patentnem uradu v Ljubljani. Odeje in

dekorativne tkanine, ki so bile prav tako nagrajene, izdelujejo iz nje.

Druga nagnjena skupina je bila SUKNOVA tkanina "eski-mo", ki jo tudi uporabljajo za odeje. Nagrado so prejeli v bistvu za vse odeje, ki jih izdelujejo v tej kvaliteti v različnih dimenzijah. To je kosmatena volnena tkanina, ki je izdelana iz 92 odstotkov volne in 8 odstotkov poliamida, zaradi močnejše konstrukcije. Tudi ta je nežna in mehka, da kar boža. Zanimive so velikosti odej, ki v tej kvaliteti prihajajo na trg iz SUKNA: od najmajhjih 80 x 110 cm, ki so namenjene otroškim posteljcim, do 240 x 260 cm, za posteljnino pregrinjalna, ki jih danes na svetovnem trgu iščejo za opremo luksuzno širokih postelj. Največ teh odej izvozijo, imeli pa so do zdaj tudi doma, predvsem v Dalmaciji, kar dobro tržišče zanje. Morda še to, da so mamice do nedavnega dobivale v paketih za novorojenčka takšno odejico iz Sukna, zdaj pa so tisti, ki o tem odločajo, žal namesto nje v paket potisnili sintetično odejico. In še nekaj ne smemo pozabiti: vse te odeje SUKNO po naročilu obdelata tudi proti gorenju. Takrat odeja poleg oznake, da je izdelana iz čiste runske volne, dobi tudi znak, da je negorljiva. Približno 10 odstotkov dražje so na trgu te odeje.

Tretji sklop nagnjene SUKNOVEGA blaga so bila blaga za ženska modna oblačila, lahka in težka. To sta volnena flanelna in volneni krep, ki ju po svoji fini izdelavi pozna praktično ves

Priznanja kvalitete je prezel direktor SUKNA Zapuže Alojz Ferbežar

svet, ter velurji za kostime in plašče, tudi moške. Vsi ti artikli so visoke Woolmark kvalitete, katere potrditev iščejo na mednarodnem sekretariatu za volno v Bruslju. Tokrat so na sejmu predstavili blago za plašče, ki je mešanica volne in kamelje dlake in dva artikla, ki se ločita samo po izgledu, v končni obdelavi - eden je izdelan v velurju z dvignjenim lasom, drugi pa s polikanim lasom - in sta izdelana iz mešanice alpake in volne.

Težko je najti besede za opis vseh teh kvalitet. Če boste iskali volneno blago za obleko, kostim, plašč, morate stopiti tudi do SUKNOVE prodajalne v Kranju v dnu Mohorjevega klanca, v Tržiču na Trgu svobode, na Bledu v Modni hiši Pristava in v industrijsko prodajalno v Zapužah, kjer si boste lahko ogledali vse ta blaga, jih otipali, se sami prepričali o njihovi visoki kakovosti, modnih-barvah. Presenetil pa vas ne bo le otip, temveč predvsem lahkost tkanin. Plašč iz SUKNOVEGA velurja vam ne bo tlačil ramen, otežil hrbenice, kot drugi iz cenjenih volnenih blag. Nasprotno, komaj ga boste čutili, takoj lahko.

Trenutno v SUKNU hite izdelovati blaga za konfekcionerje, za Muro, Gorenjska oblačila in Triglav konfekcijo iz Kranja, zagrebško Vesno, novomeški Labod in druge. Toliko naročil imajo, da delajo v treh, včasih celo v štirih izmenah vse sobote in še ob nedeljah dopoldne, da bi lahko zadostili povpraševanjem. Kvaliteta je naredila svoje!

Za sifon - 4 milijarde!

Hiter zasuk iz komunističnega enoumja v demokratične zarje je očitno nekaj, kar se v družbi ne zmore dogoditi brez dnevnih stresov in pretresov. Celo v družbah, kjer o kakšnem grozljivem boljševističnem enoumju vsaj nekaj zadnjih let ni bilo ne duha ne sluga, se demokracija ven in ven kaže kot kakšna sramežljiva kmečka nevesta, potisnjena pod bohkov kot v izbi. Tam kar naprej in naprej zardeva in ne reče ne bev ne mev, medtem ko okoli nje kar frči od zmerljivega in preplljivega enoumja.

Najbolj špasno pa je, da se imajo danes že vsi butci, vsi povzetniki in vsemi bavžami namazani ptički za - demokrate. Od take silne demokracije se nam vse skupaj kar kravža, komur se seveda tako obilje ne gravža.

Poglejmo situacijo, kadar kakšen družbeni problem vznikne na teh tleh, ki se kar tresa od demokratične klime.

Vesoljna Slovenija bo zagnala neznosni vik in krik, še posebej, če bo problem tudi parlamentarno obravnavan. Še tako strokovna zadeva se bo na koncu vedno zreducirala na to, kdo hoče oblast in kdo ne, kdo krade in kdo ne krade! Nato bomo po vsej deželi kakšna dva meseca prežekovali take in sorodne tekste: ali so managerji prej kradli, ali kradejo zdaj, ali bodo z novo lastninsko zakonodajo kradli tudi prihodnji managerski sloji? Opozicija bo šla v protestne delavske shode in proti novi oblasti se bodo drli: jok, barabe, ne boste nam vse pokradli! Vladna koalicija bo užaljeno dokazovala, da ni res in da gre za nesramno manipuliranje z delavstvom.

Pri vsem tem lastninskem prerekanju je res samo to, da je prehod iz državne v zasebno lastnino hudirjevo resna zadeva, še posebej, če se ta transformacija dogodi revolucionarno in za povrh v tako vsespološno ubožnem času. Širokim ljudskim množicam se nam ni bilo treba zadnjih štirideset let prav nič tržno orientirati: za vse, kar je bilo naše, je skrbela Partija, ki je bila tudi mati država. Zdaj pa smo kot strela z jasnega vsi podjetniki pa managerji pa delničarji, ob tej ubogi revšni družbene lastnine, ob tehnologiji, ki se je bog usmili... In gledamo v to lastninjenje kot telički v nova vrata in razumemo samo to, da bi nam utegnili managerji vse po krasti.

Leva roka, desni žep

Kar je razumljivo, da samo to preklemano dobro razumemo. Četudi so bile povojsne vladajoče garniture mojstrice v prikrivanju raznih gospodarskih lumparij, se je sem in tja le dalo na skrivaj odkriti kakšno njihovo svinjarijo. In teh svinjarjih ni bilo tako malo, še več: zasebna imovina koritarjev je bila po vrednosti in po nedotakljivosti vsega občudovanja vredna! Res je, da na Slovenskem niso ravno upali zajemati s preveliko žlico, so se pa okoriščali: vožnje s helikopterji, vikendi v Triglavskih predelih, zastonj počitnice v funkcionarskih vilah, inozemske stipendije...

Direktorski sloj, managerski danes imenovan, je bil druga pesem. Večinoma je bil dolgo pošten - če se je okoriščal s privilegijimi, ki so naraščali premosorazmerno z lojalnostjo do oblasti, se je še vedno lahko okoriščal v zmernih količinah. Prave, velike lastninske kraje so se začele komaj pred nekaj leti, ko nas je že ovovalo tržno gospodarstvo in je bilo dobro obveščenim jasno, kakšen krah prihaja nad to rahitično gospodarstvo.

Tedaj pa je v marsikaterem podjetju pel refren tatičev: leva roka, desni žep! In z njimi - malimi managerji v podjetju - je že šel kar lep kos delavskih žuljev in še kar - bodite brez skrbi - odhaja. Ta država se ni niti malo pobrigala, da bi s kakšnim zakonskim dekretom preprečila logiko leve roke in desnega žepa. Jok! Res se krade in lastnina res odhaja. Tu in zdaj!

Vedno je veljalo in še vedno velja, da tisti, ki so pri informacijah in pri koritu, lahko odnesajo največ in bodo tudi odnesli! Veliči ribe vedno majhne žro in te vrste pregovori. Am pak klub vsemu že tem tatičem vseeno treba malo zagreniti tatinški zagon. Vsaj vedeti jim je treba dati, da nesramno kradejo in morda jih bo v kakšni nočni mori vseeno malo sram in jih bo zapekla vest!

Zato se ozrite okoli sebe in odprite oči! Povem vam, minili so časi, ko ste se zgražali, ker se je to ja dogajalo drugim. Zdaj se dogaja tudi že vam... ● D. Sedej

Zasebnik z Lipc pri Blejski Dobravi se je v hudi stiski - v kopalnici je spuščal sifon - obrnil na obrtnika Valentina Štularja iz Kranja, ki je v malih oglasih ponujal svoje storitve pod »solidno in hitro«. Še danes mu je krepko žal, da ni počkal na prijatelja, ki bi mu zadevo zares uredil hitro in solidno.

Takole se je dogajalo:

Obrtnik je pri demontaži starega sifona v kopalnici klub oponzil, naj pazi, močno poškodoval odtočno cev umivalnika. Za popravilo odtočne cevi je porabil poldrugo uro časa, seveda pa je to delo plus porabo cina plačal naročnik. Pri gradnji novega sifona je na koncu zaračunal sifon, ki ga je vgradil plus enega in pol še zraven. Naročnik je namreč v Merkurjevi trgovini preveril, koliko sifon v resnici stane. Ko ga je dva dni kasneje na to opozoril, je obrtnik dejal, da je pisal cene približno in da bo denar povrnil. Nikoli ga ni, tudi na telefonsko intervencijo ne. Nasprotno: celo zagrozil je, naj to stvar kar lepo opusti, sicer bo nosil stroške sam...

~~1/2" per n vogl~~	~~750,00 din~~
~~1/2" per 3 pul~~	~~630,-~~
~~1/2" pul~~	~~150,-~~
~~1/2" pul mult~~	~~1.430~~
~~1/2" pul~~	~~1.400~~
~~1/2" pul~~	~~1.200~~
~~1/2" pul~~	~~4.030~~
<hr/>	
~~Pravni 160gr.~~	~~160gr.~~

Zasebnik z Lipc nam prizadeto pripoveduje:

»Ko je prevrtal tudi odtočno cev, sem bil čisto tiho. Ne tajim, da je bilo kar težko zamenjati in res je delal toliko časa, kot je zaračunal. Vendar trdim, da zaradi enega samega sifona res ni bilo treba prevrtati tudi odtočne cevi, da je zdaj pravo razdejanje. Po kosilu je napisal račun, po katerem se je žena prijela za glavo: 4.033 dinarjev! Od tega 750 din za sifon, ki v resnici stane 316 dinarjev, za cin 630 din, za delo 1.400 dinarjev... Kot so mi povedali na inšpekcijah, je račun sploh neveljaven, ker je nepodpisani. Lepo vas prosim: 4 milijarde za zamenjavo sifona v kopalnici, brez vsake garancije, da vse skupaj že jutri ne bo puščalo! Saj mi je za 4 milijarde že vseeno, ne morem pa se sprizniti s tem, da lahko nekdo tako goljufa ljudi!«

Res je prava sramota! Prava sramota je račun, delo, način. V tem primeru bi bilo zdaleč najbolje, da se inštalater izkaže za poštenega, ohrani svoj ugled, se opraviči, da je imel slab dan in vrne denar. ● D. Sedej

RAZSTAVE V RADOVLJICI

Radovljica - Muzeji radovljiške občine so skupaj z Vzgojno-varstvenim zavodom Radovljica v Šivčevi hiši pripravili razstavo likovnih del predšolskih otrok in ob otvoritvi pripravili tudi pravo malo veselico za najmlajše.

V galeriji Ekos na Trubarjevi 5 ob graščinskem obzidju pa je tedni na ogled razstava del znanih akademskih in tudi ljubiteljskih slikarjev iz skupine "6+2". Razstava je prodajna, odprtta pa je le ob torkih od 17. do 19. ure. Vodja galerije Miroslav Pengal v podjetju Rados pa seveda lahko organizira ogled tudi v vsakem drugem času. ● jr

AVTOŠOLA ◁

Begunjska 10, KRANJ, tel.: 216-245
VAŠA AVTO ŠOLA

Enako vidim, da je glavno vlogo proti Kidričevi politiki tedaj igral Edvard Kocbek. Nisem pa vedel, da je bil tako prizadet. Ko sem prišel z Golega otoka, je hotel Kocbek večkrat govoriti o vsem tem z mnenjem, ko je videl, kako sem bil jaz prizadet in mučen. Pa se nisem hotel spuščati v razgovore, ker sem imel že prehude izkušnje zaradi razgovorov z drugimi. Vidim pa, da je bil Kocbek dosleden in požrtvovalen borec za demokracijo pri nas.

Ko je izbruhnil spor z informbirojem, ste se odločno in načelno postavili na Stalinovo stran. Po svoje lahko razumem to vašo držo, ki je čisto filozofska - šlo vam je predvsem za "prakso na ravnini načel" (K. Marx) in ne za takitiranje nekih političnih struktur, ki bi rade za vsako ceno ostale na oblasti. Te so vas tedaj in pozneje označevala "kot ambicioznega malomeščana, ki brez dogem, pa nasiši so to verske ali "marksistične", ne more živeti." - Kako danes gledate na svojo nekdanjo opredelitev za sovjetsko stran? Ko vam zastavljam to vprašanje, si ne morem kaj, da ne bi navedel še stališča znamenitega madžarskega filozofskoga kolega Georga Lukacsa. Ta je ob neki priložnosti izjavil (navajam po spominu), da je najslabši socializem še vedno boljši od najboljšega kapitalizma - in svojo trditev utemeljil s sovjetskim primerom: stalinistična SZ je, čeprav sama totalitarna, kar dvakrat rešila Evropo pred prevlado dveh drugih totalitarizmov, nacističnega in tistega, v katerega nas nenasilno, zato pa tembolj zvito vpenja t.i. ameriški način življenja... .

Da sem se opredelil za informbiro, je več razlogov. Tedaj mi je bilo dokončno dovolj delati vse na komando partije, tudi proti svojemu prepričanju. Tako sem delal večkrat med vojno, toda tedaj sem se zavedal, da je za zmago potrebna disciplina. Po vojni mi je bilo tega dovolj, posebno, ker je šlo za tako usodno odločitev: sprejeti preko noči stoddstotno negacijo osnovnih stališč med vojno in težko kritiko socializma v SZ; Stalin in njegova politika sta bila prej nekaj svetega, sedaj pa naj bi preko noči postala največje zlo. Prepričan sem bil, da so nekatere obtožbe Jugoslavije s strani informbiroja napačne, zato sem v partijski celici zagovarjal stališče, da mora iti Tito v Bukarešto branit Jugoslavijo. Od CK smo namreč dobili vprašanje, ali naj gre ali naj ne gre. Stališče CK pa je bilo, da naj ne gre. In tako se je začelo zapletati z našo partijsko celico na univerzi in me končno pripeljalo na Goli otok.

Osnovno pri vsem tem pa mi je bilo, da mi brez povezave s socialističnimi državami ne bomo mogli graditi socializma, ker to vodi v propad. Vse to sem navedel v pismu CK in mislim, da se je dane potrdilo.

Svojo neukrotljivo načelnost ("dogmatičnost") ste plačali na Golem otoku in to kar dvakrat, v letih 1949-52 ter 1958-62. S svojo neuklonljivo držo ste si med sovetniki prislužili naziv "kamen-kremen čovjek". Danes so o tej sramotni epizodi Titove Jugoslavije na voljo številna objavljena pričevanja. Najbolj obsežno in sistematично je verjetno risto, ki ga je spisal vaš otoški sotrin, Črno-gorec Milinko B. Stojanović (Goli otok, anatomija zločina, Beograd, 1991, 521 strani). Vaše pričevanje pa je med vsemi najbolj psihološko, filozofsko in fenomenološko poglobljeno in dognano. Razkriva "skrivnost spekulativne konstrukcije" (K. Marx); za brezstevilnimi pojavnimi oblikami torture razkrijete hladni in preračunani mehanizem maščevanja in kontrole, s katerim si je jugoslovanska "partijska vrhuška" omogočala preživetje in vztrajanje na oblasti vse do lanskoletnih volitev. Prosim, da ta mehanizem v besedah pokažeš še našim bralcem.

Namen mojega članka v Borcu je predvsem, da pokažem ves zločinski mehanizem, s katerim nas je partija s svojo udbo hotela spremeniti v kriminalce, morilce, denuncante in udbase. Ker ji to pri meni niti z najstrahotnejšim mučenjem ni uspelo, me je še po Golem otoku diskriminirala, dokler me je mogla. To je azijatsko-balkansko-turška moralja, kateri jaz nisem podlegel, kar sem med drugim plačal tako, da sem težak bolnik.

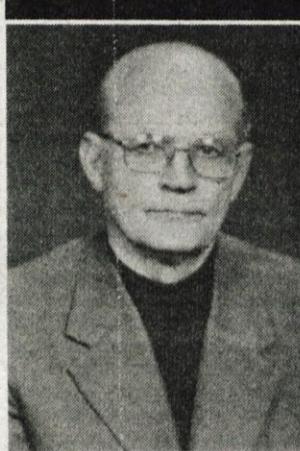
Ta mehanizem je obstajal v naslednjem. V popolno izoliranost od naroda na Golem otoku je partija s svojo udbo iz vse Jugoslavije prigrala tiste komuniste, ki bi v primeru spopada s SZ utegnili misli s svojo glavo in ne po diktatih partije, udbe in Tita, ki je hotel popoln preobrat svoje dotedanje politike. Že takoj po aretaciji so v zaporih po vsej Jugoslaviji zahtevali od posameznih zapornikov, da bi spremnili svoja stališča in obsojali očitke informbiroja našemu partijskemu vodstvu. Pri nekaterih partijcih je udba uspela. Tudi te je pripeljala na Goli otok in ti so dobili nalogo, da z največjim mučenjem dosežejo podobno revizijo od tistih komunistov, ki v zaporih niso hoteli revidirati in se obrniti proti SZ in proti svojim lastnim prepričanjem - ta so bila dodeljena tudi partijska stališča. Edino s tem mučenjem, preko hrbotov svojih tovarišev, so lahko prišli na svobodo. Tako je klecalo vedno več komunistov. Tiste, ki nas to mučenje ni moglo prisiliti do revizije, so izolirali v P 101 (5), kjer se je dogajalo najhujše fizično in psihično mučenje. Kogar tudi tu niso mogli zlomiti, so ga po dolgih letih sicer spustili na svobodo, toda na svobodi diskriminirali in blatali na vsakem koraku. To je trajalo vse do lanskih volitev, ki so nam končno prinesle demokratično vlado in red.

Na P 101 sem bil cela leta tudi jaz. Danes lahko o tem govorim. Tisti pa, ki so se na Golem otoku kompromitirali s kriminalom, so na svobodi molčali in molčijo. Tako sta se partija in udba rešili te opozicije in vsake opozicije, dokler nista propadli in priveli naše družbe v katastrofo.

Prav je, da v tem pogovoru omeniva vašo ženo Emo Logar-Grbec, ki vam je v težkih preizkušnjah ostala zvesta. Ker se ni hotela ločiti od vas, je morala tudi sama na Goli otok. Zanima nas, kako so vas sprejeli ljudje, ko ste se prvič v drugič vrnili z otoka. Kdo vam je pomagal? In ne nazadnje: kakšne so vaše izkušnje z ljudmi, ki so v tem času obvladovali slovensko filozofsko sceno?

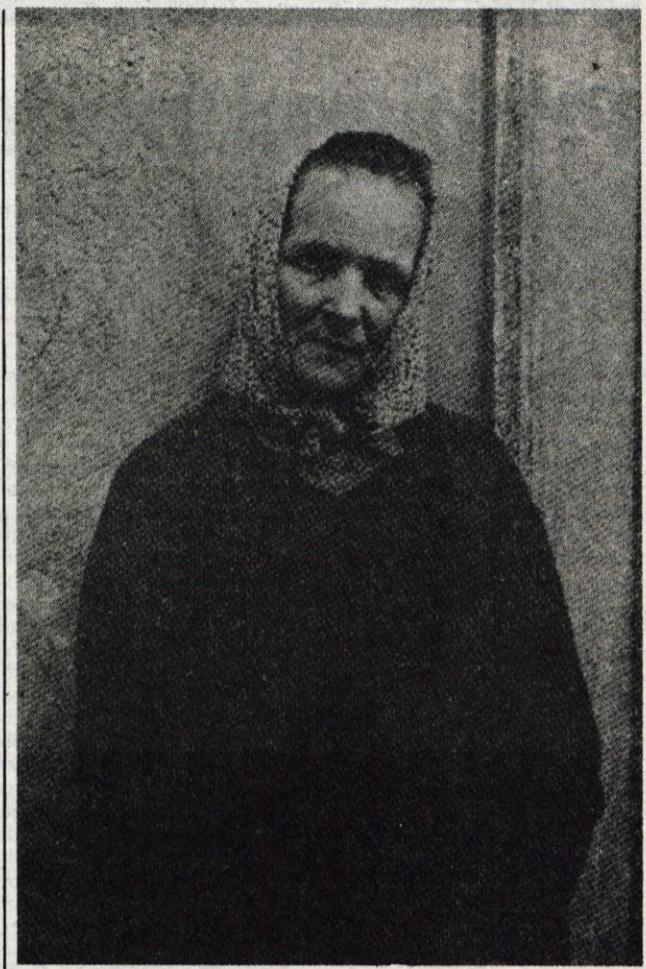
Na vprašanje, kako so me sprejeli znanci, ko sem se vrnil z Golegom otoka, je najkrajši odgovor: v nesreči spoznaš prijatelja. Nekateri, ki so se poprej delali za največje prijatelje, mi niso hoteli niti odzdraviti, ko sem jih prvič srečal. Teh ljudi nisem potem nikdar več niti pogledal. Drugi pa so mi ostali enaki ali pa še boljši prijatelji. Tudi ljudje, s katerimi nisem prej imel nobene zvezze, so mi v najtežjih časih, ko sem bil brez službe in stanovanja, pomagali. Tu moram omeniti zlasti pesnika Antona Voduška, ki je dejal pri pripravah na izdajo Slovarja slovenskega knjižnega jezika. Ta mi je preskrbel delo, s katerim me je rešil v najtežjem položaju. Enako me je potem rešil moj znanec z gimnazije Jože Maček, ki je bil ravnatelj Državnega arhiva Slovenije. Dobil sem službo v arhivu, ko na izgubljeno profesuro na univerzi niti misliti nisem mogel več. Ob drugi aretaciji je udba pritisnila nanj, da bi me izključil iz arhiva. Tudi njen najvišji funkcionar je šel osebno do njega, a brez uspeha. Drugega udbovca, ki je potem hotel dočeti toisto, je vrgel ven.

Tudi med filozofi je bilo tako enih kot drugih. Tu so pokazali svoj karakter, moralno, poštenost in inteligenco. Najlepše se je obnašal Boris Ziherl, ki mi je prvi omogočil natis moje knjige pri SAZU. Enako sta se izkazala tudi Vojan Rus in njegov oče Jože

Cene Logar - Rovtar, sekretar Okrožnega komiteja KPS Vrhnik, fotografiran februarja 1943 pod Celom v Polhograjskih Dolomitih.

Dr. Cene Logar se je rodil 14. julija 1913 v Horjulu. Hodil je na klasično gimnazijo v Ljubljani (1924-32), študiral filozofijo na ljubljanski univerzi (1932-36) in nato poglabljal svoje študije v Pragi (1936-38) in v Parizu (1938-40). Doktoriral je pri F. Vebru že februarja 1937! V NOB je sodeloval od začetka do konca. Bil je tudi urednik Ljudske pravice (1943), Slovenskega partizana (1944) in Smernic za politkomisrade (1944). Pri prvih dveh listih je moral celo številko napisati sam, razen "direktivnega" uvodnika, ki ga je napisal Kidrič. Ta ga ni mogel videti in ga je zato vedno znova pošiljal v pekel. Partizanskega urednika je poslal s štirinajsto na Štajersko, univerzitetnega profesorja pa na Goli otok (1949-52, 1958-62). Kot zaveden Slovenec se je udeležil narodnoosvobodilnega boja, ni pa se hotel udeleževati politike, v katero so ga silili. To pa je bilo politikom, ki so karieristi po duši, sumljivo in nedoumljivo. Po vrnitvah z Golega otoka je nadaljeval z znastvenim delom in izdal šest knjig: če ne bi bilo Kidriča, pa bi jih, po lastnih besedah, vsaj petnajst! Tako zagotavlja filozof, ki je v letih 1953-73 služil pokojnino v Državnem arhivu Slovenije. - Fotografija ga kaže v najlepših letih, kot profesorja filozofije na ljubljanski univerzi (1946-49), malo pred prvo aretacijo.

Dr. Cene Logar kot upokojenec, fotografiran februarja 1982.

Rus, s katerim sva bila znanca še iz partizanov in še preje. Boris Ziherl je moral biti zelo previden zaradi svojih prejšnjih izkušenj.

Videli smo, kako usodno je politika zarezala v vašo življenjsko in filozofsko pot. Kako se po vsem, kar ste prestali, počutite: razočarano, po krščansko odpuščajoče, "stočno prenašajoče vsa grda ravnanja in torture" (M. B. Stojanović) ali še kako drugače? Kako po vsem tem in kot nekdanji internacionalist doživljate osamosvojitev Slovenije?

Kljub vsemu nisem bil nikdar demoraliziran, kajti takoj po vojni, iz katere sem po naključju prišel živ, je bilo zame glavno spoznanje: "Živ sem pa le!" Ko je toliko mojih najboljših tovarišev trohnelo v gozdovih. Tudi danes mi je osnovna zavest: "Živ in moralno nekompromitiran sem pa le!" - ko je vendar toliko komunistov tako kompromitiranih in demoraliziranih, da je komunistična partija propadla in si ne upa več uporabljati niti besed komunist in partija, pač pa naj bi bila le neka stranka demokratične prenove; katera stranka se tu prenavlja?

In za konec še eno bolj intimno vprašanje. Na nekem mestu opisujete, kako je bilo v preiskovalnem zaporu: "Teden dni nikogar. Prva dva dneva je še nekako šlo brez hrane in vode. Tretji dan teže, predvsem žeja. V želodcu sem čutil bolečine... Kar videl sem cel želodec, celo telo je bilo žeeno. V mislih sem neprestano pil iz mrzlih studencov. Spominjal sem se najlepših in najčistejših studencov, med njimi tudi studenca ob poti iz Kroke proti železniški postaji, koder sva na svobodi hodila z ženo." Odkod ta svetli gorjenjski utrinek?

Na poti od Kroke proti železniški postaji je v bregu studenček z mrzlo vodo, ki sva jo z ženo pila, ko sva v veliki poletni vročini hodila na izlet po tej poti. Velika žeja, hladna in čista voda ter lep studenček, to se mi je vtišnilo v spomin, kadar sem bil najbolj žejen.

Opombe

1 Tako je govoril Zaratustra, Onstran dobrega in zlega, Prevrednotenje vseh vrednot.

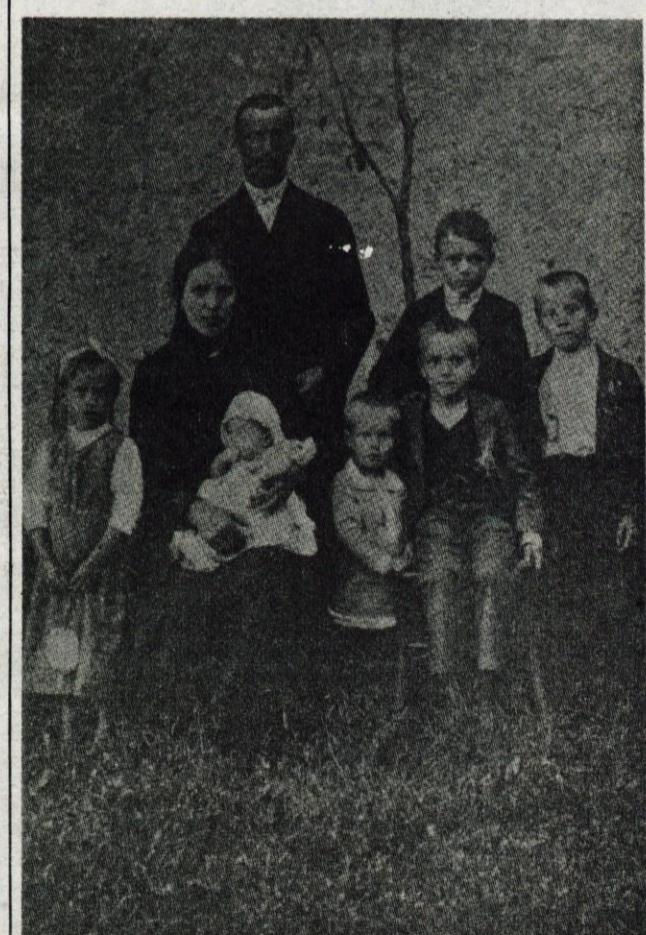
2 France Veber (1890-1975), v tem stoletju gotovo najvidnejši slovenski filozof. Bil je učenec A. Meinonga, čigar predmetno teorijo je razvил v svojevrsten sistem.

3 Alexius Meinong (1853-1920), avstrijski filozof, Brentanov učenec, deloval in Gradvu. Razvil je teorijo predmeta, ki skuša preseči nasprotje med realizmom in idealizmom: predmet zavesti ni le predmet predstave in misli, ampak tudi občutjenja in želenja.

4 Franz Brentano (1838-1917), nemški filozof, oče deskriptivne psihologije. Zavest je definiral z njeno intencionalnostjo ("Vsaka zavest je zavest o nečem.") in njeno zmožnostjo reprezentacije, ki je v zrenju predmeta samega (in ne le njegove reprodukcije v zavesti). Je predhodnik fenomenologije, vplival na Meinonga in Husserla. V odgovor na trditev o papeževi nezmotljivosti, sprējeto na prvem vatikanskem cerkevem zboru (1870) je napisal spomenico o zmotljivosti papeža, ki so je sprejeli tudi nemški škofje. Zaradi pritiskov avstrijskih oblasti je nato izstopil iz Cerkve, se poročil in z ženo, ki ga je poslej vzdrževala, živel v Firencah. - Očitno je, da se je oporečniški duh tega miselnega predhodnika pojavit tudi v Cenetu Logarju, ko je kljuboval nekaterim odločitvam komunističnega papeža. Je pa razlika, če svoje zgnanstvo v družbi, ki ne trpi niti duhovnega pluralizma, preživila je v Firencah ali na Goli otoku...

5 P 101 (Punkt 101) je bila na Goli otoku posebna mučilnica na vrhu hriba v neki jami. Sem smo bili privedeni tisti zaporniki, ki v "žici" nismo hoteli mučiti, provocirati in denuncirati udbi svojih tovarišev, tudi pod nahujšim mučenjem ne. "Žica" se je imenovalo kazensko taborišče na Goli otoku, ki je bilo pod hribom, na katerem je bil P 101. (Op. C. L.)

Z dr. Cenetom Logarjem se je pogovarjal Miha Naglič

Pogovor z Igorjem Bavčarjem

JOŽE NOVAK

Problemi bodo ostali...

Z Igorjem Bavčarjem, republiškim ministrom za notranje zadeve smo se pogovarjali o pretekli vojni v Sloveniji. Čeprav so ga predlagali za novega predsednika vlade, svet Demosa ni sprejel takšnega predloga, kar pomeni, da bo Peterle ostal še naprej predsednik vlade. Toda, kot pravi Bavčar, problemi bodo ostali...

Zdi se, da se bo politična jesen začela s polemikami o tem, kako ste vi in Janez Janša vodili obrambo v minuli vojni v Sloveniji. Mile Šetinc vas obtožuje, da strašite slovensko javnost z »Budem«. Trdi, da v teh načrtih ni nič takega, kar bi imelo zvezo z dogodki. Kako to komentirate?

Tudi za to vojno velja znano pravilo, da so po bitki vsi generali. Ne dvomim, da bo tudi pri nas dosti takšnih »generalov«. Mile Šetinc ni le govoril o »Budem«, ampak je tudi trdil, da vse, kar se je zgodilo, niti ni bila prava vojna. Če bi nekdo pazljivo analiziral informacije, ki smo jih dobili in objavili, potem bi lahko ugotovil, da nismo pretiravali. Sicer mi je žal, če so se informacije o agresiji JA na Slovenijo kasneje izkazale za resnične, ko je res prišlo do intervencije JA na Slovenijo. Slovenija še zdaleč ni samostojna država, zato moramo biti zelo previdni. Mislim, da si nihče ne želi, da bi doživel enako usodo kot Hrvaška. Zato nimamo nobenega razloga, da bi razburjali ljudi brez potrebe. Res pa je, da so se v času vojne pojavljale tudi dezinformacije in informacije, ki jih vseh nismo mogli preveriti, toda nanje smo morali reagirati, ravno tako kot na informacije, ki so se kasneje izkazale za pravilne.

Slep ZIS-a je bil dokaj nedolžen. Zvezna policija naj ob pomoci JA zasede mejne prehode. Potev vojne v Sloveniji kaže, da je vsa operacija potekala ravno obratno...

General Rašeta trdi, da so zasedli večino mejnih prehodov,

kar ni res. V Mariboru je tankovska kolona prebila barikado in že so iz komande mariborskega korpusa sporočili v Beograd, da je Šentilj padel. Toda od Šentilja so bili oddajeni še 14 kilometrov. Zato je JA desantirala zvezne policiste na Šentilj. Namen JA je bil praviti teren, da bi zvezni policisti prevzeli mejne prehode. Zato je velika hipokrizija, če se Marković izgovarja, da JA ni dal nobenega ukaza. To se vidi že iz samega sklepa ZIS-a. Marković je dobro vedel, kako ga bodo razumeli generali. Upoštevati moramo še ukaz ptega armadnega območja, po katerem naj bi zaprli skoraj vse mejne prehode, odprtih naj bi ostalo le osem mejnih prehodov, vključno z Brnikom in Luko Koper. To bi pomenilo totalno zaporo Slovenije, s čimer bi nas gospodarsko spravili na kolena. Po informacijah ljudi iz JA so imeli pripravljenih okoli trideset kazenskih ovadb zoper najvišje predstavnike republike Slovenije, kar kaže na to, da vsa stvar še zdaleč ni bila tako nedolžna.

Ob prvi prekiniti ognji (3. julija) so nekateri trdili, da ste JA postavili nemogoče pogoje za vrnitev enot JA v kasarne. Kako to komentirate?

JA se v položajih, ko izgublja iniciativi ali ko se poskuša pregrupirati predstavlja kot žrtve napadov nasprotna strani. Vsi primeri prekinitev ognja dokazujejo, da je JA poskušala izrabiti razmere, da bi se konsolidirala, zamenjala poškodovan tehniko in pripeljala okrepitev.

Ker smo to vedeli, smo želeli, da ne pride le do kratkotrajne prekinitev ognja, ampak da preprečimo nadaljevanje agresije. Podobne razmere se dogajajo na Hrvaškem. Marković je dal pobudo za sestanek hrvaškega vodstva z Adičem in Kadijevičem, takrat, ko je hrvaška stran že dobila pobudo na bojišču in ko je bilo jasno, da četniške enote niso sposobne parirati Hrvatom. Zato je šla JA v prvo bojno linijo. Zato so potrebovali manever, da zakrijejo vlogo JA, čeprav je njena vloga svetu že postala jasna. Ko smo mi začeli prevzemati pobudo, je prišla inicijativa za prekinitev ognja, med katerim bi se JA konsolidirala in okreplila in nadaljevala z operacijami. Zato smo postavili toliko ostrejše pogoje za prekinitev ognja, toda na naše strani so bili to povsem normalni pogoji. Zahtevali smo, da se umaknejo brez tankov in orožja, ker nismo hoteli dopustiti, da bi na neki drugi lokaciji spet začeli z operacijami, ker jim nismo verjeli. To se kaže na Hrvaškem, ko je do najhujših sropadov prišlo po prekiniti ognja, ki jo je sprejelo predsedstvo SFRJ.

Poznavalci trdijo, da je največje težo vojne v Sloveniji nosila posebna enota milice. Kako ste se pripravljali na vojno?

Pripravljeni smo se skoraj celo leto. Pripravljeni so bili vsi načrti, posebej seveda za mobilizacijo. Posebna enota milice obstaja že zelo dolgo časa. Posebej je izjurjena v razmeroma dobro opremljena. Ljudje iz te enote poznajo lokalne razmere in ljudi. Prve tri dni je posebna enota milice opravila velik delalog in sropadov na mejnih prehodih in blokah. Posebej na Štajerskem in na Koroškem. V veliki meri lahko pritrdirim teži, da je posebna enota milice odigrala zelo pomembno vlogo. Tudi specialna enota milice, ki sicer ni tako številna, toda izjurjena je za rokovanje s specialnimi orožji in za boj proti teroristom je bila uporabljena v nekaterih bitkah. Moram reči, da so težo prvih sropadov in glavnih sropadov nosile enote milice in TO, ki so sestavljene iz profesionalcev.

V dneh vojne smo v Ljubljani opazili miličnike, ki so bili pretrupljeni, saj so delali tudi po 16 ur. Kako boste nagradili najbolj prisadene?

Z posebnim prizadevanje smo nagradili ljudi, ki so sodelovali v bojih, ali pa so kako drugače pokazali prizadestvost. V skupščini je v proceduri zakon o odlikovanjih. Vlada je že sprejela pravilnik, s katerim v ministerstvu za notranje zadeve uvajamo interna odlikovanja. Poleg tega smo povišali okoli 400 ljudi, ker so se posebej izkazali.

Kako ste vi vzdržali napore tistih dramatičnih dni?

Na začetku tri dni nisem spal. Utrjenosti niti nisem čutil, ker so se dogodki vrstili tako hitro. Kasneje sva z Janšo spala izmenoma vsak po uro »koncentriranega spanja«. Pili smo vitaminske napitke, jaz na začetku sploh nisem bil lačen. Ko je prišlo do druge prekinitev ognja, smo »ušukali« spanec. To je bila izkušnja, ki je pokazala, kaj vse je človek sposoben vzdržati. Kamor sem se ozril, sem videl svoje ljudi, ki so neučinkovito delali. Že 40 dni pred agresijo smo pripravili ekipo, ki so operativno pokrivale teren. V vsakem trenutku smo imeli zvezzo z našimi enotami

na terenu, ker je informacijski sistem odlično funkcional. To je bilo odločilno pri sprejemanju odločitev, ker smo imeli pregled nad dogajanjem v Sloveniji.

Koordinacija delovanja policije in TO je dala posebno kvalitetno. Ker je omogočala, da smo izkorisčali prednosti obeh struktur in da smo uporabili tisto, ki je bila ugodnejša za dočelena opravila. Zraven smo morali reševati še druge probleme, na katere prej sploh nismo računali, npr. na veliko število ujetnikov okoli 3000 ljudi, ki jih je bilo potrebeno stražiti, oblačiti, hraniti itd. To smo delali pod nazivom mednarodne delegacije Rdečega križa, ki uradno ne daje svojih ocen, toda na neformalnih sestankih so dali zelo ugodno mnenje o tem, kako smo rešili te zadeve. Morali smo točno vedeti, kateri ceste so prehodne, kateri niso, ker smo hodili po Sloveniji in celo na Hrvaško. Zelo dobro je funkcionalni informacijski sistem...

...in logistika...

Seveda. Imeli smo skupine ljudi, tako v našem ministerstvu, kot tudi v ministerstvu za obrambo, ki so obdelovalo podatke in dajale koristne ocene, ideje in predloge. Skratka do izraza je prišla profesionalnost aparata. Po volitvah nismo bistveno spreminali kadrovske sestave na ministerstvih, čeprav so bile takšne intence. Z depolitizacijo smo dosegli, da so strokovnjaki ostali. To ravno manjka Hrvatom, saj izvajajo neprestane kadrovske menjave. Imeli smo ljudi, ki so vedeli, kako in kaj in to je bilo odločilno.

Neki Srb iz zvezne policije, ki so ga ujeli na Ljubljalu, je kasneje izjavil, da so jih vozili iz zapora na Povšetovi v Ljubljani na Dob takto hitro, da so nekomu počila rebra.

(Smeh). To me spominja na tiste zgodbe iz začetkov vlaka, ko so nekateri trdili, da, če bo vozil hitrej kot 20 kilometrov na uro, se bodo potem vsi potniki zadušili. Zgodb o tem, kaj se je dogajalo zveznim policijem, je veliko. Šef zvezne specjalne enote je pripovedoval kasneje takšne zgodbe, da gre do človeku lasje pokonci. Seveda so nekako moralni doma opravičiti dejstvo, da so bili ujetniki.

Vojne je sicer konec, toda doživeli smo že nekaj diverzantskih akcij. Razstreljeni so bili daljnovenodni stebri v bencinski črpalki v Mariboru. Razstrelivo je vojaškega izvora. Ali ste že odkrili storilce?

Preiskava zelo dobro napreduje in kmalu bomo locirali konkretno osebo. Vprašanje je, ali jih bomo dobili v roke, ker indicira kažejo, da so storilci vojaške osebe. Velika verjetnost je, da so te diverzije izvajali prtipadniki specialnih vojaških enot, ki so še vedno na slovenskem ozemlju. Z njimi smo imeli probleme, ker so izzivali v Cerkljah, na Vrhniku in v Brežicah. Žato smo angažirali specjalno enoto policije in to že daje prve rezultate. Sedaj so bolj disciplinirani. Upam, da bomo s preventivnim delovanjem preprečili nadaljnje akcije, kljub temu da so to profesionalci. Sicer pa smo kaj takega pričakovali. Obveščevalni podatki kažejo, da so se zavezno odločili za takšne akcije.

Na žalost, bojim se, da bomo moralni s takšnimi stvarmi še razčinati.

Kateri so bile glavne napake hrvaške politike, da je skoraj polovica ozemlja okupirana in da je takoli žrtve?

Imel sem veliko stikov s kolegi iz hrvaškega notranjega mini-

voka ostati sit, ko pa celo ampak da verjetno ne bo volvka ne koze. Nasprotja so tako potencirana, da jih je preprosto nemogoče pomiriti. Ne kateri želijo tudi zaradi svojih političnih ambicij zapeljati stranko drugam. Mislim, da so izjave o prevladujočem postkomunističnem bloku pretirane SDZ se bo moral obrniti v prihodnost, ne pa da se glavne bitke vodijo preteklih dilemam. Veliko uglednih ljudi v SDZ teži k temu, da bi SDZ imela isto mesto, ki ga je imela na začetku. SDZ naj postane moderna stranka, ki je orientirana k pravim problemom razvoja Slovenije in k pragmatizmu. SDZ je bila prva stranka, zato je v njej veliko različnih ljudi, uglednih intelektualcev, kar ji daje možnost, da postane moderna stranka. Če bodo odšli, ugledni strankarski pravki, potem bo SDZ postala nepomembna stranka.

Janez Janša je predlagal spremembo v vladi. Vas je predlagal za novega predsednika vlade, to je v svetu Demosa predlog ni bil sprejet. Demos je se odločil za reformo vlade z zmanjšanjem števila ministrstev. Kako ocenjujete te rešitev?

Predlog o reorganizaciji vlade bo imel le omejene učinke, seveda če bo sprejet. Poleg tega je važno, katere ministre naj bodo zamenjali. Menim, da smo z nekaterimi zamenjavami v gospodarskem sektorju okreplili operativno linijo in tako smo dobili ekipo, ki je sposobna hitro reagirati na posamezne probleme. Toda nimamo jasnega koncepta razvoja ne le v dolgoročnem in srednjoročnem, ampak tudi v kratkoročnem smislu. Kmalu bo konec moratorija, zato bo na monetarnem in sploh narodnogospodarskem področju potrebno potegniti nekaj potez. Moja teza je bila, da bi morali z radikalnejšim gospodarskim programom zaceti takoj po vojni, saj je bila takrat pripravljenost ljudi takoj takega veliko večja. S tem se povezuje še veliko drugih odprtih vprašanj, kot so npr. radikalnejši poseg v državno upravo, balansiranje proračuna, sanacija slovenskih bank, monetarna neodvisnost in mandatov v gospodarstvu, ki živijo v votri. Ideja Janeza Janša je povzela večmesečno razmisljajanje v Demusu, toda podprtja so le tri stranke, ostale tri so bile proti. To dokazuje, da gre za realen problem, in ne za vnovičev vojaške zmage. Gre za realne probleme v delovanju slovenske vlade. Pri tem je neponovljivo, kdo je bil predlagan za mandatarja vlade. Problem ostaja še naprej in pojavit se bo zopet prej ali slej. Morda bodo razrešile še volitve, ki pa ne bodo tako kmalu.

Vsi ste tudi član vodstva SDZ. Kaj se bo zgodilo s SDZ?

Mislim, da je kriza v SDZ resna. Na kongresu SDZ bo potrebljeno konsolidirati razmere v stranki z okrepljivo sredinske linije v stranki, ker ima ta linija koncept ugledne ljudi in članstvo, ki jo podpira. To pomeni, da po kongresu ne more siti

Čas krompirja

Krompir naš vsakdanji

Tema prenekaterih člankov v različnih časopisih, zlasti na kmetijskih straneh, je v zadnjem času krompir. Njegovo pridelovanje, hrnanje, prodaja, cene, ozimnice, vse to so pojmi, okoli katerih se vsakrat septembra in tudi sicer, vrtijo novinarska in peresa najrazličnejših kmetijskih svetovalcev in strokovnjakov. Krompir je bil in še naprej ostaja ena glavnih jedi Slovencev, kljub številnim bojda in dokazano bolj zdravim teorijam zdrave prehrane. Toda Slovenci smo na krompir v sto in eni različici skoraj tako navezani kot naši sosedje Italjani na testenine.

In zakaj pravzaprav ne? Zamislite si krožnik zlato zapečenega hrustljavega krompirčka, ali dražeči vonj "ta potestanega" ali "pomfri" ali... Pot krompirja z njive do naših krožnikov pa ni enostavna niti poceni, poleg tega pa nemalo-krat zbuja hudo kri pri kmetovalcih, trgovcih in tudi pri nas, potrošnikih, ki ta krompir kupujemo.

Pridelava krompirja po svojem obsegu tesno sledi pšenici in koruzi in je tako tretja njivska kultura v Sloveniji. Okrog 30 tisoč hektarjev pri nas je posajenih s krompirjem, to pa pomeni kar 13 odstotkov vseh njivskih površin. Tako velik delež njivskih površin krompirja najdemo le še na Nizozemskem in na Poljskem. V drugih državah se ta delež giblje med štirimi in petimi odstotki.

Po mnenju kmetijskih strokovnjakov in svetovalcev pa kljub razširjenosti krompirja v Sloveniji dosegamo na teh površinah zelo nizke hektarske pridelke. Na tem področju dosegamo manj, kot pa je evropsko povprečje in manj od povprečja držav, s katerimi bi se zaradi podobnih pridelovalnih razmer najlažje primerjali: Avstrija, Švedska, Švica in Nizozemska. Tako v Sloveniji pridelamo okrog 400 tisoč ton jedilnega krompirja, kar naj bi bilo po trditvah strokovnjakov (Rednak in drugi, 1990) dovolj za preskrbo slovenskega trga. Analiza razvojnih možnosti kmetijstva, ki so jo izdelali, je med drugim pokazala, da se bo moral delež njivskih površin, posajenih s krompirjem, zmanjšati, povečati pa se bo morala intenzivnost proizvodnje - hektarski donos:

Glavni problem pridelave krompirja v Sloveniji je tako po mnenju strokovnjakov nizka intenzivnost proizvodnje. Problem je predvsem tehnološke narave, njegove posledice pa so izrazite šele pri gospodarnosti pridelave in v ceni krompirja na trgu.

Tabela 1: Vpliv zamenjave semena na gospodarnost pridelave krompirja

(visoko intenzivna tehnologija s 100-odstotno zamenjavo semena = 100)

Intenzivnost	Ekstenzivna tehnologija	Srednje intenzivna tehnologija	Visoko intenzivna tehnologija
1. različica			
vse sema je domače			
- pridelek dt/ha	135,0	150,0	165,0
- stroški (v %)	43,8	53,4	60,5
- LC (v %)	139,5	153,1	157,8
2. različica			
1/3 potrjenega semena			
- pridelek dt/ha	180,0	250,0	280,0
- stroški dt/ha	51,7	68,8	73,3
- LC (v %)	123,4	118,3	112,6
3. različica			
vse sema je potrjeno			
- pridelek dt/ha	220,0	330,0	430,0
- stroški dt/ha	62,8	86,8	100,0
- LC (v %)	122,7	113,1	100,0

Tabela 2: Stroški pridelovanja jedilnega krompirja glede na intenzivnost pridelave (po cenah iz avgusta 1991)

Intenzivnost	Ekstenzivna tehnologija	Srednje intenzivna tehnologija	Intenzivna tehnologija
Pridelek (kg/ha)	14.000	25.000	43.000
Stroški (din/ha)	78.523,58	125.922,24	175.753,34
Lastna cena (din/ha)	9,24	6,30	5,02

Vir: Modelni izračuni Kmetijskega inštituta Slovenije

nam nudi nakup umetnega gnojila na posojilo, ki pa je tako drag, da je bolje kupiti za toliko, kolikor pač imaš denarja. Letošnja letina je srednje dobra. Bile so že boljše pa tudi slabše. Prav tako je s pogojem kmetovanja. Skupaj kmetujeva že trideset let, boljši časi kmetovanja so bili nekje od leta 1970 do 1985. Cene so trenutno najslabše. Še lansko leto je bila določena odkupna cena za krompir - 1/2 DEM! Kje pa smo letos, če je odkupna cena 4 dinarje in cena marke na črni bazi tudi 32 din?"

Jože Pokorn in Franc Novak upata, da bodo krompir tudi letos, kot še vedno doslej, prodali. Koliko časa bosta še kmetovali? Tega pa ne vesta, pravita.

Cene, cene....

O cenah krompirja, odkupnih in maloprodajnih smo hoteli izvedeti kaj več. Pa še o čem. O konkurenči s Hrvatima, o izvozu v tujino,... Na Ministerstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano smo se pogovarjali z Janezom Čepakom, ki pa nam je razkril še druge "krompirjeve" težave: "Rani krompir, ki smo ga običajno prodali v Dalmacijo, predvsem zaradi turistične sezone, letos ni še v prodaji. Tako je ostalo 2500 ton ranega krompirja in tu bo potrebna pomoč kmetijstva, da bomo to problem ustrezno rešili. Predvsem pa ne bi želeli, da bi se ljudje s tem ranim krompirjem oskrbovali za ozimnico. Ta vrsta krompirja je za ozimnico manj primerjiva, saj hitreje propade. O ceneh bi vam težko kaj povedal. Res je, da je krompir s Hrvatskega in od drugod cenejši, to je običajno že iz preteklih let. Nekaj našega krompirja se izvaja trenutno tudi v Italijo, vendar cene, kot bi pričakovali in z ustreznim pripravljenim pravočasno akcijo lahko dosegli. Posledica tega je, da se krompir v Italijo prodaja na vrat na nos, pod ceno."

Tajnica Odbora za krompir pri Poslovnem združenju za prehrano, Marija Orešnik, pa nam je lahko postregla z bolj konkretnimi podatki o cenah: "Določenih odkupnih cen za krompir ni. Prav tako ne maloprodajnih. Ko smo se pogovarjali s proizvajalcem, smo skupaj ugotovili, da bi bila realna odkupna cena 6 din. Zaradi izredno velike konkurence je tace na nižja, giblje se med 3,5 in 4 dinarji. Maloprodajne cene niso nižje od 10 dinarjev, celo višje. Kmetje krompir za ozimnico ponujajo tudi na domu, zato zahtevajo od 8 do 12 din. Če hočete krompir kupiti v trgovini, boste zanj odšteli že od 12 do 15 dinarjev. Za kilogram krompirja, seveda. Kmetje se upravičeno jezijo, saj je razlika med odkupno ceno in ceno krompirja v trgovini res velika. Vendar je tudi v tujini tako, saj tam razlike dosegajo 150 do 200 odstotkov. Toda kvaliteta je zagotovljena, česar pri nas ne moremo trditi. Res je, da Hrvati prodajajo krompir tudi po dva dinarja, v Sloveniji. Cena slovenskega krompirja pa se v Italiji npr. giblje od 160 lir navzdol, za zgodnje sorte krompirja. Za pozne sorte bo cena nekaj višja. In še na nekaj je potrebno opozoriti. Na kakovost krompirja, na njegovo pripravo za prodajo. Včasih smo to že znali, potem pozabili, sedaj pa se bomo moralni spet naučiti, saj brez tega ne bo prodaje na evropske trge. Krompir mora biti ščetkan, na paletah, pakiran v enakih vremah, po normativih (enaka velikost, ustreznar barva vreč glede na vrsto krompirja)."

Oba kmetovalca s Primskega vega semenskega krompirja ne vzbajata sama, ampak kupujeta uvoženega, iz Holandije. Svoj krompir gnojita tako z domaćim, hlevskim gnojem kot tudi z umetnimi gnojili. Proti najrazličnejšim škodljivcem in bolzniškim škropitom svoj krompir pet- do šestkrat v sezoni. "Kmetijska zadruga z nasveti pri pridelovanju krompirja ne pomaga kaj dosti. Kakšno predavanje, to je vse. Res je, da

Dela na polju tudi po pobiranju krompirja tečejo naprej. Kmetje sedaj že pripravljajo krmno za mrzle zimske mesece. Na sliki: koruza je že primerno zrela za siliranje.

Zimske sorte oktobra

Resje pri Podvinu, 19. oktobra - V sadovnjaku Resje pri Podvinu že obirajo zgodnje sorte jabolk (predvsem elster in križance). Prodajajo jih po 25 dinarjev za kilogram. Z obiranjem zimskih sort pa bodo začeli sredi prihodnjega tedna in bodo naprodaj v začetku oktobra. V sadovnjaku imajo letos med zimskimi sortami predvsem ajdared, gloster, Jonagold, zimski elster, zlati deliš in Jonatan. Letina v sadovnjaku je letos zaradi pozebe nekaj slabša, vendar ocenjujejo, da bodo vseeno obrali okrog 500 ton jabolk oziroma približno toliko kot lani. Cena zimskih sort bo najbrž znana prihodnji teden. ● A. Ž.

Žabnica, 12. septembra - Krompirja je letos veliko, pravijo kmetje, ki ga že pridno pobirajo. Na njivi v Žabnici so izkopali krompir, ki tehta kar 1,37 kilograma, vrh tega pa je njegova oblika resnično nenavadna. M.V. Foto: G. Šink

Ko diši otava... - Foto: D. Dolenc

MEŠETAR

V Kmečkem stroju, last Franca Guzelja iz Sv. Barbare pri Škofji Loki, prodajajo nove in rabljene kmetijske stroje, rezervne dele in drobni kmetijski material.

vrsta stroja (priključka)	cena (v din)
novi:	
traktor Zetor 52-45 (z originalno kabino)	411.627
traktor Deutz TD 55A (pogon na vsa kolesa)	361.236
traktor Tomo Vinković 818	106.924
traktor Zetor 62-45 (z originalno kabino)	459.792
traktor Deutz TD 75A	492.340
nakladalna prikolica STP, 20 m ³	115.257
nakladalna prikolica STP, 17 m ³	118.305
silokombajn STP SK-80S	55.826
silokombajn STP — vihar 40	62.830
obračalnik STP 200	20.507
kosičnica Brilev, disk, 165 cm	59.946
pajek STP 340	39.850
vitel Tajfun (4 L)	19.549
nakladalec Riko RN 1 (hidravlične noge)	58.205
trosilec Krpan 36	79.825
prekucna (kiper) prikolica Tehnostroj (4,5 L)	71.070
cisterna Creina, 2200 l	59.900
rabiljeni:	
traktor Zetor 77-45 (star tri leta)	472.500
traktor Zetor 52-45 (star štiri leta)	255.000
izkopalnik krompirja Hmezad, s kardonom (skoraj nov)	17.900
samohodni obračalnik Reform (malo rabljen)	44.500
tribrazdnii plug (avstrijski)	18.700
kosičnica STP — britev 165 (skoraj nova)	42.500

UGODEN NAKUP JE PRI »LOKI« NAKUP

PRI LUKEŽU

Mestni trg 42, Škofja Loka

- VOLNENO BLAGO za plašče in kostime modnih vzorcev
- ZAVESE vam izdelamo po meri in oblikujemo po vaših zahtevah
- POSTELJNINA po konkurenčnih cenah

ŠPORT

Mestni trg 29, Škofja Loka

- ŠPORTNI COPATI REBOK - ZDA, otroški, ženski in moški program
- VŠE ZA ŠPORT IN PROSTI ČAS

**ZA NAKUP SE
ZAHVALJUJEMO
IN SE PRIPOROČAMO!**

trgovsko podjetje

LOKA

ŠKOFJA LOKA

INTEGRAL TRŽIČ

OBVESTILO DIJAKOM IN ŠTUDENTOM

V letošnjem šolskem letu vam nudimo naslednje možnosti nakupa vozovnic za naše avtobuse:

- blok desetih vozovnic - ugoden komercialni popust
- blok petnajstih vozovnic - ugoden komercialni popust
- mesečna vozovnica - ugoden komercialni popust - regres
- polletna vozovnica - ugoden komercialni popust - regres
- celotna vozovnica - ugoden komercialni popust - regres

Poletne in letne vozovnice lahko kupite z enim, dvema ali tremi čeki. Pri takojšnjem plačilu so ugodnosti največje, vendar tudi ponudba na dva ali tri čeka zagotavlja izdaten prihranek kupcu.

V želji, da naša ponudba prevozov zadovoljuje vaše potrebe, vas pričakujemo na naših prodajnih mestih.

- v Tržiču na avtobusni postaji, Cesta JLA 1, Tržič, tel. 50-394
- v Kranju na Maistrovem trgu 11, 64000 Kranj, tel. 217-867
- v Kranju na avtobusni postaji Kiosk Loto,
- v Kranju trgovina Globus Turistična agencija A 3, tel. 212-174
- v Ljubljani na avtobusni postaji, Trg OF 1, Ljubljana, tel. 315-770

Na vseh prodajnih mestih lahko dobite voznerede našega podjetja.

INTEGRAL TRŽIČ, Cesta JLA 1, 64290 TRŽIČ

Želimo vam uspešno šolsko leto in srečno vožnjo!

kolektiv INTEGRAL TRŽIČ

MERKUR KRAJ

Strokovni nasveti in predstavitev proizvodnih novosti ELEKTROELEMENTA v MERKURJEVIH prodajalnah
OD 10h DO 12h in OD 15h DO 18h

GLOBUS Kranj, 23. 9.
FERRUM Ljubljana, 24. 9.
ELEKTRO Radovljica, 25. 9.
PTC Nova Gorica, 26. 9.

Samo v MERKURJEVIH prodajalnah do 19. oktobra vsi izdelki ELEKTROELEMENTA Izlake za 30 % CENEJE pri nakupu nad 500,00 din za takojšna plačila in člane stanovanjskih zadrug.

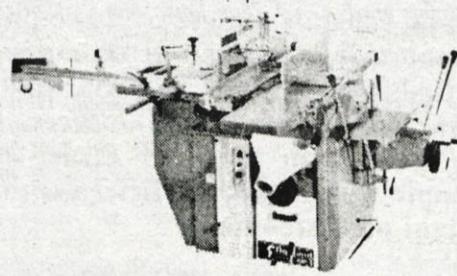
industrijaimport

podjetje za zunanjetrgovinsko poslovanje in trgovino, d.o.o., Gosposvetska 13, Ljubljana

Robland
mizarski stroji
BELGIJA

kombinirani mizarski stroj
ROBLAND K 31
širina skobljanja 31 cm,
5 operacij

kombinirani mizarski stroj
ROBLAND X 260
širina skobljanja 25 cm,
5 operacij

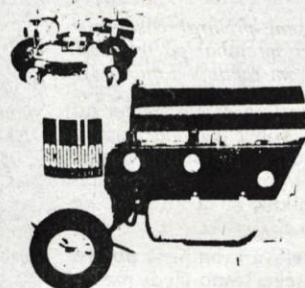

NOVO NA NAŠEM TRŽIŠČU!

schnieder
DRUCKLUFT
ZG Nemčija

KOMPRESORJI IN PRIPADAJOČE
ORODE:

- za mizarje
- za mehanike
- za ličarje
- za pleskarje
- za kleparje
- za hobi

ADLER
FRIULI

poslovno
tehnično
sodelovanje

HELIOS

Proizvodni program:

- lužila na osnovi vode • lužila na osnovi topil
- izolacije • nitrocelulozni premazi • poliuretanski premazi
- poliestrski premazi • specjalni premazi • razredčila-topila

Samo najboljše je dovolj dobro za vas!

PRODAJAMO ZA DINARJE – DOBAVA TAKOJ

Prodaja: nadomestni deli in servis zagotovljeni v konsignacijskem skladišču VRHNIKA, Kolodvorska 8

Informacije: INDUSTRIAIMPORT, Titova 48, Ljubljana, telefon: 061/315-752, 325-788

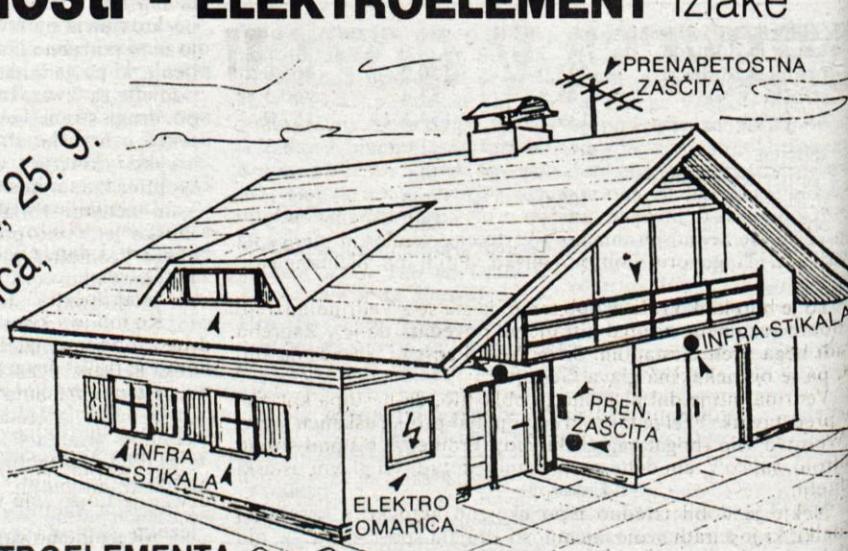
KRANJ
MLADINSKA 2

organizira

**AKCIJSKO
PRODAJO**

izdelkov Coloria iz Medvoda od 16. 9. - 21. 9.

po 15%
nižjih cenah

Zaradi čedalje večjega zanimalja bralcev za sodelovanje v rubriki Odmevi in Prejeli smo, priporočamo, da prispevki niso daljši od dveh tipkanih strani (60 vrstic). Le tako lahko zagotovimo pravčasno objavo čimveč pisem. Uredništvo si pridružuje pravico, da predolge prispevke ustrezno skrajša tako, da ni bistveno okrnjena vsebina sporočila oziroma, da zavrne objavo. Vsi prispevki morajo biti podpisani s polnim imenom in naslovom.

Uredništvo

Lastnjenje po Pintarjevo

Ko sem prebiral časopisne knjige in spremjal po televiziji zagnano nastopanje Emila Milana Pintarja o novem zakonu o lastninjenju, sem se dostikrat proračal, odkod taka zagnanost zavzetnost o lastninjenju podstavlja.

Po predlogu Pintarja, naj bi odjetja polastnini kar direktorji sami, oziroma po njegovem managerji. Delavci pa bi de-

naprej samoupravljali kot doslej. Ta pesem pa nam je že vsem dobro znana, po velikem mislencu Kardelju Pintarjevega kova ali obratno.

Ko pa sem dobil v roke vabilo, program in cenik Pintarjeve firme »Kolumbus« in kluba Dvor, mi je že vse bolj jasno. V ta klub se včlani lahko tudi vsak drugi »manager«, kdor lahko pride do 1.150 DEM oz. ok. 30.000,00 din, lahko tudi lastnih sredstev, ha, ha, če ne družbenih. Po novem se temu reče »polastnjenih«. Če pa hočeš biti član Pintarjevega kluba, lahko tudi samo en dan, pa to stane 150 DEM, tudi v dinarski protivrednosti, po dnevem tečaju. Za ta »skromna« sredstva je na razpolago igranje tenisa tudi s predsednikom vlade v senci, ne vem pa, kaj se zgodi v primeru, če je oblačno. Po dveh urah tenisa pa sledi še pogovor z drugimi člani in večerja. To nečlana kluba v istem okolju stane okoli 15 DEM.

Ni kaj, zelo konkretno lastninjenje in odličen »management«. In politiki takega kova vabijo delavce na ceste in jim potisnejo v roke transparent: **Pustite nam dobre direktorje!**

Kako se da uporabi »bazoz«, to gospodje, bivši oblastniki Pintar, Semolič, dobro vedo še iz stare prakse. Lovci bi tej bazi rekli »trajbarji«.

Mislim, da komentar ni potreben in Emil Milan Pintar, vi še kar naprej barvate oči »svojemu ljudstvu« izza poslanskega pulta in senčnega stolčka.

Pa lep pozdrav iz baze!

Jakob Vreček

občini Jesenice. Takoj sem poklicala v. d. glavnega direktorja Železarne Jesenice, ki mi je to potrdil, zatem pa še dr. Brdarjanja.

Z županom sva od 9. ure dalje 23. 6. 1991 sodelovala v pogovoru v Železarji Jesenice (z ministrom Jazbinškom) in nisva niti predlagala niti soglašala s kakršnokoli odločitvijo glede odpadkov.

Prav zato sem za 24. 6. 1991 za 10. uro sklical izredno sejo Izvršnega sveta Skupščine občine Jesenice, ki je o tej problematički sprejel 8 sklepov. O vseh gradivih je bila obveščena tudi občinska skupščina. Le-ta je sprejela sklep o odvozu odpadkov in tak sklep je obvezuječ za vse. Ta sklep mora realizirati Izvršni svet Republike Slovenije, tako predsednik skupščine občine, Izvršni svet in jaz osebno pa smo v številnih posrednih (pisma) in neposrednih stikih (delovni pogovori, po telefonu) s predstavniki Izvršnega sveta Republike Slovenije in Ministrstva za varstvo okolja in urejanje prostora opozarjali in zahtevali izvajanje sklepov občinske skupščine. To lahko dokumentiram tudi s pisnim gradivom.

Zato zahtevam utemeljitev vase obtožbe, da sem dovolila skladitev teh odpadkov (kdaj, kje, kako).

Ob tem vas obveščam, da sem na zadnji seji Upravnega odbora Železarne Jesenice predlagala obravnavo te problematike. Upravni odbor se ni strinjal s takim načinom razreševanja problematike posebnih odpadkov in je 7. 8. 1991 sprejel naslednji sklep:

»Upravni odbor je menil, da tovor odpadkov v obliki, v kakšni je, in na mestu, kjer je, ne more ostati in mora zapustiti Železarno Jesenice in Jesenice.«

Ce do 15. 9. 1991 ne pojasnite obtožbe, bom zahtevala javno opravičilo.

Rina Klinar, dipl. soc.
Predsednica IS

ŽIVILA
trgovina in gostinstvo

vabi na tri teniška igrišča prekrita z umetno podlogo
PLEXI PAVE.

Možnost igranja skozi vse leto, tudi v večernih urah, ker so igrišča osvetljena.

Izposojamo loparje, žogice, copate, gorska in BMX kolesa.

Lahko se osvežite v bifeju ob igrišču, v restavraciji hotela BOR ali v Grajski gostilni.

Rezervacije po tel. (064) 45-080.

Vabi vas kolektiv Preddvor

brother STREICHER

brother
B 530 OWERLOCK
neto ATS

4.990.-

NUDIMO VAM VSE ŠIVALNE,
PLETILNE IN OWERLOCK
STROJE ZNAMKE PFAFF,
BROTHER, BABY LOCK, JUKI,
ELNA, BERNINA,
HUSQVARNA itd.

CELOVEC (CENTER)
10. OKTOBERSTR. 22
TEL.: 9943-463-513648

23

Tako je prišel okoli 10. ure dopoldan pred veliko, lepo vilo - »možganskim trustom« Gestapa na Hrvaskem.

V pritličju ni bilo nikogar. Hodil je iz pisarne v pisarno, vendar ni bilo nikjer žive duše. Na mizah so bili odprtji pisalni stroji, polno razmetanega papirja. To je bilo vse.

Tišina ga je pričela stiskati pri srcu. V prvem nadstropju je zaslišal nekakšen šum. Nekaj trenutkov je okleval, potem pa odšel po stopnicah navzgor.

Znašel se je pred nekim vrati. Vedno je imel navado, da je takoj po trkanju vstopil. Zaradi strahu je to naredil tudi tokrat.

Zagledal je veliko dvorano z dolgo mizo, ki je bila obložena s pijačami. V sobi je bilo polno gestapovcev z napol slečenimi ženskami. Eden izmed njih je skočil pred Lojzeta in mu s telesom zastril pogled.

»Kaj hočete?« je vprašal in ga neopazno izrinil iz sobe. Ko mu je v kratkem povedal za kaj gre, ga je odpeljal v neko drugo sobo in dejal, naj počaka nekaj minut. Čeprav približno deset minut je prišel drugi gestapovec, ga odpeljal v pritličje, kjer se je natančneje seznanil z »zadevo Petrinja.«

»Mi smo odgovorni za ljudi. Šef je močno razburjen, ker moramo voditi točno evidenco. Nujno potrebujemo imena ljudi, ki ste jih odpeljali, da jih bomo lahko izbrisali z liste izseljencev...« je Lojze zelo uradno nastopal.

»Razumemo vašo skrb. Bila je naša pomota. To se ne bo več zgodilo, ne da bi vas natančno o stvari obvestili,« je zatrjeval gestapovec.

Verjetno je bil to prvi protest, ki ga je dal nekdo na Gestapu. Protestiral je človek, ki se je v Zagrebu skrival pred Gestapom.

Ko sta prišla z gestapovcem nazaj v pritličje, sta šla skozi vse pisarne. Za pisalnimi mizami so sedeže ženske in pisale. Vse je bilo v največjem delovnem vzdušju...

Peter Colnar

DREVESA V GOZDU

Stjepan Vedrina je čez dva dni izvedel, da so Nemci ruderjalci. Uradno je moral njegov urad t.j. »Ponova« voditi sprek o vseh izseljencih. Ker so Nemci vse skupaj naredili brez njeve vednosti, se je močno razburil.

»Colnar, za to moramo uradno protestirati, ker smo za ljudi odgovorni. Se vedno jih imamo v kartoteki, vendar jih ni več na Hrvaskem. Ti govorиш dobro nemško. Pojd na Sicherheitsdienst.«

To je bilo lahko reči. Kljub temu da sta se z Vedrinom izredno dobro razumela, ni upal niti njemu povedati, da je v Zagrebu aradi bega pred Gestapom. Sicherheitsdienst t.j. varnostna služba, pa je bil nekakšna glava Gestapa.

Vedrina mu je dal pisemno pooblastilo, da nastopa kot njegov predstavnik. Vzel je taksi in se odpeljal proti Tuškancu v bivovali Weisovo vilo (bogat zagrebški Žid). Promet je bil pod strogo nadzorom, saj so v tem delu mesta stanovali tudi vsi glavni ustaški oditelji.

Nekje je dobil izredno lepo usnjeno aktovko s številnimi redelki, ki je zaradi svoje izjemnosti zbuvala spoštovanje. Vanjo je dal nekaj dopisov, ki so jih poslali Vedrini iz Sicherheitsdiensta. To so bili uradni dopisi, opremljeni z nemškimi glavami in campiljkami.

Do Mesničke ulice je šlo normalno. Tu je taxi ustavila prva emško-ustaška kontrola. Odprl je aktovko. Ko so zagledali radne listine Sicherheitsdiensta, so bili takoj zadovoljni. Enako je bilo tudi ob naslednjih treh kontrolah.

PISMA, PODLISTEK

Ijubljanska banka

GORENJČANKA BANKA FORMULA PRIHRANKA

BANČNI AVTOMAT

Vsem imetnikom bančnih kartic sporočamo, da so povisani zneski, ki jih lahko dvignete preko bančnega avtomata. Seveda pa je skupni najvišji dnevni dvig opredeljen. V enem dnevu lahko dvignite največ 1.500,00 din.

Možnosti posameznih dvigov so naslednje:

100,00	900,00
400,00	1.200,00
700,00	1.500,00

Sicer pa v LB - Gorenjski banki d. d., Kranj z bančno kartico posluje že 2300 komitentov. V kratkem času pa se jim, če želite, lahko pridružite tudi drugi imetniki tekočega računa. Osnovni pogoj za pridobitev kartice je, da niste kršili pravil poslovanja s tekočim računom.

Vabimo vas, da se o novem načinu poslovanja pozanimate na naših bančnih okencih, kjer posljemo s tekočimi računi.

Gorenjska banka d. d., Kranj

del čas
od ponedeljka
do petka
9. do 12 ure,
od 15. do 19 ure
CENTER KRAJN
C. Talcev 3
(pri gostilni Blažen)
tel.: 212-367

gorenje NEVERJETNO gorenje

V času prihajajoče hiperinflacije smo za vas pripravili ugoden nakup televizorjev GORENJE na 5 OBROKOV

BREZ OBRESTI

ekran 71 cm	samo 29.990,00
ekran 66 cm	samo 27.990,00
ekran 63 m, teletekst	samo 29.990,00
ekran 63 cm	samo 26.990,00

Za takojšnje gotovinsko plačilo **odobrimo 13 % POPUSTA!**

Pohitite, količine so omejene!!!

POSEBNA PONUDBA:

- kombinirani otroški vozički iz uvoza 6.880,00 din
- ortopedski obutev od št. 18 do 26, priznanega proizvajalca PETEJAN iz Nove Gorice
- oblačila, kozmetika, stajice, sedeži vseh vrst, prevojalne mize, igrače, hlače Trikon, šolske potrebskine...

Cez približno tri tedne so prišli Nemci še enkrat s tremi avtobusi v Petrinjo po trboveljske ruderje, vendar se nihče od izjmenih ruderjev ni hotel vrniti.

Ustaški zapor

Slovenski izseljenci so začeli uhajati iz Bosne. Pogosto se je zgodilo, da je prišla na železniško postajo v Zagreb cela skupina izseljencev iz Bosne. Lojzeta so klicali, naj poskrbi zanje.

Sredi julija 1941 je dobil ponoči eno izmed takšnih sporočil. Na glavnem postaji je bilo od 40 do 50 ljudi. V skupini je bilo veliko otrok in precejšen kup prtljage. S Habazinko sta se dogovorila, da jih bodo poslali v prenočišče v Derenčinovo ulico t. j. v prostore hrvaškega RK.

Medtem ko je skupina odšla, so ostali trije moški pri prtljagi.

Ko je prišel naslednjo jutro pogledat v prenočišče, je stopila k njemu neka ženska.

»Kje je moj mož?«

Poznal jo je. Bila je sestra kranjske fotografinje Kosijeve. Njen mož, Ludvik Vižintin, je izginil. Bil je med tistimi tremi, ki so čuvali prtljago do prevoza v prenočišče.

Druga dva sta povedala, da se je šel malo sprehodit po postaji in da se ni vrnil.

Lojze je šel takoj do nadzornika zaporov Bencarića. Pregledala sta vse spiske, vendar Vižintina ni bilo nikjer. Bencarić je telefoniral po vseh policijskih zaporih. Postalo je jasno, da je Vižintin lahko šel v ustaškem zaporu.

Ustaši so imeli zapore na ulici Račkoga 9, Zvonimirova 2 (od tu se je slišalo pretepanje v hišo inž. Kilerja), na Savski in Maksimirski cesti. Na žalost Bencarić, kot pred

Dušan Mravlje zmagal v Parmi

Po Istri za mir

Kranj, 17. septembra - Kranjski supermaratonec Dušan Mravlje se po poškodbi vraca v formo. V nedeljo je že tretjič zmagal na stokilometrskem teku v Parmi v Italiji. Progo je pretekel v osemih urah in 40 minutah. Slovenski oziroma Mravljetov uspeh je dopolnil Štefan Behek z drugim mestom.

Tudi konec tega tedna Mravlje ne bo počival. Krenil bo na 320-kilometrski krožni tek po Istri, tokrat skupaj z maratoncem iz Buj Sladžanom Dragoevičem. Tekla bosta za mir.

Dušan Mravlje je pred odhodom povedal: "S Sladžanom Dragoevičem bova štafetno obtekla Istro. Za 320 ki-

lometrov bova predvidoma potrebovala 30 ur, s tem, da bova v večjih mestih naredila krajše postanke za krajše predstavitev svojih sponzorjev (Droga Portorož, Pivovarna Laško, Špagetecka Tomato). Tek ne bo tekmovalnega značaja in ga bova prilagodila startu Umaskega maratona 91 (Tekla miru), ki ga bova tudi odprala. Z drugimi tekači bova pretekla del proge. Svoj tek pa bova začela danes opoldne pred skladisčem soli Droge Portorož. V Buzetu bova predvidoma ob 16. uri, v Pazinu ob 22. uri, v Labinu v soboto zjutraj ob dveh, v Puli ob 7. uri, v Poreču ob 13. uri in v Umagu ob 16. uri, kjer bo start maratona, midva pa bova teka napred do cilja v Portorožu, v kampu Luka. Oba s Sladžanom sva dobro pripravljena." ● J. Košnjek

Rokomet

Začetek 28. septembra

Najboljši slovenski rokometaši bodo igrali v super ligi. Organizirani bosta tudi moška in ženska republiška liga ter druge republiške lige.

Kranj, 20. septembra - Na razširjeni seji predsedstva Rokometne zveze Slovenije so sklenili, da se bodo v soboto, 28. septembra, začela tekmovalja v slovenskih rokometnih ligah. Najboljši slovenski klubi bodo igrali v super ligi. V moških bi 12 moštov, med njimi tudi Preddvor, v ženski pa 10 klubov, med katerimi bodo tudi rokometašice Kranja. V super ligi bosta igrala tudi oba prvoligaša: Pivovarna Laško in Belinka Olimpija.

Izžrebalci so tudi pare prvega kola. V ženski ligi bodo igrali Velenje : Kranj, Burja : Polje, Oprema Kočevec : Mlinotest, Krim Novo mesto in Branik : Belinka Olimpija. Parovi v moški super ligi pa bodo Velenje : Slovenj Gradec, Ajdovščina : Inles Riko, Kolinska Slovan : Jadran, Omnikom Rudar : Drava, Usnjari : Pomurka Bakovci in Preddvor : Pivovarna Laško.

Ženska republiška liga bo razdeljena v dve skupini: na vzhodno in zahodno. V vzhodni bodo igrali Drava, Radče Papir, Partizan Žalec, Era Šmartno, Velenje, Lisca in Branik. V zahodni skupini pa bodo igrali Izola, TAPI Zagorje, Olimpija, Alples, Piran in Kranj. Moška liga pa bo enotna. V njej bodo igrali Izola, Velika Nedelja, Emens Dol, Liplast, Grosuplje, Krog, Črnomelj, Krško, Ormož, Mokere, Dobova in Šešir iz Škofje Loke ter zmagovalce srečanja med Radečami in Kamnikom. ● J. Košnjek

Svetovno prvenstvo jadralnih padalcev

Kranj, 18. septembra - V St. Andreu na jugu Francije se je 7. septembra začelo svetovno prvenstvo v jadralnem padalstvu. Prvenstvo bo končano v nedeljo, 22. septembra. Na prvenstvu sodeluje tudi slovenska reprezentanca, ki jo vodi Srečko Plut s Kokrice pri Kranju, tekmovalci pa so Domen Slana, član Leta iz Škofje Loke, Srečko Meglič z Možjance nad Preddvorom in Klemen Kobal iz Kranja, člana kluba Orli Kranj, ter Marko Malovrh iz Velenja. Na prvenstvu sodeluje 115 tekmovalcev iz 30 držav, ki so razdeljeni v dve tekmovalni skupini. Cilj naše reprezentance je 7. mesto, takoj za favoriti Nemčijo, Francijo, Švico, Avstrijo, Italijo in Veliko Britanijo. Med posamzniki pa Domen Slana lahko doseže svetovni vrh, kar je dokazal v predtekmovaljanju. Kar trije naši so se uvrstili v finale, Slana pa je celo zmagal v svoji skupini. Naši padalci so odklonili nastop pod jugoslovansko zastavo. Organizator ni mogel dovoliti uporabe slovenske, dovoljena pa je nošnja našega grba. Razen Slane sta v finalu še Marko Malovrh in Klemen Kobal.

Naša reprezentanca bo v ponedeljek doma. Ob 18. uri bo v hotelu Creina v Kranju novinarska konferenca, na kateri se bodo zahvalili tudi sponzorjem, ki so omogočili potovanje na prvenstvo. Slovenija bo namreč prihodnje leto organizator evropskega prvenstva. ● B. Gradišar

Na podlagi 8. in 13. člena Odloka o priznanjih občine Radovljica (Ur. l. RS št. 4/91) in sklepa 17. seje Komisije za kadrovske zadeve, odlikovanja in priznanja z dne 16. 9. 1991 komisija objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PLALET ANTONA TOMAZA LINHARTA

Plakete A. T. Linharta se podeljujejo posameznikom, kulturnim skupinam in organizacijam za izredne dosežke pri spodbujanju, organiziranju in širjenju kulturne dejavnosti med prebivalstvom, v organizacijah v občini in v širšem družbenem prostoru, za posebne uspehe pri kulturni in umetniški vzgoji mladine, ter za dolgoletno uspešno in ustvarjalno delo na kulturnem in umetniškem področju.

Predloge za podelitev plaket lahko podajo občani, skupine občanov, stranke, izvršni svet, krajevne skupnosti, podjetja in druge organizacije ter skupnosti.

Predlogi za podelitev plaket z vsemi podatki o kandidati in z obrazložitvijo njihovega dela, morajo biti predloženi Komisiji za kadrovske zadeve, odlikovanja in priznanja Skupščine občine Radovljica najkasneje do 5. oktobra 1991.

Predloge predložene po izteku roka komisija ne bo upoštevana.

SKUPŠČINA OBČINE RADOVLJICA
Komisija za kadrovske zadeve,
odlikovanja in priznanja

SPORT IN REKREACIJA

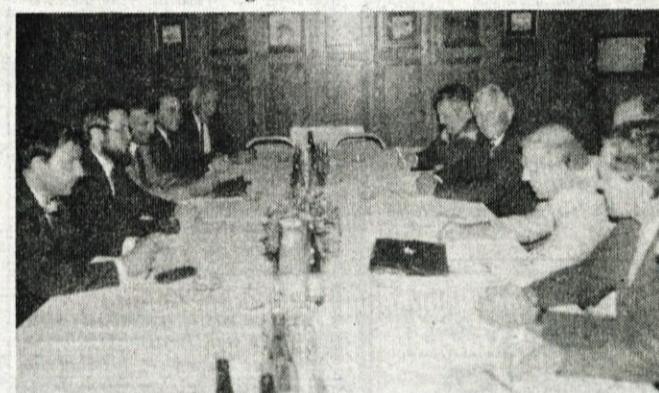
Predsednik vlade Lojze Peterle s smučarskimi delavci

Vrhunski športniki ne smejo biti prizadeti

Gozd Martuljek, 19. septembra - Predsednik vlade Lojze Peterle, minister za šolstvo in šport dr. Peter Vencelj in minister za turizem in gostinstvo Ingo Paš so se v hotelu Špik v Gozd Martuljku pogovarjali s predstavniki Smučarske zveze Slovenije. Kako bodo nastopali slovenski športniki? Smučarska zveza potrebuje dva milijona nemških mark.

Janez Kocjančič, predsednik Smučarske zveze Slovenije je predstavil probleme financiranja treningov, nastopov in udeležbe slovenskih smučarjev tako na tekma svetovnega in ev-

ropskega pokala kot tudi na olimpijadi. Kot je dejal, slovenski šport še nima svoje individualnosti v mednarodnih športnih organizacijah in je pred veliko dilemo: ali trdnost vztraj-

Predsednik vlade Lojze Peterle, minister za turizem in gostinstvo Ingo Paš in minister za šolstvo in šport dr. Peter Vencelj so se v Gozd Martuljku s predstavniki Smučarske zveze Slovenije pogovarjali o problemih financiranja smučarskega športa in o statusu slovenskega športa v prihodnje. - Foto: Jure Cigler

Ponovno odlična igra Jeseničanov

V torkovem kolu alpske hokejske lige so Acroni Jesenice doma premagale s 6 : 2 Gradec, Olimpija Hertz je bila s 5 : 2 poražena na Dunaju in Wiener EV, Bled Promolinea pa je s 5 : 1 izgubil z italijanskim Alleghejem.

Kranj, 20. septembra - Jeseničani nadaljujejo z odlično igro. Pohvaliti je treba celotno moštvo, predvsem pa je na torkovi tekmi z Gradcem, ki so jo Acroni Jesenice dobole s 6 : 2, blesteli ruski napad Povečerovski, Varianov in Varnavski. Avstrije so z golom Prata sicer povedli, vendar je bilo to v glavnem vse, kar so pokazali na tekmi. Mlinarčič, Varianov, Varnavski, Kopitar in Razinger so nato napolnili gol gostuječega vratarja.

Kot nam je v sredo povedal sekretar Bleda Promolinea Brane Terglav, je bila za tekmo med Alleghejem in Bledom, dobili so jo domačini s 5 : 1, zelo groba. Italijanska sodnika sta domačinom popuščala, pogosto v drugi in tretji tretjini. Po prvi je bil izid neodločen 1 : 1. ● J. Košnjek

Feldkirch na Bledu

Drevi ob 19. uri bo Bled Promolinea doma igral z enim najboljših moštov alpske lige Feldkirchom, ki je v zadnjem kolu premagal KAC. Feldkirch ima dva odlična ruska igralca in več avstrijskih reprezentantov. Obeta se torej odlična hokejska predstava. Uprava HDK Bled tudi obvešča, da bo do konca oktobra rekreacijsko dresanje v blejski dvorani samo v sobotah in nedeljah med 18. in 19.30 uro.

Gorenjski derbi v Žireh

Nogometni Živil Naklo pa po nedeljski zmagi nad Olimpijo igrajo v nedeljo v Domžalah.

Kranj, 20. septembra - O tekmi v Naklem med Živil Naklom in Olimpijo smo obširnejše že poročali. Prav tako o izidih zadnjega kola v gorenjski medobčinski ligi članov. Dolžni smo le še rezultate gorenjskih moštov, ki tekmujejo v zahodni skupini območne nogometne lige. Alpina je z Branikom zgubila 1 : 0. Jeseničani so doma zgubili z Biljami prav tako z 1 : 0, SPZ Triglav pa je v Kranju po pričakovovanju premagal Kočevec z 2 : 0. V nedeljo, 22. septembra, bo v Žireh gorenjski derbi med Alpino in Triglavom, Jeseničani pa bodo igrali pri Svobodi Kisovec. V ligi za zdaj vodi Tabor Jadran z 8 točkami. SPZ Triglav jih ima 5, Jesenice 2, Alpina pa je še brez točke.

Jutri in v nedeljo bo na sporedno novo kolo v ligi medobčinske nogometne zvezde Gorenjske. Kadeti bodo igrali jutri (sobota) ob 10. uri. Pari so: Creina : LTH, Alples : Jesenice, Tržič : Polet, Zarica :

SPZ Triglav, Živila Naklo : Alpina, Sava : Trboje in Lesce : Bled. Pionirji igrajo jutri (sobota) ob 15. uri. Pari so: Sava : Mavčiče, Podgorje : Zarica, Triglav : Creina, Živila Naklo : Hrastje, Bitnje : Velesovo, Tržič : Jesenice, Bled : Lesce, Polet : Kondor in Alpina : LTH. Člani igrajo jutri (sobota) ob 16.30. Pari so: Bitnje : Lesce, LTH : Visoko, Mavčiče : Šenčur, Polet : Creina, Bled : Trboje, Sava : Zarica, Grintavec : Reteče, Kondor : Jesenice B, Podbrezje : Živila Naklo B, Hrastje : Tržič, Velesovo : Preddvor in Podgorje : Britof. Mladinci igrajo v nedeljo ob 9.30. Pari so: Mavčiče : Bled, Visoko : Tržič, Alpina : LTH, Zarica : Sava, Velesovo : Živila Naklo, Bitnje : Šenčur in Trboje : Alples. Mlađi pionirji igrajo ob isti uri. Pari bodo Šenčur : Hrastje, SPZ Triglav : Visoko, Živila Naklo : Zarica in Britof : Creina. ● J. Košnjek

Petek, 20. septembra 1991

Pred vrat pa niso le tekmovalci v svetovnih in evropskih pokalih, ampak tudi svetovno mladinsko prvenstvo v alpskih disciplinah, ki bo v Mariboru in bo stalok okoli 400 tisoč nemških mark. Že zdaj se bo treba dogovorjati tudi o kandidaturah za druge tekme, denimo, za svetovno prvenstvo v poletnih leta 1994 ali za olimpiado treh dežel, ki naj bi bila leta 2002, za svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah leta 1997. Ne nazadnje ne bi smeli kar tako opustiti ideje, da bi se Planica razvila v nordijski park.

Predsednik vlade Lojze Peterle je smučarskim delavcem čestital za doseganje uspehe in dejal, da se mora sedanji status smučanja ohraniti. Vlada je že sklenila, da v teh razmerah vrhunski športniki nikakor ne smejo biti prizadeti in nobeno radikalno krčenje sredstev ne bi bilo smotrno. Vendar pa so potrebna sredstva - okoli 2 milijona nemških mark - izredno visoka in bo zato vendar treba nadvse smotreno ravnati.

Na sestanku so bili mnenja, da se ob ustanovitvi slovenskega olimpijskega komiteja ponuja priložnost, da se slovenski šport združi pod eno streho in da Slovenija sprejme koordiniran program za financiranje slovenskega športa. Vendar pa bo še nekaj časa treba iskat vse mogoče vire, da slovenski šport ne le previvi, ampak da se še naprej lahko uveljavlja v evropskem in svetovnem merilu. ● D. Sedej.

Smučarska zveza je letos zaradi splošnih težav že temeljito skrčila programe, kljub vsemu pa jim po izračunih manjka okoli 800 tisoč nemških mark. Že lani se je uveljavila kot nadvse uspešna akcija Elana, ko so skakalci nosili na smučeh napis Slovenia, letos pa Elan tega ne more več financirati in bo potrebna republiška pomoč. Še posebej, ker na Elanovih smučeh tekmuje kar precej odličnih tujih skakalcev in tako rekoč Elanove skakalne smuči z napisom Slovenia na domala vsaki tekmi na zmagovalnih stopnicah.

Vabilo, obvestila

Na Bledu amatersko prvenstvo v golfu - Na Bledu poteka 15. slovensko-jugoslovansko mednarodno amatersko prvenstvo v golfu. Danes se tekmovalje začenja ob 8. uri, prav tako tudi jutri in v nedeljo. Prvenstvo bo zaključeno v nedeljo ob pol petih pooldne.

Kranjski planinci obveščajo - Planinsko društvo Kranj obvešča, da bo planinski dom na Ledinah odprt le še do 22. septembra. Dom na Kališču bo prav tako odprt še do nedelje, potem pa le še ob sobotah, nedeljah in praznikih. Planinski dom na Krvaviču pa bo še naprej redno oskrbovan. PD Kranj tudi obvešča, da bo v ponedeljek, 23. septembra, ob 18. uri v društvenih prostorih redna seja izvršnega odbora društva.

Strelsko tekmovanje v Struževem - Jutri, 21. septembra, med 8. in 16. uro bo na strelšču v Struževem tekmovalje v streljanju s polautomatsko puško za občane kranjske občine. pride lahko vsak polnoletni občan, ki želi preizkusiti svoje strelske sposobnosti. Streljanje bo na razdalji 100 metrov s tremi naboji za preizkus in petimi za uvrstitev. Čas za streljanje bo za posameznika omejen na 20 minut. Najboljši bodo prejeli priznanja in praktične nagrade. Tekmovalje bo za obo spola. Pokrovitelji tekmovalja so Kokra, Mercator - Mlekarna Kranj, Merkur, Planika in Živila.

Kaveljci in korenine na Kokrici - Športno društvo Kokrica organizira v soboto, 21. septembra (jutri), ob 16. uri na hipodromu Brdo tek kaveljev in korenin. Startnina bo 200 dinarjev, prijave pa bodo sprejemljene dve uri pred startom. Ženske bodo tekle na 10, moški pa na 21 kilometrov. Po tekmovalju bo družabno srečanje. ● J. Košnjek

Od tekme do tekme

Križnarjev memorial Veliki Nedelji - Rokometni Preddvor so organizirali Križnarjev memorial v spomin na tragično premislekule športnika Jožeta Križnarja. Razen dveh domačih ekip, prvega moštva in veteranov, sta sodelovali še ekipi Šeširja iz Škofje Loke in Velike Nedelje. Zmagala je Velika Nedelja, ki je imela v svojih vrstah najboljšega vratarja Kovačeca v najboljšega igralca Laha, ki je v finalu premagal Šešir z 11 : 8. Najboljši strelec turnirja je bil domačin Andrej Cuderman. Tretja je bila prva ekipa Preddvora, četrti pa so bili preddvorski veterani. Tekme so dobro sodili Dolanc iz Kranja, Svoljšak iz Škofje Loke in Bernard iz Britofa. Rokometni Preddvor so igrali prijateljsko tekmo z Istristrustom iz Umaga, ki je bil na pripravah na Jezerskem. Zmagali so gestje s 27 : 21. V prvem polčasu so bili najboljši Preddvoričani, v drugem pa igralci iz Umaga. ● J. Kuhar

Teniško prvenstvo v Gorenji vasi - Na teniških igriščih v Gorenji vasi je bilo občinsko prvenstvo v tenisu za člane, starejše od 35 let. V finalu je Dušan Č

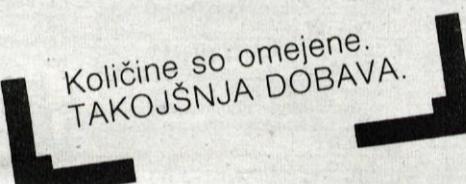
SUBARU**industrijaimport**

POSEBEJ UGODNO ZA PODJETJA IN OBRTNIKE

SUBARU LEGACY KOMBI 2.2 4 WD z reduktorjem, 136 KM

Iz našega prodajnega programa vam ponujamo še naslednje avtomobile Subaru:

SUBARU JUSTY J 2 WD, 997 ccm/55 KM**SUBARU JUSTY J 12 4 WD, 1189 ccm/74 KM****SUBARU LEGACY SEDAN 1.8 2 WD 1791 ccm/103 KM**

Informacije in ogled vozil: INDUSTRIAIMPORT, Titova 48, LJUBLJANA, ☎ 061/325-788 in 314-752

Blagovnica KOKRA Globus v Kranju, ☎ 064/214-761

AQUAHIT

d. o. o.

TRGOVINA

tel.: 217-255

vodovod

- 10 % popust**IZVEDBA**

HERTZ sistem

TALNO gretje

JUGOTANIN

kemična industrija, p. o. sevnica

ODKUPUJE LES

PRAVEGA KOSTANJA

Les odkupujemo preko:

- območnih gozdnih gospodarstev
- območnih kmetijskih zadrug

Za vse informacije se obrnite na našo komercialno službo, telefon **0608/81-349** oziroma na naslov: Jugotanin, Hermanova 1, 68290 Sevnica**PLAČILA SO KVALITETNA
IN GARANTIRANA!**

OBVESTILA, OGLASI

Trgovina s tehnično gumenimi izdelki

TEHNOGUMUl. V. Vlahoviča 9, Kranj - Planina I.
tel.: 328-268

V ZALOGI IMAMO:

- plašče za avtomobile, mopede, kolesa, samokolnice
  - zračnice
  - klinaste jermene
  - izdelke za gospodinjstvo, pralne stroje
  - avtokozmetika
- Odperta: 9. - 19. ure, sobota 9. - 13. ure

SE PRIPOROČAMO!

**ZA UČINKOVITO
KORESPONDENCO****INTENZIVNI
TEČAJ
STROJEPISJA!**Delavska univerza
Kranj
tel. 217-481

GOSTILNA LAKNER
Kokrica 1. na Bedo 33
tel. 064-212 890

NOVO!nedeljska kosila
posebna ponudba za zaključene skupine, poroke...
odprtvo vsak dan od 10. do 22. ure. ponedeljek ZAPRTO!**Ponovno vplačila za renaulte in škode**

Poklicje Alpetour Remont, ki je zagotovilo testni avto renault clio (test smo objavili v torkovi številki), ponovno sprejema vplačila za vse modele Renault. Tačko so po še vedno ugodnih cenah na voljo R 4 GTL (tovarniška cena 183.000 din), R 5 campus 3v (273.000), R 5 diesel (331.000), R clio 1.2 RL (412.000) in seveda tudi vsi ostali modeli. Dobava nekaterih vozil je takošnja, prodajajo pa tudi po sistemu staro za novo, pri čemer nista pomembna starost in tip vozila. Alpetour Remont prodaja tudi vozila škoda favorit in forman s takošnjo dobavo. Na Laborah boste vsa vozila tudi servisirali. Servis je odpritega tipa, ni pa se potreben naročati. V zalogi imajo tudi vse potrebne rezervne dele.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš upokojeni sodelavec iz Tovarne tehničnih in kemičnih izdelkov

FRANC SITAR

rojen 1934

Od njega smo se poslovili v nedeljo, 15. septembra 1991, na pokopališču v Šenčurju.

DELOVNI KOLEKTIV SAVA KRANJ

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, stare mame in prababice

MARIJE GUBANC

Se izkreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Demšarjevi in osebju Doma upokojencev Kranj in g. župniku iz Hrastja za lepo opravljen pogreben obred ter upokojencem za zapete žalostinke.

ŽALUJOČI: hčerke Minka, Tončka, Cilka z družinami in vnuki

Hrastje, Orehek, Medno, Ljubljana, Kranj, 11. septembra 1991

Umrla je naša dobra sestra in teta

IVA JAMNIK

občinska uslužbenka v pokolu

Pokopali smo jo tiko v ožjem družinskem krogu na pokopališču v Kranju. Vsem, ki so ji storili kdajkoli v življenju kaj dobrega, se najlepše zahvaljujemo.

ŽALUJOČI: Tatjana in ostalo sorodstvo

Kranj, Ljubljana, Bled, Izola, Ankaran, Koper, Murska Sobota, Trogir, 14. septembra 1991

SALON

POHIŠTVAKRANJ, Gorenjski sejem
tel.: 223-092**ZAHVALA**

Mnogo prezgodaj nas je zapustil dragi mož, oči, sin in brat

JOŽE LAZAR

ing. org. dela

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izraženo sožalje, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti. Prav lepa hvala Počitniški zvezi Kranj in Počitniški zvezi Slovenije ter prijateljem iz Premanture in Pule. Zahvaljujemo se č. gospodu duhovniku za opravljen obred, pevcom, g. Čadežu za govor in g. Demšarju za zadnji pozdrav.

Njegovi: žena Duša s Šeplo in Polono, mama in sestri

V Kranju, 20. septembra 1991

V Gospodovem miru je zaspal

g. FRANC BLAJ

župnik na Olševku

Od njega se bomo poslovili v soboto, 21. septembra 1991, ob 10. uri na Olševku. Do pogreba bo ležal v tamkajšnji cerkvi.

Olševčani

Prijateljem sporočamo, da je dne 13. septembra 1991 umrl naš oče

ČRTOMIR ZOREC

šolski ravnatelj v pokolu

Do groba na ljubljanskih Žalah smo očeta pospremili le njegovi najbližji.

Za njim žalujejo sinovi in hčere Bojan, Matjaž, Jesenka, Martin, Sava, Bojana, Aленka in Maja — vnuki in pravnuki, sestra Darinka in sestrična Minka.

Zg. Besnica pri Kranju

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dobr in skrbni mož, oče in stari oče

ALOJZ HRIBAR

iz Bašlja

Iskreno se zahvaljujemo dobrim sosedom, botrom, sorodnikom in prijateljem, sodelavcem Iskre — TEL, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in ga v velikem številu pospremili na njegovu zadnji poti. Zahvaljujemo se g. župniku za lep pogreben obred, pevcom iz Stražišča za zapete žalostinke, dr. Hriberniku, sestri Marinki ter Markunovi Cilki. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

Bašelj, 12. septembra 1991

Sporočamo žalostno vest, da je v 88. letu starosti umrl naš dragi oče

FRANC LOGONDER

Na zadnji poti ga bomo spremili v petek ob 16. uri na pokopališču v Lipici (Škofja Loka).

ŽALUJOČI: sinova z družinama

Škofja Loka, 19. septembra 1991

MALI OGLASI

217-960

ROBINSON
club TRŽIĆ
DETELJICA
tel.: 52-266
APARATI STROJI

Ugodno prodam PEČ za etažno ogrevanje EMO 23. Rabljena je pol kurih sezone, še v garanciji. ☎ 82-858, dopoldan 14948

Prodrom DOMOFON Balcom na 2 slušalke. ☎ 622-265 15097

Prodrom 2 zamrzovalni SKRINJI, CIRKULAR, PEČ na drva (gasperček, nov) in PRALNI STROJ Gorenje. ☎ 213-441 15191

Prodrom SILOREZNICO Mengle z nizkim v dvižnim koritom, prodrom. ☎ 601-375-168 15194

Prodrom SIVALNI STROJ Bagat, star 3 leta. Alauf, Sp. Duplje 22/a. ☎ 061-318-771 15206

Hladilno SKRINJO LTH, 380 litrov, prodam, novo, z garancijo ali zamenjanja drva. ☎ 70-134 15216

Kupim MULTIPLIKATOR za kosilino T. Vinković Lombardini. ☎ 49-152 15218

Zelo ugodno prodam še novo kombinirano BOJLER-PEČ za v kopalnico. ☎ 70-575, po 16. uri 15227

Kupim manjši TROSILEC gnoja, rabljen. ☎ 611-132 15232

Prodrom nov oljni GORILEC Thyssen, 12 - 51 KW. Razdrh. Golnik 95. ☎ 46-531 15233

Prodrom kopirno STRUŽNICO lina za les. Cena 1.000 DEM ali dinarski protivvrednost. Sp. Besnica 137/a 15249

Nudimo vse vrste finančno - računovodskih storitev! Tel.: 064/242-207

DANES, 20. 9., nastop

HELENE BLAGNE ob 21. ur

Technics OJAČEVALEC - 100 W - SU 500, prodrom. ☎ 692-006 15483

C 64, in disketno enoto s programom, prodrom. ☎ 311-241 15484

Prodrom aluminijasto, raztegljivo LE-STEV. ☎ 75-628 15492

Prodrom nov ŠIVALNI STROJ Brother. ☎ 622-139 15499

Prodrom KOMBINIRKO za les - Mio Standard. ☎ 77-887 15510

Prodrom PEČ na trda goriva, 30 x 40. Šučev 9. Kranj 15539

Ugodno prodam novo PEČ za centralno kurjavo, AMP 35. ☎ 73-104 15541

Prodrom ELEKTROMOTOR, 5.5 KW, ter CIRKULAR. ☎ 215-135 15546

Poceni prodam ZAMRZOVALNO OMA-RO, 240 litrov. ☎ 212-209 15578

Prodrom KIPPERSBUSCH, 37 cm. ☎ 241-353 15581

Prodrom 3 KW TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, še zapakirano. ☎ 631-263 15596

Prodrom PEČ za centralno kurjavo Fer-term, 35 kalorij, kurjena 4 sezone. ☎ 327-087 15604

Prodrom PLETILNI STROJ Singer. ☎ 212-094, zvečer 15607

Prodrom GRAMOFON Fisher - komponenta. ☎ 214-529 15652

TERMO PEČ, 2.5 KW, nerabljeno pro-gram. ☎ 633-156 15656

ELEKTROMOTOR, 3 KW, 1.450 obratov, nov prodrom. ☎ 633-156 15657

Prodrom 100-litrski KOMPRESOR, le-tnik 1989. Češnjevec 23. Cerkle 15660

Prodrom HLADILNIK Gorenje, star 6 let, 4.000/0 din. Jelovška 10, Bohinjska Bi-stračka 15351

SILOKOMBAJN poceni prodam. Smoku-ku 26. ☎ 802-040 15359

Prodrom zapakiran KIPPERSBUSCH brez pečice. ☎ 801-194 15379

Prodrom kombinirano PEČ s kromiranim KOTLOM. ☎ 84-422 15394

Satelitski SPREJEMNIK, STR 100, Fra-čaro. ☎ 621-316 15395

LINKOT JEZIKOVNA ŠOLA

Kaj: angleščina in nemščina, za otroke, tudi v Kranju
Trajanje: 60 ur (2 x tedensko po dve šolski urì)
Informacije: od 9. - 12. ure
Telefon: 061/721-026

STAN. OPREMA

prodam BALKONSKA VRATA, 100 x 200 cm. 633-677 15136
 prodam Alpesovo klubsko MIZO in REPROGO, 2 x 3 metre. 631-523
 prodno prodam več različnih klubskih MIZ 67-184 15335
 prodam vgradni STEDILNIK in POMALNO KORITO. 620-239 15337
 senna notranja VRATA, prodam za 2.000 din. 631-420 15348
 prodam lepo ohranjene kuhinjske ELENTE (stelidnik, 4 + 2; 175-literski bidulinik in malo rablejen kippersbusch), teven. Sp. Besnica 103 (Pešnica) 15352
 prodam zapakirana vhodna VRATA Jelos 801-194 15381
 prodam staro DNEVNO SOBO. 638-147, Skumavna Marta 15383
 neplačano oddam KAVČ z metalnim rokonom za posteljo. 41-105 15437
 prodam kuhinjske ELEMENTE. 622-214 15468
 prodam klasično OKNO, 120 x 140 cm. 57-588 15509
 prodam 2 PISALNI MIZI, za 1.500,00 Zaje, Okroglo 18, Naklo 15569
 prodam garažna VRATA. 310-103
 KNA, rabljena prodam. Kordež, Zalog Cerkle. 421-701 15666
 prodno prodam SEDEŽNO GARNITURO, trosed, gugalnik in dva fotelja. 623-390 15667

STANOVANJA

Pristavi pri Tržiču prodam STANOVAJE, veliko 63 kvad. m., klet 15 kvad. m. garazo. 58-108, od 16. ure dalje 14945
 sobno STANOVANJE (centralna in telefon), vdam. Šifra: ŠORLIJEVO NASELJE. 15172
 Ledeni oddam SOBO, z uporabo ostalih rostrov. 326-134, sobota in nedelja. 15245
 prodam 1-sobno STANOVANJE v Kraju. 331-588 15264
 menjam 1-sobno STANOVANJE za več 331-588 15265
 manjše STANOVANJE v Kranju. 311-476 15266
 temem GARSONJERO. 40-187, ranko, do 15. ure 15273
 prodam 2-sobno STANOVANJE, 60 m. 622-615 15309
 studentki FOV isčevo SOBO v Kranju. 068-86-128 15317
 par vzame v najem STANOVANJE oklici Jesenice. 85-286 15328
 upim 3-sobno STANOVANJE v Tržiču oklici. 70-726 15343
 Kranju oddam STANOVANJE za to leto. 422-637 15406
 prodam 2-sobno STANOVANJE s telefonom in satelitskim priključkom, 60 kvad. plačilo je možno s 70% kreditom. 83-254 15413
 menjam 2-sobno STANOVANJE za na Zlatem polju ali pri vodovodnem stolpu v Kranju, Dushi, Kališka 15, Lulovka 15415
 temem STANOVANJE v Šk. Loka. 81-976 15425
 Bohinju v Stari Fužini prodam polovni HŠE z vrtom. Štros. J. Husa 74, Ljubljana 15426
 prodam 2-sobno STANOVANJE s kabinom, 54 kvad. m. v Železnikih, Nasre 24. Cena po dogovoru. 66-698 15456
 prodam 2-sobno STANOVANJE v Kraju, cena po dogovoru. 40-341 15459
 menjam družbeno GARSONJERO za to. 214-747 15476
 odamo ali damo v najem STANOVAKA za več let. Pantič, Kidričeva 20, Jezavnik 15532
 skojoj prodamo 2-sobno STANOVANJE v Kraju. 46-030 15536
 in hči isčeta manjše STANOVAJE. 324-387 15552
 ANOVANJE oddam v hiši na Golnici. 061/321-650, od 8. do 14. ure, v rehu pa na 064/46-481 15560
 nujem oddam enosobno STANOVANJE v Kranju, na Planini 3 Šifra: STA-2000. 218-823 15623
 Kranju prodam ali oddam v najem hiše, vrt, klet, garažo. 328-150
 Prodajanje tkanin je zadovoljstvo! Za trgovke, šivilne in učiteljice prakse in za vse, ki radi prodajo tkanine in znajo nemško, nudimo dolgoročno delovno razmerje. Tako, ko dobite dejavnico vizu, vas zaposlimo. Predstavitev vsak ponedeljek ob 9. in 16. uri.

SEWERA STOFFE
 Herrengasse 13, Gradeč/Graz v pisarni (Manfred Sewera)

VOZILA

prodam JUGO 55 Koral, letnik 1988, 323-517 15287
 prodam R 4 GTL, letnik 1990. 328-673 15294
 prodam CITROEN AX, letnik 1987, ali menjam 218-639 15298
 prodam Z 850, letnik 1981. 622-581
 prodam OPEL Kadett 1.3 LS, letnik 1989. 68-417 15303
 prodam SUBARU Justy, letnik 1986, ali menjam. 214-628 15307
 OPEL Record, letnik 1982, prodam za 8.500 DEM. 801-357 15308
 prodam Z 101, letnik 1978, registriran. Vilfan, Zg. Bitnje 61 15311
 prodam JUGO 45 A, letnik 1987, 30.000 km. 77-165 15312
 prodam R 18 TLJ, letnik 1985. 323-995 15316
 Z 101, letnik 1977, registrirano, prodam. 83-051 15318
 JUGO 45, letnik 1985, registriran celo leto. 217-451 15319
 prodam R 4, v voznom stanju, za 800 DEM. 66-772 15320
 prodam C. F JLX D, letnik 1988. Hotež 72, 43-303 15095
 prodam CITROEN AX 11 TRS, letnik 75-827 15324
 prodam razne dele za CITROEN GS. 79-642 15326
 dele CITROENA GS (menjalnik, motor...), prodam. 691-946 15329
 CITROEN GSX, letnik 1978, registriran, prodam. 691-946 15330
 Nujo prodam FLORIDO, letnik 1990. 88-730 15331
 prodam HONDO CIVIC 1.5 GL, letnik 1990. 59-152 15332
 Z 12, letnik 1989, garažiran, ugodno prodam. 83-258 15341
 Ugodno prodam FIAT 126 P, letnik 1984, registriran do januarja 1992, kompletno prenovljen, kot nov, bele barve. 620-622
 prodam JUGO Koral 55, letnik 1990, avtoriaz z zvočniki, zimske gume s plastiči. 691-897, popoldan 15197
 prodam dobrino ohranjeno OPEL Kadett, letnik 1976. 41-713 15196
 prodam CITROEN 1.3 super, letnik 1979. 213-748 15203
 Ugodno prodam BMW 316, letnik februar 1988. 76-169 15204
 prodam JUGO 55 A, letnik 1987, 30.000 km. 40-576 15360
 prodam GOLF, letnik 1982, dobro ohranjeno. Visoko 10, Šenčur 15205
 prodam JUGO 45 A, letnik decembra 1986. Rajterič, Tenetišče 52, Golnik 15208
 prodam OPEL Ascona 1.2, letnik 1977. 620-885 15209
 prodam FIAT UNO 60 S, letnik 1986. 323-946 15210
 prodam OPEL Kadett 1.3 LS, letnik 1988, cena ugodna. 323-534 15211
 prodam FORD Escort 1.3, letnik novembra 1987, dobro ohranjeno. 801-624 15212
 Ugodno prodam odlično ohranjeno JUGO Skala 55, letnik decembra 1989. 77-885 15215
 prodam JUGO 45, letnik 1983, cena po dogovoru. Žižek, Špicerjeva 4, Radovljica 15216
 prodam OPEL Kadett 1.4 LS, letnik 1990, garażiran, prevoženih 19.600 km. 061/219-712 15221
 prodam Z 750, po delih, z motorjem. 241-780 15222
 prodam JUGO Koral 55, letnik 1990, cena do 6.300 DEM, ozioroma po dogovoru. 77-120 od 9. do 12. in od 15. do 18. ure 15223
 prodam JUGO 65, letnik 1989, cena 7.500 DEM. 77-317 int. 25 15229
 prodam FIAT 126 P, letnik 1986. Robič, Krnica 29, Zg. Gorje 15230
 prodam 2-sobno STANOVANJE s telefonom in satelitskim priključkom, 60 kvad. 83-254 15231
 menjam 2-sobno STANOVANJE v Tržiču oklici. 70-726 15343
 Kranju oddam STANOVANJE za to leto. 422-637 15406
 prodam 2-sobno STANOVANJE s telefonom in satelitskim priključkom, 60 kvad. 83-254 15231
 LADOM Samo 1.3, letnik 1987, registriran do marca 1992, 3 vrata, prodam za 6.500 DEM. 621-719, po 15. uri 15235
 temem STANOVANJE v Šk. Loka. 81-976 15425
 Bohinju v Stari Fužini prodam polovni HŠE z vrtom. Štros. J. Husa 74, Ljubljana 15426
 prodam 2-sobno STANOVANJE s kabinom, 54 kvad. m. v Železnikih, Nasre 24. Cena po dogovoru. 66-698 15456
 prodam 2-sobno STANOVANJE v Kraju, cena po dogovoru. 40-341 15459
 menjam družbeno GARSONJERO za to. 214-747 15476
 odamo ali damo v najem STANOVAKA za več let. Pantič, Kidričeva 20, Jezavnik 15532
 skojoj prodamo 2-sobno STANOVANJE v Kraju. 46-030 15536
 in hči isčeta manjše STANOVAJE. 324-387 15552
 ANOVANJE oddam v hiši na Golnici. 061/321-650, od 8. do 14. ure, v rehu pa na 064/46-481 15560
 nujem oddam enosobno STANOVANJE v Kranju, na Planini 3 Šifra: STA-2000. 218-823 15623
 Kranju prodam ali oddam v najem hiše, vrt, klet, garažo. 328-150
 Prodajanje tkanin je zadovoljstvo!

Za trgovke, šivilne in učiteljice prakse in za vse, ki radi prodajo tkanine in znajo nemško, nudimo dolgoročno delovno razmerje. Tako, ko dobite dejavnico vizu, vas zaposlimo. Predstavitev vsak ponedeljek ob 9. in 16. uri.

Prodajanje tkanin je zadovoljstvo!

MALI OGLASI, OGLASI

prodam JUGO 55 Koral, letnik 1988, 323-517 15287
 prodam R 4 GTL, letnik 1990. 328-673 15294
 prodam CITROEN AX, letnik 1987, ali menjam 218-639 15298
 prodam Z 850, letnik 1981. 622-581
 prodam OPEL Kadett 1.3 LS, letnik 1989. 68-417 15303
 prodam SUBARU Justy, letnik 1986, ali menjam. 214-628 15307
 OPEL Record, letnik 1982, prodam za 8.500 DEM. 801-357 15308
 prodam Z 101, letnik 1978, registriran. Vilfan, Zg. Bitnje 61 15311
 prodam JUGO 45 A, letnik 1987, 30.000 km. 77-165 15312
 prodam R 18 TLJ, letnik 1985. 323-995 15316
 Z 101, letnik 1977, registrirano, prodam. 83-051 15318
 JUGO 45, letnik 1985, registriran celo leto. 217-451 15319
 prodam R 4, v voznom stanju, za 800 DEM. 66-772 15320
 prodam C. F JLX D, letnik 1988. Hotež 72, 43-303 15095
 prodam CITROEN AX 11 TRS, letnik 75-827 15324
 prodam razne dele za CITROEN GS. 79-642 15326
 dele CITROENA GS (menjalnik, motor...), prodam. 691-946 15329
 CITROEN GSX, letnik 1978, registriran, prodam. 691-946 15330
 Nujo prodam FLORIDO, letnik 1990. 88-730 15331
 prodam HONDO CIVIC 1.5 GL, letnik 1990. 59-152 15332
 Z 12, letnik 1989, garažiran, ugodno prodam. 83-258 15341
 Ugodno prodam FIAT 126 P, letnik 1984, registriran do januarja 1992, kompletno prenovljen, kot nov, bele barve. 620-622
 prodam JUGO Koral 55, letnik 1990, avtoriaz z zvočniki, zimske gume s plastiči. 691-897, popoldan 15197
 prodam dobrino ohranjeno OPEL Kadett, letnik 1976. 41-713 15196
 prodam CITROEN 1.3 super, letnik 1979. 213-748 15203
 Ugodno prodam BMW 316, letnik februar 1988. 76-169 15204
 prodam JUGO 55 A, letnik 1987, 30.000 km. 40-576 15360
 prodam GOLF, letnik 1982, dobro ohranjeno. Visoko 10, Šenčur 15205
 prodam JUGO 45 A, letnik decembra 1986. Rajterič, Tenetišče 52, Golnik 15208
 prodam OPEL Ascona 1.2, letnik 1977. 620-885 15209
 prodam FIAT UNO 60 S, letnik 1986. 323-946 15210
 prodam OPEL Kadett 1.3 LS, letnik 1988, cena ugodna. 323-534 15211
 prodam FORD Escort 1.3, letnik novembra 1987, dobro ohranjeno. 801-624 15212
 Ugodno prodam odlično ohranjeno JUGO Skala 55, letnik decembra 1989. 77-885 15215
 prodam JUGO 45, letnik 1983, cena po dogovoru. Žižek, Špicerjeva 4, Radovljica 15216
 prodam OPEL Kadett 1.4 LS, letnik 1990, garażiran, prevoženih 19.600 km. 061/219-712 15221
 prodam Z 750, po delih, z motorjem. 241-780 15222
 prodam JUGO Koral 55, letnik 1990, cena do 6.300 DEM, ozioroma po dogovoru. 77-120 od 9. do 12. in od 15. do 18. ure 15223
 prodam JUGO 65, letnik 1989, cena 7.500 DEM. 77-317 int. 25 15229
 prodam FIAT 126 P, letnik 1986. Robič, Krnica 29, Zg. Gorje 15230
 prodam 2-sobno STANOVANJE s telefonom in satelitskim priključkom, 60 kvad. 83-254 15231
 menjam 2-sobno STANOVANJE v Tržiču oklici. 70-726 15343
 Kranju oddam STANOVANJE za to leto. 422-637 15406
 prodam 2-sobno STANOVANJE s telefonom in satelitskim priključkom, 60 kvad. 83-254 15231
 LADOM Samo 1.3, letnik 1987, registriran do marca 1992, 3 vrata, prodam za 6.500 DEM. 621-719, po 15. uri 15235
 temem STANOVANJE v Šk. Loka. 81-976 15425
 Bohinju v Stari Fužini prodam polovni HŠE z vrtom. Štros. J. Husa 74, Ljubljana 15426
 prodam 2-sobno STANOVANJE s kabinom, 54 kvad. m. v Železnikih, Nasre 24. Cena po dogovoru. 66-698 15456
 prodam 2-sobno STANOVANJE v Kraju, cena po dogovoru. 40-341 15459
 menjam družbeno GARSONJERO za to. 214-747 15476
 odamo ali damo v najem STANOVAKA za več let. Pantič, Kidričeva 20, Jezavnik 15532
 skojoj prodamo 2-sobno STANOVANJE v Kraju. 46-030 15536
 in hči isčeta manjše STANOVAJE. 324-387 15552
 ANOVANJE oddam v hiši na Golnici. 061/321-650, od 8. do 14. ure, v rehu pa na 064/46-481 15560
 nujem oddam enosobno STANOVANJE v Kranju, na Planini 3 Šifra: STA-2000. 218-823 15623
 Kranju prodam ali oddam v najem hiše, vrt, klet, garažo. 328-150
 Prodajanje tkanin je zadovoljstvo!

prodam JUGO 55 Koral, letnik 1988, 323-517 15287
 prodam R 4 GTL, letnik 1990. 328-673 15294
 prodam CITROEN AX, letnik 1987, ali menjam 218-639 15298
 prodam Z 850, letnik 1981. 622-581
 prodam OPEL Kadett 1.3 LS, letnik 1989. 68-417 15303
 prodam SUBARU Justy, letnik 1986, ali menjam. 214-628 15307
 OPEL Record, letnik 1982, prodam za 8.500 DEM. 801-357 15308
 prodam Z 101, letnik 1978, registriran. Vilfan, Zg. Bitnje 61 15311
 prodam JUGO 45 A, letnik 1987, 30.000 km. 77-165 15312
 prodam R 18 TLJ, letnik 1985. 323-995 15316
 Z 101, letnik 1977, registrirano, prodam. 83-051 15318
 JUGO 45, letnik 1985, registriran celo leto. 217-451 15319
 prodam R 4, v voznom stanju, za 800 DEM. 66-772 15320
 prodam C. F JLX D, letnik 1988. Hotež 72, 4

Slovenija in svet

Milijardo mark vreden podpis

Toliko naj bi bilo vredno sodelovanje med Avstrijo in Slovenijo na energetskem področju. Gre za skupno gradnjo in izkoriščanje šestih elektrarn na Savi ter za presktrukturiranje slovenske energetike.

Sploh je slovenska vladnogospodarska delegacija, ki je bila v ponedeljek in torek na Dunaju, vodil pa jo je podpredsednik slovenske vlade dr. Andrej Ocvirk, opravila pomembno delo. Avstrijski minister za gospodarstvo dr. Wolfgang Schuesel in slovenski minister za energetiko dr. Miha Tomšič sta podpisala protokol o sodelovanju na energetskem področju, vreden skoraj milijardo nemških mark. Bistvo protokola je sodelovanje pri gradnji verige šestih vodnih elektrarn na Savi ter prestrukture slovenske energetike v smislu zaprtja jedrske elektrarne v Krškem do leta 1995, o čemer naj bi se Slovenci odločali na referendumu. Ustanovljena je bila mešana delniška družba Sava AG. Pogodba o ustanovitvi predvideva 60-odstotno avstrijsko in 40-odstotno slovensko udeležbo s strani Smelta in Savskih elektrarn. V slovenski vložek bo šteta že skoraj zgrajena elektrarna Vrhovo. Naslednjo bo zato začela sama graditi Avstria, vsa veriga pa naj bi bila dokončana v osmih do desetih letih. ●

Pogovor s podjetniki v Stuttgartu

V sredo se je začela v središču nemške dežele Baden-Württemberg poslovna konferenca, na kateri se je nemška poslovna javnost seznanila z gospodarskim položajem Slovenije kot samostojne države in njenim razvojem. Organizatorja poslovne konference sta Industrijska in trgovinska zbornica v Stuttgartu in Gospodarska zbornica Slovenije. Slovenijo v Nemčiji zastopajo podpredsednik izvršnega sveta dr. Andrej Ocvirk, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Feri Horvat, namestnik guvernerja Banke Slovenije Andrej Rant in predstavniki Ljubljanske banke. Slovenska stran je že dobila seznam nemških podjetij, ki bi želela sodelovati s Slovenijo, predvsem pa sta mesti Freiburg in Stuttgart zainteresirani, da pomagata Gornji Radgoni in Kranju odstranjevati posledice vojne. Slovenska delegacija se je srečala tudi s sekcijskimi slovenskimi podjetniki v Stuttgartu, ki jih vodi Franc Jazbinšek, naš delegacijo pa sprejela nadzupan Stuttgartu Rommel in gospodarski minister dežele Schaufler. Namen srečanja s predstavniki družbe za zavarovanje izvoznih poslov Hermes pa je bil dogovor za zavarovanje nemškega izvoza v Slovenijo in na Hrvaško. ● J. Košnjek

Celovec, Trst, Sofija, Bukarešta, Tirana

Čeprav je bil včerajšnji enodnevni obisk predsednika slovenskega predsedstva Milana Kučana in zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla v Londonu preložen, je bila vseeno zunanjepolitična dejavnost Slovenije živahnja. Predsednik vlade Lojze Peterle je v Celovcu na mednarodnem forumu World Council, ki se ga udeležuje blizu 1000 vplivnih posameznikov iz 60 držav, govoril o spremembah v Sloveniji in prizadevanjih za mednarodno priznanje. Furlanijo in Julijsko Krajino sta na povabilo predsednika deželnega odbora Adriana Biasuttija obiskala predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan in član predsedstva Cyril Zlobec. Srečala sta se tudi s predsednikom tržaške pokrajine Dariom Cazzolijem in tržaškim županom Francem Richetijem. Kučan je Biasuttiju zaželel, da pride čim prej v samostojno Slovenijo, v pogovoru s časnikarji pa je dejal, da Slovenija sprejema pobude Evropske skupnosti, vendar na podaljšanje moratorija ne bo pristala, ker smo že preveč pretrpeli, prav tako pa Slovenija ni za nikakršne pogovore o reformirani Jugoslaviji. Zunanji minister dr. Rupel je bil v sredo v Bolgariji, kjer se je sestal z najvišjimi predstavniki te države, sedaj pa ga čaka pot v Romunijo in Albanijo, kamor sta ga povabila zunanjina ministra Nastase in Kaplani. Predsednik skupštine dr. France Bučar pa je odpotoval v Strasbourg na zasedanje evropskega parlamenta.

Kvadratni meter stanovanja je dosegel že vrtoglavno ceno, zato prihranite nekaj s funkcionalno opremljenimi prostori! Kako? Oglasite se in povedali vam bomo.

SALON POHITVTA ZLIT DETELJICA
tel. 064/50-795

NAJAVLJAMO

Ustanovitev krajevnega odbora SKD

Šenčur - Danes (v petek) ob 20. uri bo v Kulturnem domu v Šenčuru ustanovitev krajevnega odbora SKD Šenčur. Slovenski krščanski demokrati z območja od Visokega do Voklega so se lani v Šenčuru sicer že organizirali, celo začasni odbor je bil imenovan, vendar se je letosno pomlad ugotovila potreba po ustanovitvi izvoljenega odbora za ozje območje šenčurske krajevne skupnosti. Zaradi vojnih razmer je tako junija napovedana ustanovitev KO na vrsti noči, ko bo hkrati tudi občni zbor.

(J. P.)

Kmečki običaji v Šenčuru

Sportno društvo Šenčur pripravlja v nedeljo, 22. septembra, zanimivo turistično prireditve, ki bo oživila kmečke običaje. Od 14. uri bo izpred kulturnega doma krenila povorka zapravljivčkov, lojtrnikov in »gumiradelnov«, uro kasneje pa bo tekmovanje v starih kmečkih opravilih: koscev in grabljic, v zbijanju sodi, žaganju. K sodelovanju vabi narodne noše.

Javni pogovor o lastninjenju

Danes, v petek, 20. septembra, bo ob 18. uri na Bledu, v Mali festivalni dvorani, javni pogovor o lastninjenju. Pri pogovoru bosta sodelovala tudi minister Igor Umek in svetovalec vladar dr. Boris Pleskočič. Na to javno razpravo vabi organizator, občinski odbor SKD Radovljica, vse, ki jih zanima vprašanje lastninjenja in denacionalizacije.

Ciciban, dober dan

Tržič, september - V nedeljo, 22. septembra, ob 14. uri se bo pred vrtcem na Deteljici v Tržiču začela prireditve za otroke (in starše) CICIBAN, DOBER DAN. Morda se spomnijo lanske prireditve, ki je vse tako navdušila, da so se v VVO Tržič odločili, da bo organizirali vsako leto. Otroci bodo pod vodstvom mentorjev počeli vse mogoče, za zabavo pa bodo poskrbeli Romana Krančjan, Moulin Rouge, Dobri strički in še kdo, za povrh bo pa še modna revija za naše nadobudneže. Prireditve ne bo za le za tržičke otroke, temveč za vso goorenjsko mladež, ki se rada dobrabava. Nedelja bo lepa, le pridite v Tržič! ● D. D.

Košarka v Radovljici

Radovljica, 20. septembra - Košarkarski klub Radovljica prireja v nedeljo, 22. septembra, ob 10. uri v dvorani osnovne šole Anton Tomaž Linhart v Radovljici kvalitetni košarkarski turnir. Sodelovajo bodo ekipe Ježice iz Ljubljane, Kokre - Lipja iz Kranja, Miklavža iz Maribora in Radovljice. To bo eden zadnjih preizkusov ekip pred začetkom slovenskega prvenstva. Finalna tekma bo ob 15. uri. ● J. K.

Begunci na predoru

Na predoru na Hrušici je že nekaj časa videti tako dramatične, žalostne prizore:

Pripelje osebni avtomobil zagrebške registracije s polepljenimi, zasenčenimi lučmi, razbito zadnjo in stransko šipo. Avtomobil prihaja iz Hrvaške, kjer divja vojna. V njem je voznica ženska, sotnikot otroci.

Ko parkira na prehodu, se potniki iz zagrebškega mercedesa na hitro in strahoma odpravijo proti kombiju nemške registracije. Nekaj kratkih besed, nekaj žalostnih objemov in solza in otroka iz mercedesa odpotujeta v kombiju proti avstrijski meji.

Vedno več je takih primerov, takih žalostnih prizorov, ko Hrvatje vožijo svoje otroke na mejo, od koder jih sorodniki ali znanci, ki delajo v Avstriji, Švici, Nemčiji, odpeljejo s seboj... ● D. S. - Foto: J. Cigler

Otroci so prestopili v kombi nemške registratorje in se odpeljali proti avstrijski meji...

Liberalna stranka opozarja

Zahtevali bomo volitve

Ljubljana, 19. septembra — Nekaj prvakov Liberalne stranke z nistroma Ingom Pašem in Viktorjem Brezarjem na čelu je do sklicalo tiskovno konferenco o pogledih te stranke na vse težave zatikanja, ki se pojavljajo ob sprejemanju zakonodaje o lastnini.

Na tiskovni konferenci so člani glavnega odbora Liberalne stranke predstavili sklep in stališča s sprejetega odbora pred dnevi v Celju. Poudarili so, da so liberalci izredno nezadovoljni dogajanjem ob sprejemanju lastninske zakonodaje, zlasti ogorčeni nad skrajno destruktivnim delovanjem opozicije. V liberalni stranki so sklenili, da bodo ob nadaljevanju zapletov celo sprejemajo po njihovem mnenju nesprejemljivih rešitev, čeli popularizirati svoje še iz časov pred volitvami znano stališča da naj se celotna družbena lastnina razdeli državljanom Slovenije. Ugotavljajo tudi, da lahko ob takem poteku dogodkov, ko bo močno očitno ne zmora uresničiti svojih volivnoprogamskih točkov, nato pa najčinkoviteje razrešijo predčasne volitve, te bodo prilagali, saj se le na tak način lahko preveri poglede in razpoloženje slovenskih državljanov.

Liberalna stranka je bila pri zastopanju svojih programskih stališč izredno dosledna, zato se volitev ne boji, pač pa računa da se bo s svojo znano načelnostjo še bolj uveljavila.

Današnji predlog SDK o tem, da je nujno potrebno ta ustaviti vse lastninske spremembe in transakcije samo potrjuje davno zahtevo Liberalne stranke po moratoriju na tem področju. Poleg legalnih oblik lastninjenja po zvezni zakonodaji je vse v spremembah, ki sodijo v navadni kriminal. Lastninsko urejanje je še družbe je del procesa osamosvajanja Slovenije, zato vsi, ki ovirajo prevzemajo tudi veliko odgovornost. ● S. Žargič

POROKA PO KRANJSKI

Vsi prijavljeni mlado-poročenci in gostje željni zabave, vabljeni na prireditve

IZBOR POROČNEGA PARA

ki bo v soboto, 21. septembra, ob 19. uri v hotelu Bor. Za zabavo bo skrbel kvintet Sava. Zmagovalni par in organizatorja - poročni servis Princ in hotel Bor - Grad Hrib pa vabi na Poroko po kranjsko, ki bo 28. 9. v Preddvoru ob 11. uri. Bogat program s srečelovom, nastop folklorne skupine, izbrana ponudba na stojnicah, modna revija in še in še... Igral bo ansambel Gašperji.

Glavni sponsor Živila Kranj, sponsorji Iskra commerce, Iskra terminali, Iskra ERO, Alpetour, Jelovica, Maks - Menges, Merkur, otroški butik Meta, in drugi.

PRIJAVNICA

Ime in priimek neveste

Ime in priimek ženina

Naslov ženina

Telefon:

GENERALNI POKROVITELJ GORENJSKI GLAS

**Septembra skozi MERKURJEVE duri,
da se pozimi »centralna ceneje zakuri!«**

**v SEPTEMBRU v MERKURJEVIH prodajalnah
nižje cene posameznih izdelkov za centralno ogrevanje:**

za 20 % ceneje: termostatski in navadni ventili za radiatorje (ARMAL), ekspanzijske posode, garniture za cisterne termo in hidro manometri...

za 15 % ceneje: cisterne (ITPP), mešalni ventili (TVT in FERROTHERM), kotlovna regulacija, menjalna vratica...

za 10 % ceneje: peči za centralno ogrevanje (FERROTHERM in TVT), obtočne črpalki (WILLO)...

IN ŠE sanitarni in vodovodni armature (ARMAL in UNITAS) za **20 % ceneje!**

POPUSTI VELJAJO ZA TAKOJŠNJA PLAČILA IN ZA ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG.
ZGRABITE PONUJENO ROKO, KOLIČINE SO OMEJENE! PODROBNEJŠE INFORMACIJE V PRODAJALNAH.

